

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE

na lata 2014–2020

OPRACOWANIE
GRUPA ERGO SP. Z O.O., UL. STRZEGOMSKA 3B/3C L. 91, 53-611 WROCŁAW

WSPÓŁPRACA
GMINA STRZELCE OPOLSKIE

GMINA STRZELCE OPOLSKIE | PL. MYŚLIWCA 1, 47-100 STRZELCE OPOLSKIE
tel. 77 404 93 00, faks 77 461 22 88; email: um@strzelceopolskie.pl

WSTĘP

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Głównym celem strategii jest stworzenie podstaw planu rozwoju gminy Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020. Jest to dokument pomocny przy realizacji wyznaczonych kierunków rozwoju regionu, dążeniu do osiągnięcia celów w perspektywie długofalowej. W celu wskazania szczegółowych zadań do realizacji ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz źródeł finansowania należy stworzyć właściwe dokumenty wykonawcze.

Konieczność stworzenia nowej strategii dla gminy Strzelce Opolskie wynika przede wszystkim z dostosowania zapisów dokumentu do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. O ogromne znaczenie w budowaniu dokumentu ma także przynależność Polski do Unii Europejskiej, zarówno pod względem pozyskania funduszy na rozwój lokalny, a także zobowiązań samorządów terytorialnych.

Prezentowany dokument pomyślnie przeszedł proces konsultacji społecznych. W spotkaniach, a także badaniach ankietowych, uczestniczyli mieszkańcy gminy Strzelce Opolskie, przedstawiciele samorządu, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Doświadczenia i wnioski wypracowane podczas konsultacji miały na celu otwarcie dyskusji na temat kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie, wytyczenia wizji, celów a także zaproponowanie konkretnych rozwiązań. Proces tworzenia zapisów strategicznych wsparty był również rzetelnymi analizami oraz sugestiami napływającymi od partnerów społecznych, przedstawicieli władz, a także ekspertów poszczególnych dziedzin społeczno-gospodarczych.

Dzięki zaangażowaniu w proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie społeczności lokalnej i funkcjonujących w jej granicach podmiotów, dokument ten wyraża interes publiczny postrzegany przede wszystkim z poziomu lokalnego. Problematyka regionu jest rozważana w zakresie spójności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.

METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 powstała z inicjatywy Burmistrza Strzelec Opolskich. Jej obecny kształt to wynik kilkumiesięcznej pracy interdyscyplinarnej grupy złożonej z przedstawicieli Gminy Strzelce Opolskie oraz zewnętrznych ekspertów firmy Grupa Ergo Sp. z o.o.

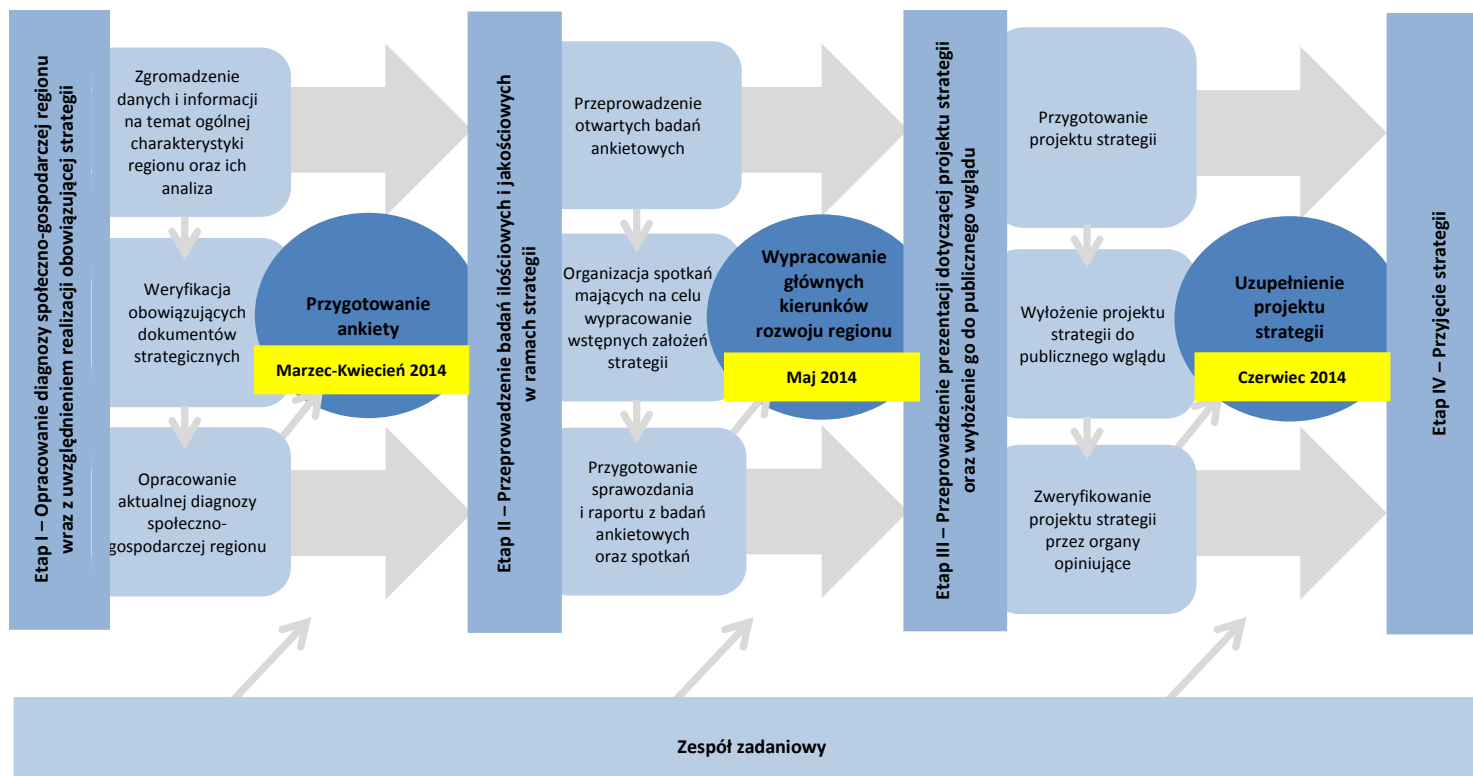
Prace nad strategią obejmowały następujące etapy:

1. Opracowanie ankiet i przeprowadzenie badania ilościowego wśród mieszkańców, przedsiębiorców oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.
2. Opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej.
3. Opracowanie analiz SWOT-TOWS.
4. Organizacja spotkania warsztatowego celem wypracowania wstępnych założeń strategicznych.
5. Opracowanie kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie.
6. Przeprowadzenie konsultacji społecznych i wyłożenie projektu strategii do publicznego wglądu.
7. Uzupełnienie projektu i przyjęcie strategii.

Przedstawioną ścieżkę procesu budowy niniejszej strategii rozwoju obrazuje diagram na str. 4.

Rysunek 1. Harmonogram prac

Niniejszy dokument składa się z części programowej, stanowiącej najważniejszy rezultat procesu budowania Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020. Zawiera wizję, misję, kierunki rozwoju, pola strategiczne i operacyjne oraz otwarty katalog kierunków działań. Część programowa zawiera również wskaźniki realizacji strategii, opis finansowania, analizę spójności strategii z innymi dokumentami strategicznymi oraz proces monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii:

- Załącznik nr 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Strzelce Opolskie.
- Załącznik nr 2. Analiza SWOT.
- Załącznik nr 3. Sprawozdanie ze spotkań warsztatowych.
- Załącznik nr 4. Raport z badania ankietowego.

Wskazane w strategii kierunki rozwoju, pola strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań znajdują swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej analizie stanu aktualnego gminy Strzelce Opolskie oraz zasobów, jakimi dysponuje jej samorząd. Założenia strategii w pełni wpisują się w wizję i cele strategiczne rozwoju województwa opolskiego oraz ogólne kierunki rozwoju dla Polski.

Dokonano szczegółowej diagnozy obecnej sytuacji gminy, wraz ze wskazaniem istoty zachodzących procesów i zjawisk, a także ich uwarunkowań. Diagnoza ta została przeprowadzona na etapie opracowywania analizy społeczno-gospodarczej gminy Strzelce Opolskie w oparciu o weryfikację danych zastanych. Podsumowanie ustaleń dla diagnozy społeczno-gospodarczej stanowi analiza SWOT. Ocena korelacji pomiędzy silnymi i słabymi stronami oraz szansami rozwojowymi i zagrożeniami zidentyfikowanymi w danym obszarze stanowiła punkt wyjścia dla sformułowania założeń. Na tej podstawie oraz w oparciu o spotkania warsztatowe zostały sformułowane wyzwania rozwojowe gminy na lata 2014–2020. Zgodnie z przyjętym porządkiem logicznym dokumentu opracowany został również system wskaźników, który pomocny będzie na etapie cyklicznej weryfikacji stopnia osiągnięcia przyjętych w strategii założeń.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 przyjęto zasadę, że zidentyfikowane kierunki działania powinny odnosić się przede wszystkim do realnych możliwości funkcjonowania i kompetencji samorządu gminnego. Jest to klasyczne podejście instytucjonalne. Niemniej jednak, w wyniku konsultacji społecznych z mieszkańcami, przedsiębiorcami i przedstawicielami organizacji pozarządowych, a także przeprowadzonego wśród nich badania ankietowego, do poszczególnych pól strategicznych dodano pola operacyjne oraz kierunki działań, które mają charakter obszarowy i wykraczają poza strefy kompetencji samorządu gminnego. Tym samym należy mieć na uwadze, że realizacja celów obszarowych tylko w ograniczonym stopniu zależna jest od działań Gminy Strzelce Opolskie.

WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Mając na względzie dobro wspólnoty lokalnej gminy Strzelce Opolskie, sformułowano wizję oraz misję gminy na lata 2014–2020:

Wizja:

**GINA STRZELCE OPOLSKIE W 2020 R.
MIEJSCEM PRZYJAZNYM RODZINIE I PRZEDSIĘBIORCOM –
TO ATRAKCYJNE MIEJSCA DO ZAMIESZKANIA I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
Z NOWOCZESNĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ, GOSPODARCZĄ I SPOŁECZNĄ**

Misja:

GINA STRZELCE OPOLSKIE – PRZYJAZNA MIESZKAŃCOM I PRZEDSIĘBIORCOM

KIERUNKI ROZWOJU, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Tabela 1. Matryca kierunków rozwoju oraz celów strategicznych i operacyjnych

KIERUNKI ROZWOJU	CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
I. Konkurencyjna gospodarka	I.1. Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego	I.1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy
		I.1.2. Rozwój przedsiębiorczości
		I.1.3. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
		I.1.4. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy
II. Kapitał społeczny	II.1. Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców gminy	II.1.1. Rozwój warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i opieki społecznej
		II.1.2. Rozwój gminnego systemu edukacji
		II.1.3. Rozwój warunków i jakości sportu i rekreacji
		II.1.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego
		II.1.5. Rozwój bezpieczeństwa publicznego

III. Inwestycje w zasoby	III.1. Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej gminy	III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej
		III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej
		III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa
		III.1.4. Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego oraz ochrona środowiska
IV. Współpraca z otoczeniem	IV.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	IV.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych
		IV.1.2. Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego

Źródło: Opracowanie własne

KIERUNEK ROZWOJU:

Konkurencyjna gospodarka

Pierwszym kierunkiem rozwoju gminy Strzelce Opolskie w latach 2014–2020 jest gospodarka jako obszar kluczowy dla wzmocnienia potencjału regionu. Choć polskie samorządy nie dysponują instrumentami, które pozwalają bezpośrednio wpływać na konkurencyjność i rozwój przedsiębiorstw, to istniejące możliwości w sferze lokalnej polityki gospodarczej wykorzystywane będą tak, aby na stałe utrzymać gminę Strzelce Opolskie na ścieżce rozwoju.

Kluczowe znaczenie ma prowadzenie polityki gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem walorów gminy. Rozwojowi gospodarczemu sprzyjać będzie otwartość i elastyczność w zakresie przedsiębiorczości. Cel strategiczny **Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego** to odzwierciedlenie posiadanych możliwości, jakie wynikają z jej położenia, otoczenia, charakterystyki zasobów i innowacyjności jej mieszkańców.

Wyżej wskazanemu celowi strategicznemu przypisano poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania do realizacji w gminie Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020.

W zakresie **Wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej gminy** działania ukierunkowane będą na wspieranie inwestycji poprzez zagwarantowanie im dogodnych warunków do rozwoju. Kluczowe są inwestycje w infrastrukturę techniczną, które pozwolą sprostać wymaganiom nowoczesnych gałęzi przemysłu i usług. Nieodzownym elementem wspierania inwestycji jest także system zachęt w postaci przede wszystkim ulg podatkowych, a także aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W gminnych dokumentach planistycznych 800-hektarowy teren pomiędzy Warmętowicami, a Brzeziną, przewidziany jest jako obszar koncentracji podmiotów gospodarczych pod nazwą Strzelecki Park Przemysłowy.

Do utworzenia Parku konieczne jest uaktualnienie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” oraz uchwalenie planów zagospodarowania przestrzennego. Dla możliwości oferowania terenów Parku szerokiemu spektrum inwestorów niezbędne są inwestycje w infrastrukturę techniczną tego obszaru. Obszar ten posiada ogromny potencjał do rozwoju gospodarki, a także jest niekwestionowanym atutem gminy Strzelce Opolskie.

Tereny inwestycyjne gminy, poza posiadaniem odpowiedniej infrastruktury, systemu zachęt oraz aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymagają opracowania efektywnej i skutecznej promocji. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia oraz analizując aktualne trendy, należy opracować plan promocji ofert inwestycyjnych.

W zakresie **Rozwoju przedsiębiorczości** planuje się działania zakreślone dwutorowo, tj. z jednej strony wzmocnienie ogólnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, a z drugiej zwalczanie bezrobocia i wspieranie aktywizacji zawodowej mieszkańców. W ramach wspierania przedsiębiorczości w gminie wzmocniona zostanie współpraca samorządu gminnego z przedsiębiorcami oraz innymi instytucjami, w zakresie wsparcia rozwoju mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Wspierane będą w szczególności przedsiębiorstwa o charakterze innowacyjnym oraz firmy rozwijające się, tworzące nowe miejsca pracy, w tym także tworzone przez osoby powracające z zagranicy.

Sprawdzonym narzędziem wspierania przedsiębiorczości są instytucje otoczenia biznesu w tym Inkubatory Przedsiębiorczości. Należy dążyć do sprawnego zagospodarowania pierwszego powstającego Inkubatora, zakończenia realizacji drugiego obiektu tego typu oraz do rozwoju ich działalności w przyszłości.

Działania w obszarze podnoszenia kompetencji pracodawców oraz pracowników realizowane będą przez instytucje różnych szczebli samorządu. Należy zadbać o szeroki zakres oferty tych instytucji oraz jej spójność z ofertami podmiotów prywatnych. Wśród kursów i szkoleń skierowanych do przedsiębiorców wymienić można tematy: pozyskiwania środków z funduszy pomocowych, rozwoju umiejętności, innowacyjności wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych. Rozwiązania przyczyniające się do aktywizacji zawodowej mieszkańców to m.in. wsparcie osób zakładających własną działalność gospodarczą czy stworzenie systemu informacyjnego dotyczącego potrzeb i trendów panujących na rynku pracy. Niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W zakresie **Rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego** planuje się zaakcentowanie również funkcji rolniczej gminy. Uwzględniając aktualną strukturę upraw oraz użytkowania gruntów, należy wspierać inicjatywy mające na celu rozwój gospodarstw rodzinnych, a także tworzenie grup producenckich. Gmina będzie wspierać i propagować wszelkie inicjatywy zmierzające do dywersyfikacji branży rolniczej w tym rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, czy też zróżnicowanych form agro- i ekoturystyki oraz rekreacji. Istotnym elementem rozwoju rolnictwa będzie rozszerzenie działań zmierzających do poprawy stosunków wodnych i warunków glebo-wo-rolniczych oraz zwiększenie retencji wód, m.in. poprzez przywrócenie działalności spółek wodnych. Niezbędne jest także wzmocnienie współpracy pomiędzy samorządem gminnym, a instytucjami z branży rolnictwa oraz rolnikami.

W ramach działań w zakresie **Stworzenia atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy** planuje się obranie kierunków mających na celu wykorzystanie i zagospodarowanie walorów turystycznych oraz rozwój i budowę infrastruktury turystycznej w regionie. W szczególności niezbędne jest podjęcie działań w zakresie rozbudowy bazy noclegowej oraz gastronomicznej. Należy wykorzystać możliwości związane z walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi gminy, związane m.in. z istnieniem rezerwatów przyrody (Ligota Dolna, Płużnica, Szymiszów), parków zabytkowych (Strzelce Opolskie, Błotnica Strzelecka, Szymiszów, Kalinów, Kalinowice, Płużnica Wielka), parków krajobrazowych (Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”, Góra Św. Anny) oraz zabytków architektury w Strzelcach Opolskich i innych miejscowościach. Kluczowe jest także położenie gminy w pobliżu Góry Św. Anny, która stanowi istotny punkt turystyki w województwie opolskim.

Samorząd gminny zamierza inicjować działania na rzecz współpracy z partnerami w celu zagospodarowania terenów atrakcyjnych pod względem turystycznym. Planowana jest rozbudowa infrastruktury turystycznej w szczególności tras rekreacyjnych (ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych), a także rozbudowa i budowa nowych obiektów rekreacyjnych.

Konieczne jest opracowanie zintegrowanej, skutecznej i atrakcyjnej oferty turystycznej i promocji gminy, która będzie odpowiadała na potrzeby zróżnicowanych grup turystów, a także będzie dystrybuowana zróżnicowanymi kanałami komunikacji. Zaprojektowanie modelu markowych imprez cyklicznych zwiększy rozpoznawalność regionu w świadomości społeczności, a także zachęci do odwiedzenia promowanych miejsc.

Zwiększenie potencjału turystyki regionu to zadanie wymuszające współpracę z różnymi partnerami, w tym samorządami, podmiotami z branży turystycznej. Ocenia się, że wskazane zasoby o potencjale turystycznym zlokalizowane na terenie gminy Strzelce Opolskie predestynują teren do rozwoju turystyki weekendowej, aktywnej, specjalistycznej oraz biznesowej.

CEL STRATEGICZNY:

I.1. Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego.

CELE OPERACYJNE:

I.1.1. Wspieranie atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

I.1.2. Rozwój przedsiębiorczości.

I.1.3. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.

I.1.4. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy.

KIERUNEK ROZWOJU:

Kapitał społeczny

Drugim kierunkiem rozwoju gminy Strzelce Opolskie w latach 2014–2020 jest kapitał społeczny. We współczesnym świecie kluczem jest zapewnienie warunków dla harmonijnego, bezpiecznego i wszechstronnego rozwoju mieszkańców gminy Strzelce Opolskie. Dostrzega się konieczność zmian w sferze społecznej poprzez poszukiwanie dróg wzmocnienia społeczności tak, aby stały się one zdolne do samoorganizacji, rozwoju i tworzenia dóbr wspólnych. Konieczne jest rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami życia społeczno-gospodarczego, przy jednoczesnym podnoszeniu efektywności ich działań.

W ramach kierunku **Kapitał społeczny**, wyróżniony został cel strategiczny **Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców gminy**. Przypisano mu poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania zaplanowane do realizacji przez Gminę Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020.

W zakresie rozwoju edukacji samorząd – łącząc tradycje z postępowaniem naukowym – będzie wspierał działania sprzyjające efektywności i jakości kształcenia. Planuje się podjęcie działań mających na celu polepszenie warunków funkcjonowania placówek edukacyjno-oświatowych, rozwijanie kształcenia pozaszkolnego, a także dostosowanie oferty edukacyjno-oświatowej do potrzeb rynku pracy. Uwzględnienie takiego celu operacyjnego w polityce rozwoju lokalnego gminy Strzelce Opolskie do roku 2020 wynika z faktu, że w regionie tym istnieje silna potrzeba współdziałania w dostosowaniu edukacji do potrzeb lokalnego rynku pracy. Konieczne jest zagwarantowanie równego dostępu do usług edukacyjnych oraz opieki nad dziećmi do lat 3, aby minimalizować skutki rozwarstwienia społecznego. Ponadto niezbędne jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępu do pomocy psychologicznej i pedagogicznej oraz opieki medycznej dla uczniów, wychowanków i rodzin. Współpraca z placówkami wyższego szczebla oraz przedstawicielami rynku pracy pozwoli na bardziej adekwatne projektowanie ścieżki edukacyjnej. Należy jak najszerzej włączyć społeczność lokalną w procesy edukacji oraz wychowania, a także rozwijać funkcję placówek jako miejsce integracji mieszkańców. Zmiany demograficzne wymuszają w obszarze zarządzania placówkami oświatowymi dalsze dążenie do optymalizacji kosztów edukacji, konsolidacji oddziałów, współpracy z podmiotami z branży edukacyjnej. Potrzebne są działania mające na celu szerszą współpracę i wspierania organizacji pozarządowych, które zainteresowane są przejmowaniem małych szkół. Niezbędne jest wsparcie rozwoju bazy materialnej, w tym wyposażenie w nowoczesny sprzęt oraz materiały dydaktyczne placówek funkcjonujących w publicznym systemie oświaty. Istotny będzie rozwój technik cyfrowych w procesie edukacji oraz wzrost dostępności komputerów i internetu w szkołach. Konieczne są również dalsze inwestycje w samą bazę lokalową ośrodków edukacyjnych, a także poprawa przystosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto efektywny i jakościowy rozwój edukacji wymaga podniesienia poziomu kompetencji i umiejętności pedagogicznych kadr nauczycielskich. Gmina będzie promowała rozwój zawodowy nauczycieli związany ze stałym podnoszeniem kwalifikacji i umiejętności kreatywnego reagowania na zachodzące zmiany cywilizacyjne oraz ich twórczego wdrażania w procesie dydaktycznym i wychowawczym. Postęp technologiczny i gospodarczy wymaga również stałego podnoszenia umiejętności w zakresie rozwoju stosowania technik cyfrowych w programach nauczania.

W zakresie **Rozwoju warunków i jakości sportu i rekreacji** niezbędne jest wzmocnienie infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej, a także zróżnicowanie oferty skierowanej zarówno do mieszkańców jak i turystów. Kluczowe znaczenie powinny stanowić działania ukierunkowane na wypracowanie przemyślanej koncepcji zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców gminy Strzelce Opolskie. W tym celu nacisk zostanie położony na realizację inwestycji, które uatrakcyjnią życie mieszkańcom i pozwolą im na ciekawsze i aktywniejsze spędzanie wolnego czasu. Należy stworzyć kompleksową, atrakcyjną ofertę promocji podmiotów, sekcji działających w obszarze sportu i rekreacji. Konieczne są także dalsze inwestycje w rozwój bazy sportowej i rekreacyjnej, a także wyposażenie w nowoczesny sprzęt. Rozwój sportu i rekreacji wymaga także wykwalifikowanej kadry trenerskiej, przewodników oraz animatorów czasu wolnego.

W zakresie **Rozwoju warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i opieki społecznej** niezbędne jest podjęcie działań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania placówek świadczących usługi zdrowotne i opieki społecznej, a także dostosowanie ich oferty do potrzeb społeczności lokalnej. Zmiany w strukturze demograficznej gminy Strzelce Opolskie wymuszają dostosowanie priorytetów ochrony zdrowia do warunków funkcjonowania społeczeństw starzejących się. W celu zagwarantowania wysokich standardów zdrowotnych populacji, niezbędny jest rozwój programów profilaktycznych skoncentrowanych na zmniejszaniu zachorowalności na choroby cywilizacyjne, jak również wdrażanie programów edukacyjnych i akcji promocyjnych na rzecz zdrowego stylu życia oraz regularnego korzystania z badań profilaktycznych. Zwiększenie efektywności opieki zdrowotnej wymagać będzie również poprawy dostępności mieszkańców gminy

Strzelce Opolskie do publicznej służby zdrowia, w tym do świadczeń wykonywanych w poradniach specjalistycznych, a także dalszych inwestycji w samą bazę lokalową ośrodków ochrony zdrowia.

W ramach działań w zakresie wsparcia **Ochrony dziedzictwa kulturowego** planuje się obranie kierunków mających na celu rewitalizację zabytkowych parków, układów urbanistycznych, założeń dworskich, a także estetyzację i zagospodarowanie terenów zielonych, poprawę jakości infrastruktury kulturalnej, a także aktywizację mieszkańców wokół promocji tradycji i kultury regionu.

W ramach działań w zakresie **Rozwoju bezpieczeństwa publicznego** planuje się obranie kierunków mających na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Z tego też względu działania będą ukierunkowane na rozwój infrastruktury monitoringu zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych oraz alarmowania mieszkańców o nadchodzącym bądź zaistniałym zagrożeniu. Ponadto wsparcie Gminy Strzelce Opolskie w dalszym ciągu ukierunkowane będzie na prowadzenie różnego rodzaju działań i programów dostosowanych do występujących na jego terenie zagrożeń, w tym na zapobieganie takim zjawiskom jak: przemoc w rodzinie, przestępczość i demoralizacja nieletnich, alkoholizm i narkomania czy wszelkiego rodzaju zagrożenia w sieci (cyberzagrożenia), które wydają się w dobie postępu technologicznego istotną problematyką.

CEL STRATEGICZNY:

II.1. Wzrost poziomu jakości życia mieszkańców gminy.

CELE OPERACYJNE:

II.1.1. Rozwój warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i opieki społecznej.

II.1.2. Rozwój gminnego systemu edukacji.

II.1.3. Rozwój warunków i jakości sportu i rekreacji.

II.1.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego.

II.1.5. Rozwój bezpieczeństwa publicznego.

KIERUNEK ROZWOJU:

Inwestycje w zasoby

Wskazany w dwóch pierwszych kierunkach rozwoju gminy Strzelce Opolskie wzrost społeczno-gospodarczy wymaga odpowiedniej infrastruktury i na odwrót – dobrze funkcjonująca infrastruktura jest niezbędna dla zapewnienia wzrostu społeczno-gospodarczego. Dlatego też trzecim kierunkiem rozwoju gminy Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020 jest infrastruktura techniczna, gdyż dobrze rozwinięta sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia gospodarczego i społecznego. Należy mieć jednak na względzie, że rozwój infrastruktury technicznej, transportowej, mieszkaniowej powinien zmierzać w kierunku znacznego zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Z tego też względu w okresie 2014–2020 nacisk w prowadzonej polityce rozwoju lokalnego przez Gminę Strzelce Opolskie, w ramach kierunku rozwoju „Inwestycje w zasoby”, zostanie położony na **Rozwój infrastruktury technicznej**, który to obszar jednocześnie stanowić będzie cel strategiczny podejmowanych we wskazanym okresie czasu działań.

Wyżej wskazanemu celowi strategicznemu przypisano poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania do realizacji w gminie Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020.

W ramach działań w zakresie **Rozwoju infrastruktury technicznej** planuje się obranie kierunków mających na celu modernizację i rozbudowę infrastruktury. Nowoczesna i sprawna infrastruktura techniczna gminy zapewni dobre warunki do inwestowania i podnoszenia standardu życia społeczności lokalnej. Z tego też względu Gmina Strzelce Opolskie, w ramach realizacji zadań ciągłych, planuje modernizację i rozbudowę sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, energetycznej, gazowej oraz teleinformatycznej, gdyż ich istnienie oraz sprawność są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa gminy. Nacisk położony zostanie zwłaszcza na infrastrukturę teleinformatyczną, gdyż rozwój cywilizacyjny obliuguje samorządy do przywiązywania większej uwagi w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w przestrzeni publicznej.

W ramach działań w zakresie **Zrównoważonego rozwoju infrastruktury transportowej** planuje się obranie kierunków mających na celu rozwijanie i modernizację infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem, chodnikami, parkingami, przystankami, a także poprawę komunikacji transportowej wewnątrz oraz na zewnątrz gminy.

Ocenia się, że dla pełniejszego wykorzystania potencjału położenia geograficznego gminy Strzelce Opolskie oraz możliwości, jakie tworzy układ powiązań drogowych na jej terenie, kluczowy będzie rozwój infrastruktury drogowej zmierzający do wsparcia budowy połączeń sieci dróg na poziomie regionalnym w tym także obwodnicy miejskiej.

W ramach działań w zakresie **Wspierania rozwoju mieszkalnictwa** planuje się obranie kierunków mających na celu wzrost liczby budynków mieszkalnych zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności oraz podniesienie standardu już istniejących zasobów komunalnych, socjalnych i chronionych. Istotne są działania zmierzające do poszukiwania szans na rozwój i poprawę stanu zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych, socjalnych i chronionych, a także łagodzenie luki infrastrukturalnej w zakresie zagospodarowania terenów wokół budynków mieszkalnych oraz innych zjawisk hamujących rozwój gminy.

W ramach działań w zakresie **Zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska naturalnego oraz ochrona środowiska** planuje się obranie kierunków mających na celu ochronę środowiska w gminie. W celu zrównoważonego rozwoju regionu należy kontynuować działania dotyczące ochrony zasobów naturalnych w tym wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakości powietrza. Ponadto należy podjąć efektywne działania zmierzające do zminimalizowania występowania azbestu; stworzenie zachęty do wymiany pokryć dachowych. Ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenia stopnia degradacji środowiska naturalnego oraz globalnie przyczyni się do realizacji polskich zobowiązań akcesyjnych w zakresie zwiększania udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Efektywność realizacji zielonych projektów wymaga nie tylko zaangażowania środków finansowych, ale również konieczność edukowania społeczności w zakresie wykorzystywania ekoinnowacyjnych technologii i kształtowanie postaw proekologicznych. Z tego też względu promocja wykorzystania technologii niskoemisyjnych oraz produkcji i dystrybucji OZE w gminie Strzelce Opolskie została zaprogramowana dwutorowo. Równoległe będą prowadzone działania miękkie zwiększające świadomość mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska i ekologii oraz promocji lokalnego rolnictwa w zakresie działań wspierających naturalne i ekologiczne wyroby rolno-spożywcze.

CEL STRATEGICZNY:

III.1. Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej gminy.

CELE OPERACYJNE:

III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej.

III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej.

III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa.

III.1.4. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego oraz ochrona środowiska.

KIERUNEK ROZWOJU:

Współpraca z otoczeniem

Czwartym kierunkiem rozwoju gminy Strzelce Opolskie jest współpraca z otoczeniem. Ocenia się, że warunkiem zrównoważonego rozwoju gminy jest budowanie powiązań kooperacyjnych i rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Z punktu widzenia działalności publicznej, celowa jest współpraca samorządu gminnego w szczególności z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem prywatnym, organizacjami pozarządowymi, a także podmiotami ekonomii społecznej.

Wyżej wskazanemu celowi strategicznemu przypisano poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania do realizacji w gminie Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020.

W ramach działań w zakresie **Wzrostu dostępności i jakości świadczenia usług publicznych** podejmowane będą inicjatywy mające na celu zwiększenie potencjału samorządu gminnego do wypełniania swoich funkcji w nowoczesny i partnerski sposób. Z kolei w ramach działań w zakresie **Kreowania społeczeństwa obywatelskiego** podejmowane będą inicjatywy mające na celu aktywizację społeczności lokalnej, celem zwiększenia jej partycypacji i roli w kreowaniu polityki rozwoju lokalnego gminy Strzelce Opolskie.

Analiza zasobów samorządu gminnego wskazuje na konieczność rozwoju systemów i narzędzi zarządzania administracją publiczną, w tym przede wszystkim wdrażania usług e-administracji oraz stymulowania partycypacji społecznej w życiu publicznym. Szczególnie istotne jest stosowanie w administracji samorządowej nowoczesnych kanałów komunikacji z otoczeniem oraz umożliwienie społeczności współdecydowania o kształcie rozwoju gminy i sprawach lokalnych. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i internetu ma na celu usprawnienie procesów administracyjnych w tym obsługi klientów. Towarzyszyć temu będzie podnoszenie kompetencji kadr sektora publicznego oraz rozwijanie i upowszechnianie działań mających na celu zwiększenie partycypacji lokalnej społeczności w aktywnym kreowaniu polityki rozwoju lokalnego gminy Strzelce Opolskie.

CEL STRATEGICZNY:

IV.1. Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej.

CELE OPERACYJNE:

IV.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych.

IV.1.2. Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego.

ZADANIA I WSKAŹNIKI DO REALIZACJI

Wskaźniki realizacji mają na celu wspomóc proces monitoringu i ewaluacji strategii. Przyjęto metodę „0”, co oznacza, że w pierwszej kolejności badana będzie bezwzględna wartość wypracowanych produktów strategii. Następnie w stosunku do wskaźników, dla których na koniec 2014 r. możliwe będzie ustalenie wartości referencyjnych, należy dokonać porównania rok do roku.

Opracowano cztery grupy wskaźników, przy czym zaznacza się, że katalog ten nie jest zamknięty i może zostać w toku monitoringu i ewaluacji rozszerzony o dodatkowe. Pierwsza grupa to wskaźniki ogólne, odnoszące się do liczby projektów zrealizowanych ze środków zewnętrznych i wartości środków zewnętrznych, pozyskanych na potrzeby wdrażania uwzględnionych w strategii kierunków działania. Monitorowanie i ewaluacja wskaźników ogólnych jest niezwykle istotna z perspektywy obserwacji postępów i możliwości reakcji.

Tabela 2. Wskaźniki ogólne

Wskaźniki	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Wartość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd gminny							
Liczba projektów zrealizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd gminny								
Wartość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez inne podmioty niż samorząd gminny								
Liczba projektów zrealizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez inne podmioty niż samorząd gminny								

Źródło: Opracowanie własne

W oparciu o analizę istniejącego poziomu konkurencyjności gospodarki gminy Strzelce Opolskie, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych w szczególności poprzez ich dobrojenie oraz budowę dróg dojazdowych.
2. Utworzenie Strzeleckiego Parku Przemysłowego.
3. Opracowanie systemu promocji gminnej oferty inwestycyjnej.

CEL OPERACYJNY:

Rozwój przedsiębiorczości

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców gminy.
2. Tworzenie i rozwój na terenie gminy Inkubatorów Przedsiębiorczości.
3. Wspieranie realizacji projektów i programów w zakresie podnoszenia kompetencji pracowników przedsiębiorstw oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców.

CEL OPERACYJNY:

Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Popularyzacja ekologicznych metod gospodarowania.
2. Wspieranie inicjatyw około rolniczych jako dodatkowego źródła dochodów.
3. Kulturowanie rolniczych tradycji regionu.
4. Inicjowanie działań zmierzających do poprawy warunków wodno-środowiskowych.
5. Współpraca z organizacjami rolniczymi w celu rozszerzenia rynku zbytu dla lokalnych produktów.
6. Wspieranie nowych technologii uprawy gruntów rolnych z wykorzystaniem naturalnych zasobów wodnych (nawadnianie).

CEL OPERACYJNY:

Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i usługowej na terenie gminy, w tym bazy noclegowej oraz gastronomicznej.
2. Rozwój infrastruktury turystycznej w pobliżu tras turystycznych, w tym budowa punktów widokowych, parkingów.
3. Współpraca z partnerami w zakresie zagospodarowania terenu wokół zbiorników wodnych.
4. Poprawa oznakowania atrakcji turystycznych gminy oraz dróg dojazdowych.
5. Wypracowanie modelu markowych imprez cyklicznych jako atrakcji turystycznej.
6. Rozwój lokalnego produktu turystycznego.

Tabela 3. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Konkurencyjna gospodarka”

Wskaźniki	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	CEL OPERACYJNY: I.1.1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy							
Liczba inwestycji na obszarze terenów inwestycyjnych [szt.]								
Liczba przedsiębiorców korzystających z ulg podatkowych dla nowych inwestycji [szt.]								
CEL OPERACYJNY: I.1.2. Rozwój przedsiębiorczości								
Liczba nowo zarejestrowanych na terenie gminy MŚP [szt.]								
Udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]								
Wskaźnik zatrudnienia [%]								
CEL OPERACYJNY: I.1.3. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego								
Liczba podjętych działań wspierających lokalne rolnictwo [szt.]								
CEL OPERACYJNY: I.1.4. Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy								
Liczba podjętych działań informacyjno-promocyjnych w zakresie promocji oferty turystycznej gminy [szt.]								
Liczba zakończonych inwestycji w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji [szt.]								

Źródło: opracowanie własne

W oparciu o analizę istniejącego stopnia rozwoju kapitału ludzkiego gminy Strzelce Opolskie, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

Rozwój gminnego systemu edukacji

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wspieranie zmian w zakresie zarządzania siecią placówek oświatowych poprzez konsolidację sieci oddziałów i dostosowanie funkcjonowania danego szczebla edukacji do warunków demograficznych.
2. Optymalizacja kosztów funkcjonowania placówek edukacyjnych przy jednoczesnym zachowaniu jakości realizacji zadań w obszarze edukacji.
3. Wspieranie działań organizacji pozarządowych związanych z prowadzeniem placówek edukacyjnych oraz branżą edukacyjną.
4. Rozwój placówek edukacyjnych w zakresie poprawy stanu technicznego bazy oraz ich wyposażenia w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie.
5. Zwiększenie oferty edukacyjnej poprzez realizację projektów dofinansowanych ze środków pozabudżetowych.
6. Rozwój działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy.
7. Podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej w szczególności w zakresie zmian ustawowych prawa oświatowego oraz metod nauczania.
8. Współpraca z placówkami edukacyjnymi (w tym wyższego szczebla) oraz przedstawicielami podmiotów gospodarczych i społecznych w zakresie treści i metod kształcenia, a także doskonalenia umiejętności niezbędnych na rynku pracy.
9. Współpraca pomiędzy podmiotami z branży edukacji, sportu i rekreacji.
10. Zapewnienie opieki specjalistycznej w szczególności w zakresie pomocy psychologicznej i pedagogicznej.
11. Wzmacnianie promocji oferty placówek edukacyjnych.
12. Wzmacnianie więzi społeczności lokalnych z podmiotami edukacyjnymi działającymi na obszarze gminy.
13. Rozwijanie poradnictwa zawodowego dla uczniów w powiązaniu ze zmieniającymi się oczekiwaniami lokalnego i regionalnego rynku pracy.
14. Wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym:
 - zapewnienie bezpiecznej drogi do szkoły,
 - realizacja programów profilaktycznych na temat potencjalnych zagrożeń.

CEL OPERACYJNY:

Rozwój warunków i jakości sportu i rekreacji

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej, w tym:
 - rozbudowa ścieżek rowerowych,
 - rozbudowa tras nordic walking,
 - budowa nowych i rozbudowa istniejących szlaków konnych.
2. Rozwój oferty rekreacyjnej, w szczególności:
 - budowa skateparku,
 - budowa siłowni zewnętrznych,
 - budowa ścianki wspinaczkowej,
 - budowa innych obiektów rekreacyjnych na świeżym powietrzu.
3. Zagospodarowanie terenów zielonych oraz zbiorników wodnych w kierunku rozwoju funkcji rekreacyjnych i sportowych.

4. Rozwój i modernizacja infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej na terenie gminy, w tym:
 - rozbudowa Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu w Strzelcach Opolskich o dalsze etapy,
 - dalsza modernizacja Stadionu Miejskiego w Strzelcach Opolskich.
5. Podejmowanie działań mających na celu poszerzenie oferty sportowej.
6. Podniesienie kompetencji kadry trenerskiej, animatorów oraz innych osób z branży sportowej i rekreacyjnej.

CEL OPERACYJNY:

Rozwój warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i opieki społecznej

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wspieranie placówek ochrony zdrowia i pomocy społecznej.
2. Podjęcie działań na rzecz wzrostu dostępności do opieki ambulatoryjnej oraz poradni specjalistycznych.
3. Wspieranie programów profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób.
4. Promocja zdrowego stylu życia.
5. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego.
6. Stworzenie szerokiej oferty wsparcia, integracji i aktywizacji osób starszych.
7. Aktywizacja osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

CEL OPERACYJNY:

Ochrona dziedzictwa kulturowego

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Odnowa i rewitalizacja obiektów zabytkowych, parków, układów urbanistycznych na terenie miasta i gminy.
2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego.
3. Promowanie działalności kulturalnej realizowanej na terenie gminy.
4. Rozwój kultury poprzez modernizację obiektów SOK wraz z biblioteką publiczną.

CEL OPERACYJNY:

Rozwój bezpieczeństwa publicznego

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Tworzenie optymalnych warunków podnoszących bezpieczeństwo publiczne.
2. Zapewnienie odpowiedniego wyposażenia służb bezpieczeństwa publicznego.
3. Wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych.
4. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego, w tym m.in. poprzez rozwój systemu monitoringu i alarmowania, poprawę zaopatrzenia wodnego do celów p.poż., modernizację bazy lokalowej oraz sprzętowego wyposażenia Ochotniczej Straży Pożarnej.
5. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym m.in. poprzez meliorację – naprawę rowów i przepustów wodnych, zbiorników retencyjnych i stawów.
6. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym m.in. poprzez montaż tablic ostrzegawczych o przekroczeniu prędkości, budowę progów zwalniających, sygnalizacji świetlnej.
7. Podejmowanie i organizacja różnego rodzaju działań i programów profilaktycznych dostosowanych do występujących na terenie gminy zagrożeń.
8. Popularyzacja programów, turniejów i innych działań promujących bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy.

Tabela 4. Wskaźniki realizacji kierunku „Kapitał społeczny”

Wskaźniki	Rok							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
CEL OPERACYJNY: II.1.1. Rozwój warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i opieki społecznej								
Liczba podjętych działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia oraz działań wspierających profilaktykę [szt.]								
Liczba nowych działań/programów w ramach oferty instytucji opieki społecznej [szt.]								
CEL OPERACYJNY: II.1.2. Rozwój gminnego systemu edukacji								
Liczba placówek edukacyjno-oświatowych poddanych remontowi i modernizacji [szt.]:								
Liczba oferowanych zajęć pozaszkolnych [szt.]								
Liczba komputerów w szkołach z dostępem do internetu [szt.]								
Liczba zorganizowanych kursów podnoszących kwalifikacje kadry nauczycielskiej [szt.]								
CEL OPERACYJNY: II.1.3. Rozwój warunków i jakości sportu i rekreacji								
Liczba nowo powstałych miejsc spędzania czasu wolnego [szt.]								
CEL OPERACYJNY: II.1.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego								
Liczba inwestycji w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego [szt.]								
CEL OPERACYJNY: II.1.5. Rozwój bezpieczeństwa publicznego								
Liczba podjętych działań z zakresu poprawy bezpieczeństwa publicznego [szt.]								

Źródło: opracowanie własne

W oparciu o analizę istniejącego stopnia inwestycji w zasoby gminy Strzelce Opolskie, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

Rozwój infrastruktury technicznej

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wspieranie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci ciepłowniczej, energetycznej i gazowej.
2. Modernizacja, rozbudowa i budowa sieci wodno-kanalizacyjnej.
3. Rozwój szerokopasmowego internetu oraz sieci teleinformatycznej na terenie gminy.

CEL OPERACYJNY:

Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Remont i budowa dróg na terenie gminy celem tworzenia sieci wzajemnie uzupełniającej się oraz łączenia ich z drogami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi, m.in.:
 - węzeł drogowy – ul. Kozielska, Dolińska, Mickiewicza i Celna,
 - rondo przy ul. Bursztynowej.
2. Podjęcie działań mających na celu wyprowadzenie ruchu kołowego z centrum Strzelce Opolskich poprzez budowę obwodnicy południowej miasta w ciągu drogi krajowej nr 94.
3. Remont i budowa infrastruktury drogowej w tym oświetlenia, chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, parkingów, przystanków, w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Utrzymanie usług w zakresie transportu publicznego na odpowiednim poziomie jakości.
5. Budowa i polepszenie jakości dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych oraz mieszkaniowych

CEL OPERACYJNY:

Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Promowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.
2. Rozwój budownictwa wielorodzinnego w tym wspieranie rynku deweloperskiego.
3. Podejmowanie działań mających na celu wzrost dostępności mieszkań dla ludzi młodych.
4. Budowa i modernizacja mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych.
5. Promowanie osiedlania się na terenie gminy.

CEL OPERACYJNY:

Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego oraz ochrona środowiska

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Wdrożenie optymalnego systemu gospodarowania odpadami, opartego na selektywnej zbiórce odpadów.
2. Budowa i włączenie w gminny system gospodarki odpadami komunalnymi Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.
3. Kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców gminy.
4. Działania zmierzające do ograniczenia niskiej emisji.
5. Działania mające na celu obniżenie poziomu hałasu na terenie gminy.
6. Rozwój alternatywnych źródeł wykorzystywania energii odnawialnej.
7. Ochrona bioróżnorodności przyrodniczej na terenie gminy.

Tabela 5. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Inwestycje w zasoby”

Wskaźniki	Rok							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
CEL OPERACYJNY III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej								
Długość wybudowanej sieci [km]:								
wodociągowej								
kanalizacyjnej								
energetycznej								
Długość zmodernizowanej sieci [km]:								
wodociągowej								
kanalizacyjnej								
gazowej								
energetycznej								
CEL OPERACYJNY III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej								
Długość dróg [km]:								
wyremontowanych								
wybudowanych								
Długość chodników [km]:								
wyremontowanych								
wybudowanych								
Długość ciągów pieszo-rowerowych [km]:								
wyremontowanych								
wybudowanych								
Długość sieci w przewozach pasażerskich								
CEL OPERACYJNY III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa								
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania [szt.]								
Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców								
Liczba nowo powstałych mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych (łącznie) [szt.]								
Liczba budynków komunalnych, socjalnych i chronionych poddanych rewitalizacji i/lub termomodernizacji [szt.]								

CEL OPERACYJNY III.1.4. Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego oraz ochrona środowiska							
Szacunkowa liczba wdrożonych rozwiązań w zakresie ograniczenia niskiej emisji [szt.]							
Liczba wdrożonych rozwiązań wykorzystujących OZE [szt.]							
Liczba działań dotyczących usprawnienia gospodarki odpadami [szt.]							
Liczba zrealizowanych działań zwiększających świadomość mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska [szt.]							

Źródło: opracowanie własne

W oparciu o analizę istniejącego stopnia współpracy z otoczeniem Gminy Strzelce Opolskie, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Cyfryzacja usług publicznych.
2. Współpraca z innymi samorządami w kraju i za granicą w zakresie m.in. wymiany doświadczeń w obszarze kultury, edukacji, sportu, turystyki i rekreacji, ochrony środowiska oraz promocji oferty lokalnej.
3. Wzmocnienie współpracy z podmiotami społecznymi i gospodarczymi.
4. Modernizacja obiektów użyteczności publicznej w celu poprawy dostępności usług publicznych.

CEL OPERACYJNY:

Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego

KIERUNKI DZIAŁANIA:

1. Organizacja i dofinansowanie szkoleń i innych form wsparcia dla funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej.
2. Organizacja i dofinansowanie szkoleń i innych form wsparcia mających na celu rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
3. Wspieranie inicjatyw obywatelskich.
4. Podejmowanie działań zmierzających do wzmocnienia partycypacji obywatelskiej w kreowaniu lokalnej polityki rozwoju.
5. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.
6. Realizacja funduszu sołectkiego oraz programów odnowy wsi na terenach wiejskich.

Tabela 6. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Współpraca z otoczeniem”

Wskaźniki	Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	CEL OPERACYJNY: IV.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych							
Liczba usług publicznych możliwych do załatwienia on-line [szt.]								
CEL OPERACYJNY: IV.1.2. Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego								
Szacunkowa liczba podjętych czynów społecznych (realizacji zadań w czynie społecznych) [szt.]								
Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym [szt.]								
Liczba zorganizowanych spotkań w ramach konsultacji społecznych [szt.]								
Liczba funkcjonujących na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej [szt.]								

Źródło: opracowanie własne

FINANSOWANIE

Niniejsza strategia określa podstawowe cele i kierunki działania Gminy Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020. Przed samorządem stoi więc perspektywa pozyskiwania i zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na realizację zamierzonych, zaplanowanych we wskazanym czasie działań. Budżet Gminy, z uwagi na stale rosnącą liczbę zadań własnych, niejednokrotnie nie wystarcza na realizację wszystkich zakładanych celów i osiągnięcie zamierzonych standardów. W związku z tym koniecznością staje się sięgnięcie do innych, zewnętrznych źródeł finansowania.

Podstawowe źródła finansowania kierunków działań przewidzianych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 to:

- Środki własne budżetowe na realizację zadań własnych Gminy.
- Krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:
 - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014–2020 (m.in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności),
 - środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
 - inne zagraniczne środki finansowe,
 - krajowe środki finansowe,
 - inne źródła finansowania.
- Komercyjne instrumenty finansowe, w tym:
 - pożyczki i kredyty bankowe,
 - inne.
- Fundusze innych uczestników procesu wdrażania strategii, w tym sektora prywatnego.

Jednym z najważniejszych źródeł pozyskiwania środków finansowania działań strategicznych będą środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności). Ocenia się, że samorzady województwa opolskiego oraz inne podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe w latach 2014–2020 będą mogły otrzymać w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014–2020 kwotę 887 416 658 euro z funduszy europejskich oraz 56 643 617 euro rezerwy wykonania. Program składa się z 10 osi priorytetowych – spośród których największe środki zaplanowano na zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców.

SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Potrzeba aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie oparta była o wiele istotnych przesłanek. Wśród nich na pierwszy plan wysuwa się wymóg dostosowania zapisów dokumentu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej, w której gmina, a także jej makrootoczenie (powiat strzelecki, województwo opolskie i Polska) znalazły się na początku drugiej dekady XXI wieku. Ponadto niebagatelne znaczenie dla rozwoju polskich regionów ma funkcjonowanie Polski w strukturach Unii Europejskiej i wynikające z niego korzyści (m.in. możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych na rozwój lokalny), ale także zobowiązania, których spełnienie scedowano ze szczebla centralnego na jednostki samorządu terytorialnego. Czas, który upłynął od uchwalenia poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie, charakteryzuje także diametralna zmiana sposobu prowadzenia polityki rozwoju regionalnego na szczeblu centralnym.

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 jest nie tylko dokumentem spójnym wewnątrz, ale również wykazuje wysoki poziom spójności ze strategicznymi dokumentami ogólnymi i sektorowymi wyższego rzędu.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie przyjęto na siedem lat (2014–2020), adekwatnie do czasu obowiązywania Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategii Sprawne Państwo 2020 czy Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. Zatem strategia dla gminy Strzelce Opolskie została sformułowana w ścisłej korelacji zarówno z nimi, jak i z pozostałymi aktualnie obowiązującymi dokumentami o charakterze planistycznym szczebla regionalnego, krajowego i międzynarodowego:

EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 wpisuje się w założenia dokumentu EUROPA 2020, gdyż – podobnie do celów opracowanych przez Komisję Europejską, przede wszystkim nakreśla ścieżkę rozwoju gminy, uwzględniając w samej wizji regionu chociażby większą liczbę miejsc pracy oraz wyższy standard życia lokalnej społeczności. Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie wskazuje, że gmina ta może rozwijać się w sposób inteligentny i zrównoważony, sprzyjając przy tym włączeniu społecznemu, gdyż kładzie nacisk, na takie obszary jak: wspieranie gospodarki korzystającej z lokalnych zasobów oraz przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, rozwój kapitału ludzkiego poprzez m.in. wyższy poziom edukacji i ochrony zdrowia oraz walkę z ubóstwem. Wskazane kierunki rozwoju Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 są powiązane z celami wyznaczonymi w strategii EUROPA 2020, co czyni oba te dokumenty spójnymi.

Strategia Sprawne Państwo 2020

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Sprawne Państwo 2020. Jednym z głównych dążeń Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie jest zwiększenie udziału mechanizmów kooperacyjnych, które pozwoliłyby odejść od sztywnego i hierarchicznego modelu zarządzania w samorządzie w kierunku współzarządzania, tj. sieciowego świadczenia usług przez administrację publiczną i podmioty zewnętrzne, takie jak organizacje pozarządowe. Mechanizmy ewaluacji zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie pozwolą na wprowadzenie rozwiązań zwiększających partycypację społeczności lokalnej w procesie realizacji strategicznych działań Gminy. Zatem powyższe główne zmienne strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 czynią programowane działania rozwojowe dla gminy koherentnymi ze Strategią Sprawne Państwo 2020.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Przedstawione w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 założenia, które są tożsame z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030, przede wszystkim dotyczą systemu ochrony zdrowia oraz zapewnienia spójności społecznej poprzez wzrost poziomu edukacji i transferu absolwentów na rynek pracy oraz samej aktywności zawodowej. Analogicznie oba dokumenty zwracają uwagę na kształtowanie kompetencji przedsiębiorców, które pozwolą im rozwijać firmy. Istotnym elementem działań niniejszych strategii na rzecz przedsiębiorców jest również poprawa sprawności funkcjonowania administracji samorządowej oraz zniesienie barier legislacyjnych i administracyjnych. Ponadto oba dokumenty uwzględniają inwestycje w infrastrukturę techniczną, w tym system transportowy, a także działania infrastrukturalne w szerokopasmowy internet dostępny dla wszystkich oraz rozwój e-usług i zwiększenie kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Co więcej, zarówno działania uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020, jak i w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, przewidują modyfikację i coraz szersze wykorzystywanie od-

nawialnych źródeł energii oraz dbałość o stan środowiska. Większa uwaga w obu dokumentach poświęcona została również na zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa publicznego, rozszerzenie tradycyjnych ról instytucji kultury czy ułatwienie w funkcjonowaniu podmiotów ekonomii społecznych.

Strategia Rozwoju Kraju 2020: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Rozwoju Kraju 2020 na poziomie celu strategicznego oraz obszarów strategicznych i celów operacyjnych. W Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie zaakcentowano konieczność zrównoważonego rozwoju. Uwzględniono rozwój narzędzi podnoszących jakość i bezpieczeństwo życia mieszkańców oraz bardzo mocno podkreślono znaczenie endogenicznych potencjałów, w tym rolniczego, elektromaszynowego, jaki i cementowo-wapienniczego czy meblarskiego. Powyższe główne zmienne strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 czynią programowane działania rozwojowe dla gminy koherentnymi ze Strategią Rozwoju Kraju 2020.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 nakreśla cztery obszary strategicznych wyzwań, na które polityka regionalna wspierająca konkurencyjność gminy powinna odpowiedzieć za pomocą rozwiązań szczegółowych, z których zbieżne z tymi uwzględnionymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020, są chociażby: lepsze wykorzystanie potencjału Strzelec Opolskich do kreowania wzrostu i zatrudnienia oraz stymulowania rozwoju pozostałych jednostek gminy; przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym oraz pełniejsze wykorzystanie zasobów pracy; poprawa jakości zasobów pracy; ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych gminy; wspieranie rozwoju kapitału społecznego; zapewnienie odpowiedniej infrastruktury transportowej i teleinformatycznej do wspierania konkurencyjności i zapewniającej spójność gminy; podwyższenie zdolności instytucjonalnej do zarządzania rozwojem na poziomie gminy.

Założenia Krajowej Polityki Miejskiej

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 wpisuje się w założenia celów krajowej polityki miejskiej, ponieważ – podobnie jak wskazany dokument, kładzie nacisk na wzmocnienie zdolności miast – w tym przypadku Strzelec Opolskich oraz obszaru funkcjonalnie z nimi związanego, do kreowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców – w tym przypadku mieszkańców gminy Strzelce Opolskie. Tym samym, z uwagi na fakt że misją gminy w okresie do roku 2020 jest zapewnienie komfortu życia mieszkańców i funkcjonowania podmiotów, cele Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 w pełni korespondują z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej.

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.

W Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 duży nacisk położono na rozwój narzędzi dostosowujących edukację do potrzeb rynku pracy, promocję kształcenia pozaszkolnego, podjęcie działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego, rozwój infrastruktury komunikacyjnej, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przeciwdziałanie skutkom negatywnych zmian demograficznych i wykluczeniu społecznemu, zainicjowanie mechanizmów współpracy, a także wsparcie informatyzacji i cyfryzacji. Tym samym Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r. wykazując wysoką spójność ze wszystkimi dziesięcioma celami strategicznymi uwzględnionymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.

SYSTEM MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII

Podstawą skutecznego wdrażania założeń strategii rozwoju jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obejmowanym przez nią terenie. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii są zatem wyznaczone cele jej realizacji oraz przypisane im wskaźniki, a dalej zadania. Istotą prowadzenia monitoringu tychże obszarów jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania, ewaluacji i aktualizacji jest wypracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Zatem monitoring, ewaluacja i aktualizacja będzie skutecznym systemem wdrażania założeń strategicznych tylko wówczas, gdy będzie kierował się następującymi zasadami:

- a) **zasada wiarygodności** – informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych; by zminimalizować ryzyko i zapobiec podjęciu niewłaściwych działań korygujących;
- b) **zasada aktualności** – informacje powinny być gromadzone, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, co umożliwia podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii;
- c) **zasada obiektywności** – monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny niezakłóconej subiektywnością wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów i dążeń;
- d) **zasada koncentracji na punktach strategicznych** – monitorowanie powinno skupiać się przede wszystkim na tych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyień, mogących wywoływać zahamowania w realizacji założeń strategii lub ich zatrzymanie;
- e) **zasada realizmu** – monitorowanie musi być zgodne z realiami wykonywanych zadań; dana jednostka wdrażając strategię powinna dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów;
- f) **zasada koordynacji informacji** – monitorowanie musi być prowadzone w taki sposób, aby było skoordynowane z tokiem prowadzonych prac i jednocześnie nie wpływało na ich zahamowanie oraz nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań; informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich zainteresowanych tak, aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji mających znaczenie strategiczne;
- g) **zasada elastyczności** – proces monitorowania musi być bardzo elastyczny i zapewniający szybkie reagowanie na zachodzące zmiany; także w przypadku zmian i korekt należy modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w przyszłości.

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia założeń w niniejszej strategii będzie odbywał się w pierwszym kwartale każdego roku na podstawie wewnętrznej procedury monitoringu, ewaluacji i aktualizacji dokumentów strategicznych, opracowanej przez Gminę Strzelce Opolskie.

ZAKOŃCZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie jest dokumentem długoplanowym, przyjętym na okres siedmiu lat, który określa najważniejsze priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego do realizacji na obszarze jednostki w okresie 2014–2020. Dokument ten stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju lokalnego w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich i krajowych, które od czasu przyjęcia dotychczasowej Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie uległy diametralnej zmianie.

Strategia rozwoju prezentuje określoną propozycję kierunków rozwoju, pól strategicznych i operacyjnych oraz głównych kierunków działania Gminy Strzelce Opolskie, realizowanych na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz efektywnego wzrostu poziomu życia mieszkańców, zgodnie z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego w okresie 2014–2010. W związku z tym w ramach dokumentu opracowano katalog kierunków działania, do których zmierzać powinna Gmina Strzelce Opolskie we wskazanym okresie czasu. Nie zamyka to oczywiście drogi do wypracowania i realizowania innych kierunków działań i rozwiązań. Niemniej jednak podstawą zmian, korekt i modyfikacji powinny być wyłącznie względy merytoryczne, wynikające ze zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych (szans i zagrożeń rozwojowych, tkwiących w otoczeniu gminy – prawnych, finansowych, społecznych, gospodarczych, międzynarodowych) oraz wewnętrznych (silnych i słabych stron) rozwoju gminy.

Strategia rozwoju, oprócz swojego zasadniczego celu jakim jest wskazanie kierunków rozwoju, jest również doskonałą płaszczyzną integrującą władze i społeczność gminy wokół jej najważniejszych problemów i szans rozwojowych, jakie niesie współczesny świat. Dokument ten nie ogranicza się jednak w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych przez samorząd terytorialny, proponując równolegle partycypację innym podmiotom. Tak realizowana kooperacja stanowi jeden z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście nadchodzącego okresu programowania 2014–2020, gdzie nacisk położony jest na realizowanie wspólnej polityki rozwoju lokalnego w kontekście terytorialnym, mającej na celu współpracę samorządów na rzecz maksymalnego wykorzystania wspólnych atutów i rozwiązywania problemów poszczególnych obszarów danego województwa.

Należy przy tym zaznaczyć, że mimo iż samorząd gminny nie jest jedynym beneficjentem niniejszej strategii, to za wdrażanie koncepcji zawartych w jej ramach odpowiedzialna jest Rada Miejska w Strzelcach Opolskich, która powinna dokonywać okresowych przeglądów stanu realizacji przyjętych koncepcji strategicznych oraz ich korekty lub uaktualnień całości bądź części niniejszego dokumentu, celem zagwarantowania realizacji polityki rozwoju lokalnego gminy Strzelce Opolskie w sposób ciągły i spójny.

ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik nr 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Strzelce Opolskie.
- Załącznik nr 2. Analiza SWOT.
- Załącznik nr 3. Sprawozdanie ze spotkań warsztatowych.
- Załącznik nr 4. Raport z badania ankietowego.

ZAŁĄCZNIK NR 1. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY STRZELCE OPOLSKIE

1. Przestrzeń i środowisko

1.1. Położenie

Od północy gmina Strzelce Opolskie graniczy z gminami Ozimek i Kolonowskie (w powiecie opolskim), od wschodu z gminami: Jemielnica, Wielowieś i Toszek (w powiecie gliwickim), od zachodu z gminą Izbicko, a od południa z gminami Gogolin i Zdzeszowice (w powiecie krapkowickim), gminą Leśnica oraz gminą Ujazd.

Mapa 1. Położenie gminy Strzelce Opolskie w powiecie strzeleckim

Rysunek 1.
Herb, flaga i barwy gminy Strzelce Opolskie

Źródło: www.osp.org.pl
<http://www.strzelceopolskie.pl>

Gmina Strzelce Opolskie to gmina miejsko-wiejska, w skład której wchodzi 27 sołectw: Adamowice, Błotnica Strzelecka, Brzezina, Dziewkowice, Farska Kolonia, Grodzisko, Jędrynie, Kadłub-Piec, Kadłub-Wieś, Kalinowice, Kalinów, Ligota Dolna, Ligota Górna, Mokre Łany, Niwki, Nowa Wieś, Osiek, Płużnica Wielka, Rozmierka, Rozmierz, Roźniątów, Sucha, Suche Łany, Szczepanek, Szymiszów Osiedle, Szymiszów Wieś, Warmątowice. Siedzibą władz gminy są Strzelce Opolskie.

Powierzchnia gminy wynosi 20 253 ha (w tym 2997 ha zajmuje miasto Strzelce Opolskie), a więc stanowi 27,3% powierzchni powiatu strzeleckiego, 2,2% województwa opolskiego oraz 0,06% powierzchni Polski.

Gmina Strzelce Opolskie jest łatwo dostępna dzięki sieci dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez teren gminy:

- droga krajowa nr 94 (relacja Zgorzelec – Tarnów),
- droga krajowa nr 88 (relacja Strzelce Opolskie – autostrada A4),
- droga wojewódzka nr 426 (relacja Zawadzkie – Sławięcice),
- droga wojewódzka nr 409 (relacja Dębina – Strzelce Opolskie).

Gmina Strzelce Opolskie położona jest w Paśmie Przyspieszonego Rozwoju, który obejmuje obszar od Wrocławia aż do Rzeszowa i połączony jest Transeuropejskim Korytarzem Transportowym: Berlin – Kijów. Natomiast strefa wyznaczona przez miasta Opole – Strzelce Opolskie – Kędzierzyn-Koźle – Pyskowice – Gliwice – Krapkowice określana jest mianem strefy wzmożonej aktywności gospodarczej, w której lokuje się większość nowo powstających przedsiębiorstw w regionie.

Odległości ze Strzelce Opolskich do poszczególnych miast wynoszą:

- Opole – 30 km,
- Gliwice – 40 km,
- Wrocław – 120 km,
- Katowice – 70 km,
- Kraków – 140 km,
- Warszawa – 300 km.

Miasto dysponuje również dogodnym połączeniem kolejowym na kierunku Kraków – Gliwice – Strzelce Opolskie – Opole – Wrocław.

Odległość od lotnisk międzynarodowych:

- Pyrzowice (Katowice) – 75 km,
- Wrocław – 130 km,
- Kraków – 130 km.

Geograficznie gmina obejmuje dwie jednostki fizjograficzne: skłon grzbietu Chełmu, zwieńczonego Górą Św. Anny, i równinę zajmującą obszar pomiędzy grzbietem a doliną Małej Panwi. Generalnie gmina leży na obszarze nizinnym, wzniesionym średnio 220 m n.p.m., przy czym w części południowej styka się z masywem Góry Św. Anny. Krajobraz w tej części gminy – aż po miasto Strzelce Opolskie – jest lekko pofałdowany. Na terenie miasta różnica wzniesień wynosi 35 metrów. Im dalej na północ, tym krajobraz coraz bardziej wygładza się i obniża, po czym przechodzi w szeroką, płaską dolinę Małej Panwi. Punkt niwelacyjny położony przy fontannie w Strzelcach Opolskich określa wysokość 233,7 m n.p.m. Najwyższym wzniesieniem na terenie gminy jest Góra Kamienna w Ligocie Dolnej 310 m n.p.m.

Większość wsi należących do gminy Strzelce Opolskie powstało samorzutnie. Są to wsie nieregularne (Grodzisko, Sucha, Rozmierka, Szymiszów, Roźniątów, Kalinów, Kalinowice, Niwki, Ligota Dolna, Ligota Górna, Błotnica Strzelecka, Płużnica, Dziewkowice, Szczepanek), które nie przeszły jednorazowej regulacji, charakterystycznej dla wsi lokowanych. Układ ich rozłogów (pól) jest nieregularny, przy zachowanej stosunkowo dużej regularności siedliska. Występujące na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie genetyczne układy przestrzenne to owalnica (Rozmierz, Rozmierka, Warmątowice), ulicówka (Błotnica Strzelecka, Dziewkowice, Grodzisko, Kalinowice, Kalinów, Ligota Dolna, Ligota Górna, Niwki i Jędrynie, Płużnica Wielka, Roźniątów, Sucha, Szczepanek, Szymiszów), a także folwark (Kadłub, Osiek) i rzędówka kolonizacyjna (Brzezina). Wiele z nich zachowało genetyczny układ przestrzenny, wpisany w zabudowę powstałą później, często na innym planie. Wiele także utraciło cechy charakterystyczne dla genetycznego układu przestrzennego.

Gmina Strzelce Opolskie posiada obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce Opolskie przyjęte Uchwałą Nr XXIX/251/08 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 22 grudnia 2008 r. oraz 44 ważne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie plany obejmują łącznie powierzchnię ok. 11 325,16 ha, co stanowi 55,92% powierzchni gminy.

Zgodnie z kierunkami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce Opolskie, na terenie gminy powinno nastąpić:

- wzmocnienie funkcji turystyczno-rekreacyjnej (wsie Kalinów, Kalinowice, Szymiszów, Kadłub, Osiek, Grodzisko, Jędrynie, Ligota Dolna i Górna, Dziewkowice, Warmątowice, Błotnica Strzelecka, Roźniątów, Strzelce Opolskie, Sucha),
- rozwój usług (Strzelce Opolskie, Błotnica Strzelecka, Kadłub, Rozmierka, Szymiszów, Dziewkowice, Grodzisko, Rozmierz, Sucha, Kalinowice),
- rozwój mieszkalnictwa (Strzelce Opolskie, Szczepanek, Dziewkowice, Roźniątów, Szymiszów, Kalinowice, Sucha, Rozmierz, Rozmierka, Kadłub, Błotnica Strzelecka),
- rozwój aktywności gospodarczej (Brzezina, Warmątowice, Roźniątów, Szymiszów, Błotnica Strzelecka, Szczepanek, Rozmierka, Kalinów, Ligota Górna, Płużnica Wielka),

- rozwój rolnictwa (Płużnica Wielka, Błotnica Strzelecka, Warmątowice, Brzezina, Rożniątów, Kalinowice, Kalinów, Niwki, Ligota Górna, Ligota Dolna, Strzelce Opolskie, Sucha, Rozmierka, Szczepanek, Dziewkowice, Osiek, Kadłub, Jędrynie, Grodzisko, Rozmierz),
- rozwój ekologicznego systemu obszarów chronionych (Sucha, Szymiszów, Rozmierz); wsie leżące w granicy Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” i jego otuliny – czyli Ligota Górna, Ligota Dolna oraz w części: Niwki, Kalinowice, Kalinów i Rożniątów.
- rozwój systemu przyrodniczego miasta Strzelce Opolskie,
- rozwój systemu przyrodniczego innych obszarów osadniczych (Kadłub, Kalinowice, Kalinów, Ligota Dolna, Rożniątów, Szymiszów, Błotnica Strzelecka, Płużnica Wielka, Brzezina).

1.2. Zasoby naturalne

Klimat

Obszar gminy charakteryzuje się dosyć łagodnymi warunkami klimatycznymi, które generalnie bardziej surowe są na południu, w obrębie Garbu Chełmu, a łagodnie na północy. Pod względem warunków mezo- i topoklimatycznych na obszarze gminy panują warunki ostrzejsze niż w centralnej części województwa, co jest związane z położeniem na krawędzi Wyżyny Śląskiej. Charakterystyczne jest znaczące zróżnicowanie warunków w obrębie obszaru. Ogólnie ostrzejsze są one w części północnej, łagodniejsze na południu.

Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy wynosi $+8,1^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec o średniej temperaturze $+18^{\circ}\text{C}$, a najchłodniejszym styczeń o średniej temperaturze $-1,9^{\circ}\text{C}$. Porównując wartości temperatury charakterystyczne dla jesieni i wiosny ocenia się, że porą cieplejszą jest jesień. Usłonecznienie wynosi 1450–1500 godzin.

Pod względem klimatycznym gmina Strzelce Opolskie należy do Krainy Śląskiej, regionu o jednym z najdłuższych okresów wegetacyjnych w Polsce. Okres wegetacyjny trwa tutaj od 210 do 220 dni, a jego średnia temperatura wynosi $+14,2^{\circ}\text{C}$. Pokrywa śnieżna utrzymuje się na całym terenie gminy Strzelce Opolskie średnio 70 dni, przy czym najdłużej zalega w rejonie południowo-zachodniej części gminy (rejon Góry Św. Anny), gdzie zanika dopiero około 30 kwietnia, oraz w południowej części gminy, gdzie zanika około 30 marca. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 680 mm.

Na terenie gminy Strzelce Opolskie przeważają wiatry zachodnie, stanowiące 19,4%, oraz wiatry południowo-zachodnie (18%) i południowe (15,4%). Stosunkowo rzadko występują wiatry z kierunku północno-wschodniego. Prędkości wiatrów są raczej niewielkie i w większości nie przekraczają 5 m/s. Średnia prędkość wiatru dla roku wynosi 2,9 m/s, przy czym wartość ta jest nieco niższa dla pory letniej (2,6 m/s), a nieco wyższa dla pory zimowej (3,2 m/s). W związku ze słabym zalesieniem południowej części terenu gminy wzmagają one zjawisko erozji gleb.

W południowo-zachodniej części gminy znaczny wpływ na kształtowanie się klimatu wywiera Góra Św. Anny. Odrębność klimatyczna tego rejonu przejawia się głównie w rozkładzie temperatur w przekroju rocznym. Średnia roczna temperatura jest niższa od temperatury pozostałego obszaru gminy i wynosi $+8,1^{\circ}\text{C}$, a najzimniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą $-2,4^{\circ}\text{C}$. Zima rozpoczyna się wcześniej, bo ok. 20 listopada, utrzymuje się dłużej i trwa 12–14 tygodni. Z kolei okres wegetacyjny trwa tu krócej, niż na pozostałym obszarze gminy, i obejmuje tylko około 200 dni. W przeciwieństwie do pozostałego obszaru Góra Św. Anny charakteryzuje się dużą ilością opadów oraz znaczną ilością opadów ulewnych, stanowiąc tym samym anomalię regionalną na Śląsku.

Warunki hydrologiczne

Obszar gminy Strzelce Opolskie ma bardzo urozmaicony, ale nierówno rozmieszczony system hydrologiczny. Składa się na niego bogata w części północnej sieć rzeczna i melioracyjna (w szczególności w dolinie Jemielnicy), coraz liczniejsze stawy, starorzeczka, małe oczka wodne, torfowiska, namuliska, niecki bezodpływowe oraz tereny zalewowe i inne obszary okresowo podmokłe.

Sieć rzeczna ma charakter typowo nizinny o niwalno-fluwialnym reżimie zasilania (z maksimum przepływów w okresie roztopów wiosennych i opadów letnich). W części południowej gminy oraz na znacznym obszarze części centralnej za sprawą krasu sieć rzeczna niemal całkowicie zanika. Najważniejszym ciekim wodnym gminy jest Jemielnica, będąca lewobrzeżnym dopływem Małej Panwi. Sieć powierzchniowych cieków wodnych uzupełniają: Woda Rozmierska uchodząca do Potoku Jędrynie, który zasila rzekę Sucha stanowiącą lewobrzeżny

dopływ Jemielnicy, oraz dopływ prawobrzeżny – rzeka Piotrówka. Na terenie gminy wyróżnić można również Potok Roźniątowski, który jest prawdopodobnie górnym przedłużeniem rzeki Sucha, oraz uchodzący do Jemielnicy rów Grabowiec.

Obszar gminy należy do dorzecza Odry. W jego strukturze wyróżnić można podrzędną zlewnię:

- Małej Panwi, do której należą Jemielnica i jej dopływy, Sucha z licznymi bezimiennymi ciekami – łącznie większa część gminy,
- Kłodnicy, do której należą początkowe odcinki niewielkich dopływów z okolic Płużnicy Wielkiej i Błotnicy Strzeleckiej – łącznie ok. 3% terenu gminy.

Na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie brak jest powierzchniowych większych naturalnych czy sztucznych zbiorników wodnych, a niewielkie stawy (często hodowlane) znajdują się głównie w północnej części obszaru, na gruntach wsi Kadłub, Osiek i Grodzisko, a także we wsi Sucha oraz w obrębie terenu Rybaczkówka: Dewizowiec, Spałek, Kwadraciak. Ponadto zbiornik wody znajduje się również na terenie kopalni kamieni.

Gmina Strzelce Opolskie leży nad zbiornikami wód podziemnych GZWP nr 333 i 335.

Gleby

Obszar gminy Strzelce Opolskie charakteryzuje się zróżnicowanymi, ale generalnie średnimi, a w części północnej słabymi glebami dla produkcji rolnej. Pod względem wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmina ma niższe walory niż średnio w regionie. Analiza wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazuje, że najwyższe wartości osiągają wsie z południa.

W pokrywie glebowej w południowej części gminy dominują rędziny i gleby brunatne, które występują głównie na gruntach wsi Ligota Dolna, Ligota Górna, Kalinów, Kalinowice, Szymiszów, Roźniątów, Brzezina, Warmatowice i Błotnica Strzelecka. W mniejszych enklawach występują także w części środkowej gminy we wsi Szczepanek, Rozmierka, Rozmierz, Sucha i na terenie miasta Strzelce Opolskie. Gwarantują one sprzyjające warunki do uprawy buraków cukrowych i zboża. Mady rzeczne, wytworzone z osadów aluwialnych, zalegają przede wszystkim w pradolinie Jemielnicy i jej dopływów. Występują w zachodniej i północnej części gminy, głównie na gruntach wsi Kadłub i Osiek, a także w Grodzisku, Suchej i Rozmierzy. Na glebach tych koncentrują się trwałe użytki zielone. Gleby bielcowe i rdzawe stanowią użytki rolne północnej części gminy. Występują głównie na gruntach wsi Dziewkowice, Rozmierz, Rozmierka, Grodzisko, Kadłub i Osiek. Sporadycznie, w dużym rozproszeniu, spotykane są także gleby pochodzenia organicznego, takie jak gleby mułowo-torfowe i torfowo-mułowe. Występują one w sołectwie Błotnica Strzelecka, Płużnica Wielka, Dziewkowice, Rozmierka, Jędrynie, Grodzisko, Kadłub oraz w Strzelcach Opolskich.

Tabela 1. Klasy bonitacji gruntów ornych w gminie Strzelce Opolskie

Klasy bonitacji gruntów ornych (%)							
I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
0	0,14	2,6	9,2	21,0	24,8	28,7	13,6

Źródło: Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich

Na terenie gminy nie występują gleby klasy I. Udział gruntów klasy II jest niewielki – stanowi jedynie 0,14%, a gleby chronione klasy IIIa i b zajmują ok. 12% gruntów ornych. Najwięcej jest gleb klas IVa i IVb. Obejmują one ok. 45,8% gruntów ornych.

Lasy

Lasy i grunty leśne w gminie Strzelce Opolskie zajmują powierzchnię 6193,3 ha. Wskaźnik lesistości wynosi 29,9%. Jest to poziom wyższy w porównaniu z województwem opolskim (26,5%) oraz Polską (29,3%), jednakże znacznie niższy niż lesistość powiatu strzeleckiego (40,6%).

Lasy gminne są w zdecydowanej większości własnością państwa (96%). Pozostała część, czyli 4% stanowią lasy prywatne.

Zalesiona jest przede wszystkim północno-wschodnia i zachodnia część gminy. Największy kompleks leśny północnej części gminy (Kadłub – Osiek) położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy

Stobrawsko-Turawskie”, co w dużym stopniu ogranicza ich gospodarcze użytkowanie. Ponadto w tym kompleksie występują lasy podlegające ochronie prawnej, o funkcji wodochronnej oraz lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu.

Powierzchnie lasów gminy zajmują głównie sosna, świerk, brzoza i olsza. Rosną także: buk, dąb, topola i osika.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i krajobrazowych

Na obszarze gminy Strzelce Opolskie występują następujące formy ochrony:

- rezerваты przyrody:
 - rezerwat leśny „Płużnica”,
 - rezerwat leśny „Tęczynów”,
 - rezerwat roślinności kserotermicznej „Ligota Dolna”,
- parki zabytkowe:
 - park miejski w Strzelcach Opolskich – powierzchnia 65 ha;
 - park w Błotnicy Strzeleckiej – powierzchnia 6,67 ha (prawie całkowicie zniszczony wskutek tornada w 2008 r.);
 - park w Kalinowicach – powierzchnia ok. 8,31 ha;
 - park w Płużnicy – powierzchnia 3,68 ha;
 - park w Szymiszowie – powierzchnia 5 ha;
 - park w Kalinowie – powierzchnia 2,55 ha.
- parki krajobrazowe:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”,
 - Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”,
- pomniki przyrody (łącznie 11 pomników),
- użytki ekologiczne:
 - UE oczko,
 - UE śródleśne bagna,
 - UE stawek (Rybaczkówka).

Planuje się również utworzenie Parku Krajobrazowego „Dolina Małej Panwi”.

Gmina podejmuje działania mające na celu edukację ekologiczną ludności, poczynając od najmłodszych mieszkańców. Służy temu m.in. Klub PTTK Mała Akademia Turystyczna oraz program Edukacja Ekologiczna PLUS. W ramach programu organizowane są rajdy ekologiczne, konkursy ekologiczne, przeglądy Eko Piosenki, konkursy krasomówcze, a także przeglądy małych form teatralnych o tematyce przyrodniczej.

Surowce mineralne

Na terenie gminy Strzelce Opolskie znajdują się cztery udokumentowane złoża wapienia (w tym jedno w granicach miasta):

- złożo „Strzelce Opolskie”,
- złożo „Strzelce Opolskie I”,
- złożo „Strzelce Opolskie II”,
- złożo „Szymiszów”.

Trzy udokumentowane złoża (tj. złożo „Strzelce Opolskie I”, złożo „Strzelce Opolskie II” i złożo „Szymiszów”) leżą na terenie Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 333 (zbiornik Opole-Zawadzkie), co ogranicza możliwości ich eksploatacji.

Odnawialne źródła energii

W gminie Strzelce Opolskie nie przewiduje się szerszego wykorzystania dla celów energetycznych energii odnawialnej w oparciu o energię wodną oraz energię geotermalną. Natomiast rozwój energii odnawialnej w rozumieniu lokalnym przewiduje się dla energii słonecznej, lokalnych elektrowni wiatrowych (pomimo średnio korzystnych uwarunkowań wiatrowych) oraz pomp ciepła. Uwarunkowania do korzystania z energii odnawialnej w gminie Strzelce Opolskie są następujące:

- Na terenie gminy Strzelce Opolskie nie występuje źródło energii elektrycznej czerpanej z wód powierzchniowych. Potencjał cieków wodnych przepływających przez obszar gminy wskazuje na możliwości budowy elektrowni wodnych jedynie na rzece Jemielnica w Kadłubie.
- Możliwości terenowe gminy dla pozyskania biomasy są stosunkowo duże. Łączna powierzchnia lasów i gruntów leśnych, które to stanowią istotne źródło pozyskania biomasy wynosi ok. 30% powierzchni gminy. Gmina posiada również ok. 11 992 ha (ok. 59% powierzchni gminy) ziem użytków rolnych, na których to można uprawiać rośliny przeznaczone do spalania jako biomasa.
- Na terenie gminy Strzelce Opolskie w obecnej chwili nie ma zainstalowanych elektrowni wiatrowych. W gminie Strzelce Opolskie przeważają wiatry z kierunków południowych i północno-zachodnich. Prędkości wiatrów są niewielkie i w większości nie przekraczają 5 m/s. Prędkość wiatru mierzona na wysokości 10 m wynosi – średnia 2,9 m/s, w lecie 2,6 m/s, a zimą 3,2 m/s. Z tego względu wykorzystanie energii wiatru na terenie gminy wydaje się ograniczone. Niemniej w obowiązującym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce Opolskie” zostały wyznaczone obszary koncentracji produkcji energii ze źródeł odnawialnych – obszar średniego ryzyka lokalizacji obiektów energetyki wiatrowej.
- Brak jest na terenie gminy zwartych systemów energetycznych opartych na energetyce słonecznej; instalacje solarne znajdują się na obiektach szatniowo-sanitarnych boisk „Orlik”, w Szpitalu Powiatowym, w DPS w Strzelcach Opolskich oraz na niektórych budynkach mieszkalnych. Gmina posiada pewien potencjał rozwoju tego sektora OZE, jednak nie przewiduje się, aby instalowane kolektory słoneczne miałyby tworzyć zwarte systemy i taki też charakter przewiduje się dla energii solarnej w dalszej perspektywie. Wykorzystanie ogniw fotowoltaicznych może znaleźć miejsce w zasilaniu znaków ostrzegawczych ustawionych przy drogach przebiegających przez gminę.
- Na terenie gminy (ani w jej najbliższym sąsiedztwie) nie ma profesjonalnego systemu energetyki ciepłej, pozyskującej energię ze źródeł geotermalnych, ale istnieją potencjalnie także możliwości w przemysłowych fermach fotowoltaicznych.

2. Sfera społeczna – mieszkańcy i kapitał społeczny gminy Strzelce Opolskie

2.1. Procesy demograficzne

W roku 2012 gminę Strzelce Opolskie zamieszkiwało 31 516 osób (w tym 18 610 osób w mieście Strzelce Opolskie, co stanowi 59%). W liczbie ludności nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią 51,3% mieszkańców. Zmiany liczby ludności w podziale na płeć przedstawia tabela.

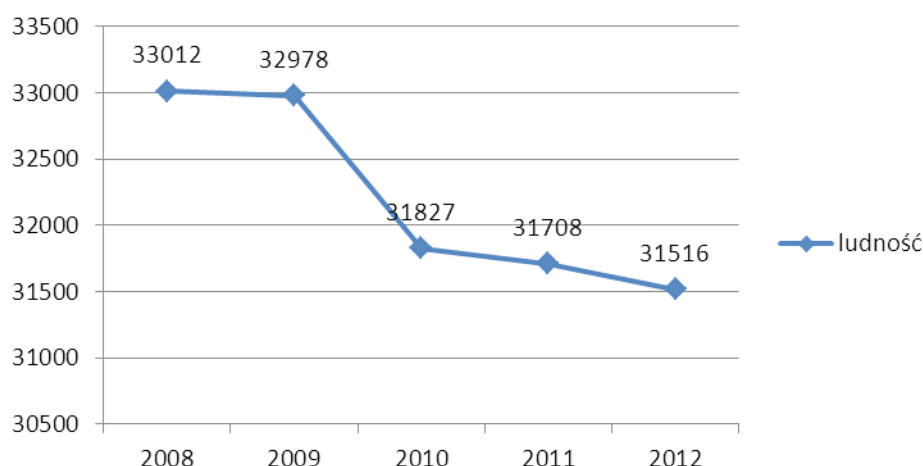
Tabela 2. Ludność gminy Strzelce Opolskie¹ ze względu na płeć w latach 2008–2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba mężczyzn	15 991	15 983	15 511	15 431	15 351
Liczba kobiet	16 996	16 956	16 316	16 277	16 165
Ogółem	32 987	32 939	31 827	31 708	31 516

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najludniejszą miejscowością gminy jest miasto Strzelce Opolskie oraz wieś Szymiszów. Najmniej ludnymi miejscowościami są Ligota Dolna oraz Ligota Górna.

Wykres 1. Liczba mieszkańców w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba ludności w gminie Strzelce Opolskie od roku 2008 spada. Wpływ na to ma niewielki, a w 2012 roku nawet ujemny, przyrost naturalny oraz niekorzystne saldo migracji wewnętrznych oraz zewnętrznych (w szczególności ludzi młodych).

Gęstość zaludnienia gminy Strzelce Opolskie wynosi 156 osób/km² i znacznie przewyższa wskaźnik dla powiatu strzeleckiego, województwa opolskiego oraz Polski. Największa gęstość zaludnienia w gminie przypada w udziale Strzelcom Opolskim.

¹ Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania zgodnie z podziałem administracyjnym w dniu 31 XII. Ludność faktycznie zamieszkała obejmuje: a) stałych mieszkańców, z wyjątkiem osób przebywających poza miejscem zamieszkania przez okres powyżej 3 miesięcy w kraju oraz obejmuje wszystkie osoby przebywające za granicą (bez względu na okres ich nieobecności) b) osoby przebywające czasowo przez okres powyżej 3 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju.

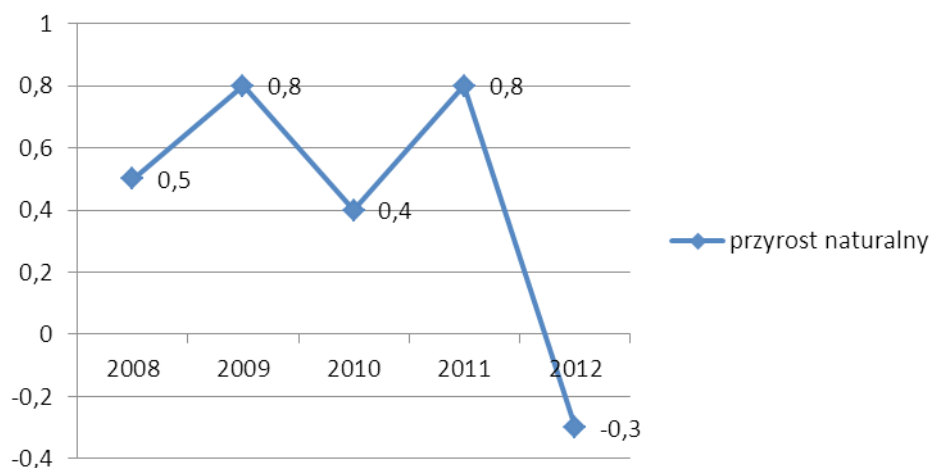

Tabela 3. Porównanie gminy Strzelce Opolskie z powiatem strzeleckim, województwem opolskim i Polską (stan na rok 2012)

Wyszczególnienie	Ludność	Gęstość zaludnienia	Przyrost naturalny
Gmina Strzelce Opolskie	31 516	156	-0,3
Miasto Strzelce Opolskie	18 610	621	0,1
Powiat strzelecki	76 548	103	-0,2
Woj. opolskie	1 010 203	107	-1,2
Polska	38 533 299	123	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 2. Przyrost naturalny w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 4. Liczba zgonów i urodzeń na terenie gminy Strzelce Opolskie w latach 2008–2012

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba zgonów	271	277	280	268	302
Liczba urodzeń	288	302	294	294	293

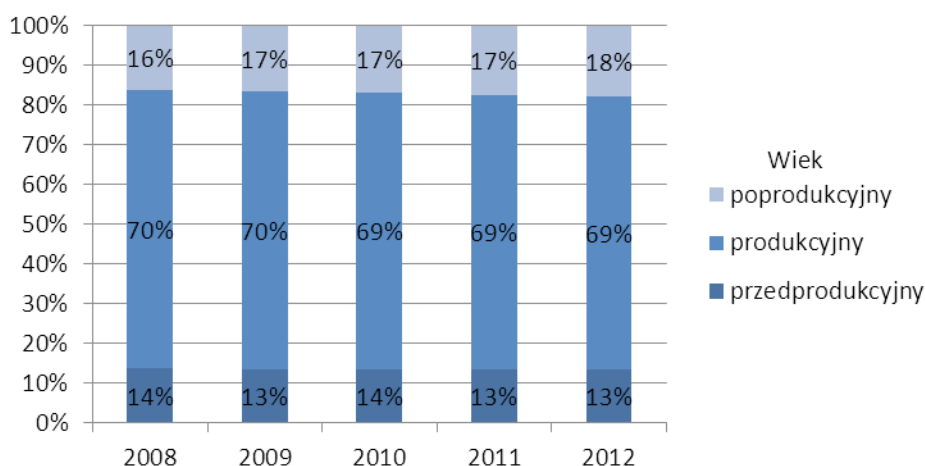
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba urodzeń w gminie utrzymuje się na dość stałym poziomie oscylującym w granicach 288–302. Z roku na rok wzrasta natomiast liczba zgonów.

Przyrost naturalny w gminie Strzelce Opolskie jest na bardzo niskim poziomie. Negatywnym zjawiskiem jest spadek w 2012 roku wskaźnika przyrostu naturalnego poniżej wartości dodatnich. Utrzymanie się takiego trendu spowoduje znaczące skutki dla gospodarki w regionie oraz kraju.

Wykres 3. Struktura wiekowa ludności w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Struktura wiekowa ludności jest niekorzystna. Odsetek osób w wieku emerytalnym przewyższa liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Należy pamiętać, że w przypadku utrzymywania się ujemnego przyrostu naturalnego oraz spadku liczby osób w wieku produkcyjnym może dojść do starzenia się społeczeństwa, co będzie negatywne w skutkach.

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla gminy Strzelce Opolskie (stan na rok 2012)

Wskaźnik obciążenia demograficznego				
Wyszczególnienie	gmina	pow. strzelecki	woj. opolskie	Polska
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	52,4	51,3	53,5	56,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	108,9	110,3	110,6	97,1
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	27,3	26,9	28,1	27,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Pod względem wskaźnika obciążenia demograficznego należy wskazać, że struktura wiekowa ludności gminy kształtuje się podobnie jak na terenie powiatu, województwa i całego kraju.

3. Sfera gospodarcza i rynek pracy

3.1. Podmioty gospodarcze

Na terenie gminy Strzelce Opolskie w roku 2012 zarejestrowanych było 2670 podmiotów gospodarczych (w tym 1905 w mieście Strzelce Opolskie). Do sektora publicznego należy 4,4% podmiotów, pozostałą część reprezentują podmioty prywatne.

Do największych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Strzelce Opolskie zaliczamy:

- KRONOSPAN – produkcja wyrobów drewnopochodnych, wykończeniowych oraz takich wyrobów jak żywice i laminaty. Zakład planuje utworzenie działu badawczo-rozwojowego oraz wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji nowoczesnych płyt wiórowych,
- INTERSILESIA McBride – chemia kosmetyczna i gospodarcza,
- PPO – Przedsiębiorstwo Przemysłu Obuwniczego Strzelce Opolskie – obuwie robocze,
- PEARL STREAM S.A. – produkcja elementów z tworzyw sztucznych dla przemysłu motoryzacyjnego (m.in. części zderzaków, drzwi wewnętrznych) i elektronicznego (obudowy telewizorów, podstawki pod telewizory itp.),
- ADAMIETZ – konstrukcje stalowe,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. – transport pasażerski i towarowy,
- DREWNOPLAST – produkcja okien i drzwi,
- KAPICA – produkcja okien i drzwi,
- KLEINMANN Wyroby Metalowe – konstrukcje metalowe schody,
- MEBLE PYKA – producent mebli,
- ENERGO-MECHANIK – urządzenia dla przemysłu energetycznego i górniczego,
- SILESIA Spółdzielnia Rzemieślnicza – skupia 30 zakładów rzemieślniczych,
- TRANSANNABERG – transport specjalistyczny,
- KAJA Sp. z o.o. – instalacje elektryczne,
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Rolników w Bieruniu Zakład w Kadłubie – mleczarnia regionalna,
- COROPLAST Sp. z o.o. – (w budowie) planowana produkcja podzespołów dla przemysłu motoryzacyjnego.

Ponadto do największych pracodawców zaliczają się także sieci handlowe, spółki komunalne, instytucje otoczenia biznesu wymienione w punkcie 3.2., szkoły, szpital powiatowy i PKP. Charakterystycznym dla Strzelec Opolskich jest zlokalizowanie w mieście dwóch zakładów karnych, które łącznie zatrudniają 460 osób. Więzienia są zarówno solidnymi pracodawcami, jak i odbiorcami towarów i usług od lokalnych firm.

Gmina Strzelce Opolskie dysponuje kilkunastoma obszarami oraz obiektami przeznaczonymi pod inwestycje przemysłowe, usługowe oraz mieszkalnictwo jedno- i wielorodzinne (działki budowlane).

Na terenie gminy wydzielona została podstrefa Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) zajmowana przez koncern Kronospan. Wyróżnić można również Strzelecki Obszar Gospodarczy (SOG) o charakterze niesformalizowanym, który zajmowany jest przez 37 firm, zatrudniających ok. 1000 osób. Nieformalny charakter ma także Strzelecki Park Przemysłowy (trwają prace nad opracowaniem aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). Częścią Parku jest teren inwestycyjny „Warmątowice” – ok. 500 ha, który w bazie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jest największym w Polsce w całości przemysłowym Greenfieldem².

Potencjalnie szczególne znaczenie dla Strzelec ma również bliskość Kędzierzyna-Koźła, miasta z rozwiniętym przemysłem chemicznym. Kędzierzyn-Koźle, położony w odległości ok. 25 km od Strzelec Opolskich, korzysta z tych samych węzłów autostradowych – „Olszowa” i „Nogowczyce”. Gmina Strzelce Opolskie przynależy do Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego. Ma to duże znaczenie m.in. ze względu na wspólnie podejmowane działania w zakresie rozwoju współpracy na linii nauka–biznes–administracja oraz z otoczeniem subregionu, wzmocnienia współpracy gmin, wspierania działań służących rozwiązywaniu problemów demograficznych, przygotowania wspólnych projektów rozwojowych.

Miasto i gmina Strzelce Opolskie stanowią dobre miejsce do lokowania nowych inwestycji. Rozwojowi gospodarczemu służą realizowane w gminie inwestycje komunalne. W zakresie jakości obsługi inwestorów gmina

² Greenfield – forma bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Strzelce Opolskie uzyskała certyfikat „Gmina Atrakcyjna dla Inwestora”. Tereny inwestycyjne dwukrotnie zdobywały wyróżnienia w ogólnopolskim konkursie „Grunt na Medal” organizowanym przez Państwową Agencję Inwestycji Zagranicznych.

Warunki do inwestowania oraz rozwoju przedsiębiorstw są następujące:

- rozwinięta infrastruktura komunalna,
- dostępność komunikacyjna – autostrada A4 i modernizowana linia kolejowa Bytom–Strzelce Opolskie–Opole–Wrocław,
- sąsiedztwo górnośląskiej aglomeracji miejskiej,
- przewidywalna polityka opłat lokalnych oraz średnie koszty funkcjonowania firm,
- doświadczeni pracownicy oraz sprawna administracja ułatwiająca załatwianie wszelkich formalności związanych z procesem inwestycyjnym,
- zwolnienia z podatku od nieruchomości dla nowych inwestycji,
- targi, na których mogą promować się podmioty gospodarcze z regionu,
- duże pokrycie gminy planami miejscowymi, co ułatwia i skraca inwestorom procedury administracyjne związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę.

3.2. Otoczenie biznesu

Jako miasto powiatowe Strzelce Opolskie są siedzibą następujących instytucji należących do otoczenia biznesu:

- Starostwa Powiatowego,
- Urzędu Miejskiego,
- Urzędu Skarbowego,
- Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego,
- Sądu Rejonowego,
- Prokuratury Rejonowej,
- ZUS-u i KRUS-u,
- jednostka Państwowej Straży Pożarnej,
- Powiatowej Komendy Policji,
- Powiatowego Inspektora Sanitarnego,
- Powiatowego Inspektoratu Weterynarii,
- Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Strzelce Opolskie,
- banków,
- ponadgimnazjalnych szkół zawodowych.

Ponadto w Strzelcach Opolskich funkcjonuje:

- Spółdzielnia Rzemieśnicza Silesia w Strzelcach Opolskich (powstała w 1948 roku – najstarsza tego typu spółdzielnia w województwie opolskim; jej działalność opiera się na zasadzie dobrowolności; większość zrzeszonych przedsiębiorstw należy do branży metalowej; produkowane wyroby za pośrednictwem Spółdzielni eksportowane są do licznych krajów Europy, w szczególności do Niemiec),
- Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Strzelcach Opolskich (organizacja samorządu gospodarczego rzemiosła i tzw. małej przedsiębiorczości, jest terenową strukturą Związku Rzemiosła Polskiego i działa w granicach administracyjnych powiatu strzeleckiego).

W trakcie realizacji jest utworzenie trzech Inkubatorów Przedsiębiorczości w Strzelcach Opolskich (w tym dwóch prowadzonych przez Gminę Strzelce Opolskie, usytuowanych przy ul. Zamkowej 4 i Opolskiej 46). Na ten cel Gmina Strzelce Opolskie pozyskała dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007–2013, co ma ułatwić start początkującym przedsiębiorcom.

Gmina należy do Lokalnej Grupy Działania „Kraina Św. Anny”, której celem jest zapewnienie wzrostu konkurencyjności lokalnej gospodarki i turystyki, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. W Strzelcach Opolskich nie funkcjonuje żadne aktywne stowarzyszenie przedsiębiorców, nie ma też filii żadnej z wojewódzkich izb gospodarczych. Najbliższe izby gospodarcze znajdują się w mieście wojewódzkim, czyli w Opolu. Opolska Izba Gospodarcza oraz Izba Gospodarcza „Śląsk” należą do instytucji wspierających rozwój gospodarczy regionu oraz stwarzają sprzyjający klimat dla rozwoju przedsiębiorczości.

3.3. Rolnictwo

Według spisu rolnego w 2010 na terenie gminy Strzelce Opolskie funkcjonowało 612 gospodarstw rolnych. Grunty rolne stanowiły 59,2% powierzchni gminy, a więc 11 992 ha. Największy odsetek gruntów rolnych stanowią użytki rolne (ok. 96,6%), a w tym grunty pod zasiewami (ok. 80%). Najmniejszą powierzchnię stanowią ogródki przydomowe (ok. 0,1%).

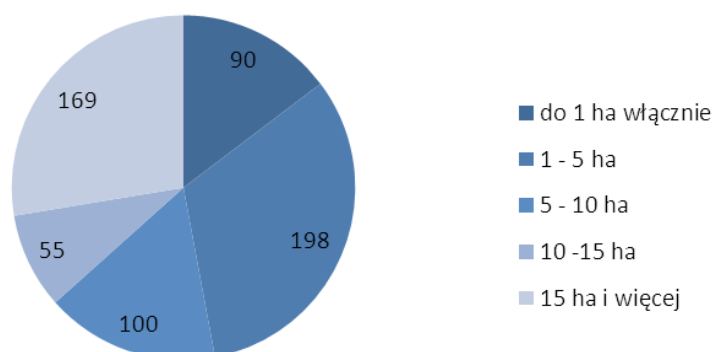
Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)

Użytki rolne [ha]							Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	ogródki przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe	pozostałe użytki rolne		
9562	33	16	12	1731	143	82	210	203

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W gminie przeważają gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha (32,4%). Drugą grupą co do liczby gospodarstw są gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha (27,6%). Najmniej jest gospodarstw średnich o powierzchni od 10 do 15 ha (9%).

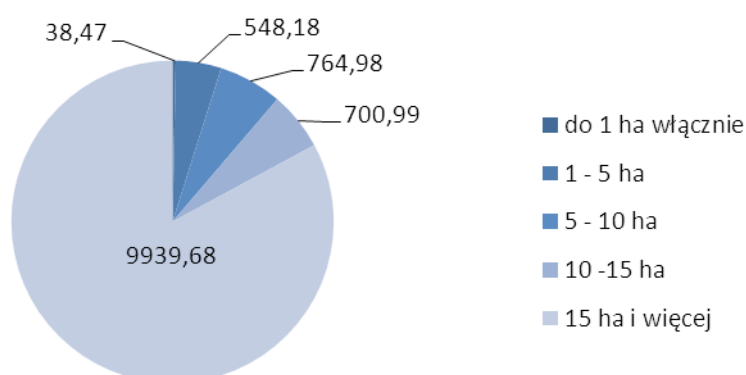
Wykres 4. Liczba gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Największą powierzchnię zajmują gospodarstwa o dużym areale ziemi, a więc o powierzchni 15 ha i powyżej (83% łącznej powierzchni gospodarstw rolnych), a najmniejszą powierzchnię gospodarstwa małe do 1 ha (0,3%).

Wykres 5. Łączna powierzchnia (w ha) gospodarstw rolnych wg ich wielkości w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najlepsze warunki do produkcji rolnej posiadają sołectwa:

- Ligota Górna,
- Kalinów,
- Ligota Dolna,
- Niwki i Kalinowice,
- Błotnica Strzelecka,
- Brzezina,
- Płużnica Wielka,
- Rożniątów.

Wsie te zaliczane są do grupy o dobrych warunkach do produkcji rolnej. Nie najlepsze warunki występują natomiast w północnej części gminy we wsiach: Szczepanek, Jedrynie, Grodzisko, Kadłub i Osiek.

Specyfiką północnej części gminy jest wysoko postawiona produkcja mleczarska. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Bieruniu zakład w Kadłubie prowadzi skup i przetwórstwo mleka z gospodarstw członków spółdzielni. Ponadto skup mleka z terenu gminy prowadzą: Zakład Mleczarski ZOTT i Spółdzielnia Mleczarska Mikulczyce.

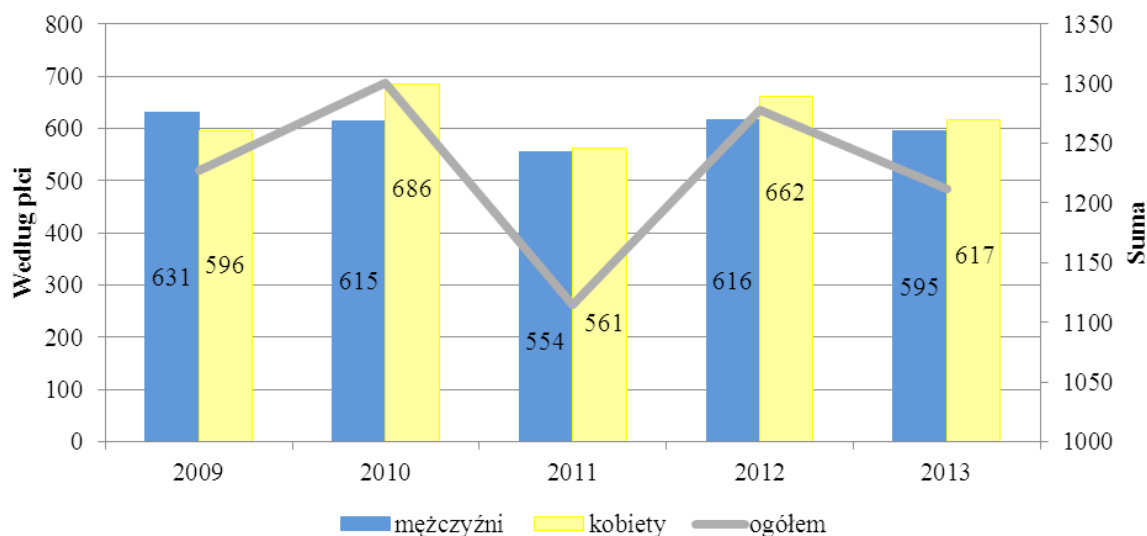
Rolnictwo na terenie gminy koncentruje się na produkcji zbóż, rzepaku, kukurydzy i buraków cukrowych, a w produkcji zwierzęcej dominują: chów trzody chlewnej, bydła mlecznego i opasowego.

Ważnym czynnikiem wpływającym na wielkość i jakość produkcji rolnej są melioracje wodne. Na terenie gminy Strzelce Opolskie sieć rowów melioracyjnych liczy ponad 170 km. Do końca lat 80. ub. wieku ich utrzymaniem i bieżącą konserwacją zajmowały się: Gminna Spółka Wodna w Strzelcach Opolskich i Spółka Wodna w Osieku. Z początkiem lat 90. spółki wodne zaprzestały swojej działalności, a sami właściciele i użytkownicy gospodarstw niezbyt dbają o stan techniczny swoich odcinków cieków wodnych.

3.4. Bezrobocie

W roku 2013 liczba osób bezrobotnych wynosiła 1212, z czego 50,9% stanowiły kobiety.

Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych w gminie Strzelce Opolskie w latach 2009–2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba bezrobotnych w latach 2009–2013 zmieniała się skokowo. Spadek bezrobocia nastąpił w latach 2011 i 2013, natomiast wzrost w latach 2009, 2010 i 2012.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych w gminie stanowią:

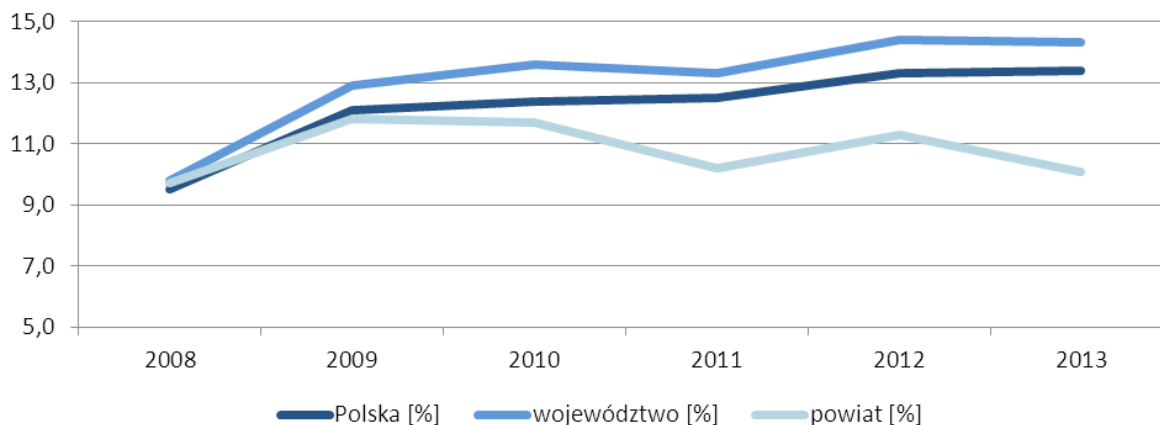
- osoby w wieku 25–34 lat – 24,2%,
- osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 36,7%,
- osoby ze stażem pracy 1–5 lat – 24,3%.

Najczęściej mieszkańcy gminy pozostają bez pracy od 1 do 3 miesięcy (28,7%).

Na przestrzeni lat w Strzelcach Opolskich wyraźnie zmniejszono jeden z kluczowych problemów, czyli wysokie bezrobocie w grupie kobiet. Od 2006 roku liczba kobiet bez pracy spadła o 266 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał z 60,4% do 50,9%³.

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie strzeleckim, województwie opolskim i Polsce w latach 2008–2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Stopa bezrobocia dla powiatu strzeleckiego, do którego przynależy gmina Strzelce Opolskie, przyjmuje tendencję spadkową. Stopa bezrobocia w 2013 roku dla powiatu strzeleckiego wynosiła 10,8%, dla województwa opolskiego 14,3%, a dla Polski 13,4%.

Na terenie gminy Strzelce Opolskie w 2012 roku w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób pracowało 6954 osób, z czego 50,5% stanowili mężczyźni. Szczegółowe dane na temat liczby osób pracujących w latach 2008–2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Liczba osób pracujących (w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób) w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012 w podziale na płeć

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba mężczyzn	3403	3389	3441	3592	3514
Liczba kobiet	3190	3253	3349	3558	3440
Ogółem	6593	6642	6790	7150	6954

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba pracujących do roku 2011 wzrastała, natomiast w 2012 roku nastąpił spadek o 2,7%.

3.5. Turystyka

Strzelce Opolskie nie są miejscowością turystyczną. Wielkim centrum turystyki pielgrzymkowej jest położona w odległości kilku kilometrów od granic gminy bazylika na Górze Św. Anny. Cała Góra Św. Anny otrzymała status pomnika historii ze względu na swe bogactwo kulturowe, historyczne, religijne, architektoniczne, a także walory przyrodniczo-krajobrazowe. Ponadto na terenie gminy, w miejscowości Jemielnica znajduje się zespół klasztorny dawnego opactwa cysterskiego.

Miasto Strzelce Opolskie pełni funkcje tranzytowe, co tworzy popyt na miejsca noclegowe. Potrzebne są także miejsca na różnego rodzaju spotkania biznesowe, szkoleniowe i rodzinne.

³ Według stanu na dzień 31 marca 2014 roku liczba bezrobotnych wynosiła w gminie Strzelce Opolskie 1181 osób z czego kobiety stanowiły 48,7%.

Turyści chcący zostać w gminie na dłużej mogą skorzystać m.in. z noclegów oferowanych przez:

- Zajazd Strzelecki,
- Hotel Leśny,
- BROWAR Centrum,
- Stary Młyn,
- Restaurację „U Jana”,

W gminie Strzelce Opolskie istnieje 5 gospodarstw agroturystycznych: w Kadłubie, w Szymiszowie, w Suchej i dwa w Strzelcach Opolskich. Oprócz noclegów w ich ofercie znajdują się m.in.: jazda konna, warsztaty rękodzieła, wycieczki rowerowe. Do wsi, które wyróżnia szczególnie wysoki potencjał do rozwoju agroturystyki, możemy zaliczyć: Rozmierz, Kadłub, Osiek, Ligotę Dolną, Ligotę Górną i Szymiszów.

Atrakcyjność turystyczna danego obszaru, poza bazą noclegową, zależy także od walorów środowiska kulturowego, które znacznie stymulują rozwój turystyki. Gmina i miasto Strzelce Opolskie posiada obiekty zabytkowe, w tym unikalne układy ruralistyczne jednostek miejskich Suche Łany i Adamowice, zespoły zabudowy robotniczej i tereny zielone.

W 2012 roku w gminie Strzelce Opolskie udzielono 12 264 noclegi (w tym 21,5% turystom zagranicznym, w szczególności Niemcom). Z noclegów korzystało 6571 turystów (w tym 19,2% turystów zagranicznych).

Przez teren Strzelce Opolskich przebiegają trzy szlaki turystyczne (Szlak Powstań Śląskich, Szlak im. Roberta Oszka i Szlak Cystersów), które mogą być wykorzystane dla rozwoju turystyki. Rowerzyści mają do dyspozycji na terenie gminy Strzelce Opolskie ok. 120 km tras rowerowych.

Na terenie gminy znajduje się kilka obiektów rekreacyjno-sportowych:

- Hala Widowiskowo-Sportowa w Strzelcach Opolskich,
- Centrum Rekreacji i Sportu wraz z otwartym kąpieliskiem Miejskim w Strzelcach Opolskich,
- kryte korty tenisowe,
- teren rekreacyjny Rybaczówka (w trakcie rozbudowy),
- Stadion Miejski w Strzelcach Opolskich,
- sztuczne lodowisko sezonowe,
- dwa pełnowymiarowe „Orliki”,
- przyszkolne sale sportowe,
- siłownie zewnętrzne na świeżym powietrzu,
- boiska sportowe w sołectwach.

Zabytki gminy Strzelce Opolskie obejmują historyczne zespoły przestrzenne, zespoły pałacowo-parkowo-folwarczne, budownictwo sakralne, mogiły, cmentarze, budownictwo obronne, budynki mieszkalne miejskie oraz budownictwo wiejskie, budynki użyteczności publicznej oraz zabytki techniki. Do grupy najważniejszych zabytków w gminie zalicza się:

- ruiny zamku w Strzelcach Opolskich,
- ratusz w Strzelcach Opolskich,
- pomnik myśliwca w Rynku,
- basztę,
- masztalarnię,
- mury miejskie w Strzelcach Opolskich,
- kamieniołom i piec wapiennicze w Ligocie Dolnej,
- kościółek pw. św. Barbary,
- kościół pw. św. Michała w Rozmierzy,
- kościół pw. św. Stanisława Biskupa w Płużnicy Wielkiej,
- kościół pw. św. Bartłomieja w Suchej,
- kościół z XV w. w Kalinowie,
- kościół pw. Bożego Ciała,
- kościół pw. św. Wawrzyńca,
- Park Miejski w Strzelcach Opolskich,
- park i 400-letni dąb w Kalinowicach,
- budynek dawnego browaru w Strzelcach Opolskich,

- drewniany kościół filialny pw. Nawiedzenia NMP w Szczepanku,
- pałac w Szymiszowie,
- pałac w Błotnicy Strzeleckiej.

3.6. Polityka informacyjna

Do kontaktu z mieszkańcami gminy Strzelce Opolskie wykorzystuje się:

- „Informator Strzelecki” – wydawany od 2009 roku w ilości 5 tysięcy egzemplarzy, które dostarczane są do wszystkich sołectw oraz kolportowane na terenie miasta. Zespół redakcyjny tworzą pracownicy Urzędu Miejskiego oraz Strzeleckiego Ośrodka Kultury. W Informatorze można znaleźć sprawozdania ze wszystkich ważnych wydarzeń w gminie, ogłoszenia o przetargach, artykuły na temat podatków, gospodarki śmieciowej, zapowiedzi imprez i wszelkie inne ważne dla mieszkańców informacje z zakresu działalności gminy.
- BIP (Biuletyn Informacji Publicznej) publikowany w internecie, prowadzony w Urzędzie Miejskim. Zamieszczone są w nim wszystkie dokumenty i informacje, których publikację regulują przepisy prawa, a także szereg innych informacji w celu zaznajomienia mieszkańców z działalnością gminy. BIP Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich jest aktualizowany na bieżąco.
- Stronę internetową Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich, która funkcjonuje pod adresem: www.strzelceopolskie.pl. Znajdują się tu podstawowe informacje (również w językach angielskim i niemieckim). Zespół redakcyjny strony tworzą pracownicy różnych referatów Urzędu, którzy na bieżąco zamieszczają informacje, natomiast stronę główną, w tym aktualności, prowadzi Referat Inicjatyw Gospodarczych i Promocji. Strona jest często odwiedzana m.in. przez strzelczan przebywających za granicą.

Wiele informacji przekazywanych jest mieszkańcom wiosek przez sołtysów, m.in. na lokalnych tablicach ogłoszeń. Do przekazywania ważnych komunikatów mieszkańcom miasta wykorzystuje się lokalną telewizję kablową City-Sat a także tygodnik regionalny „Strzelec Opolski” oraz dodatek powiatowy do „Nowej Trybuny Opolskiej”.

4. Infrastruktura techniczna i transport

4.1. Sieć komunikacyjna

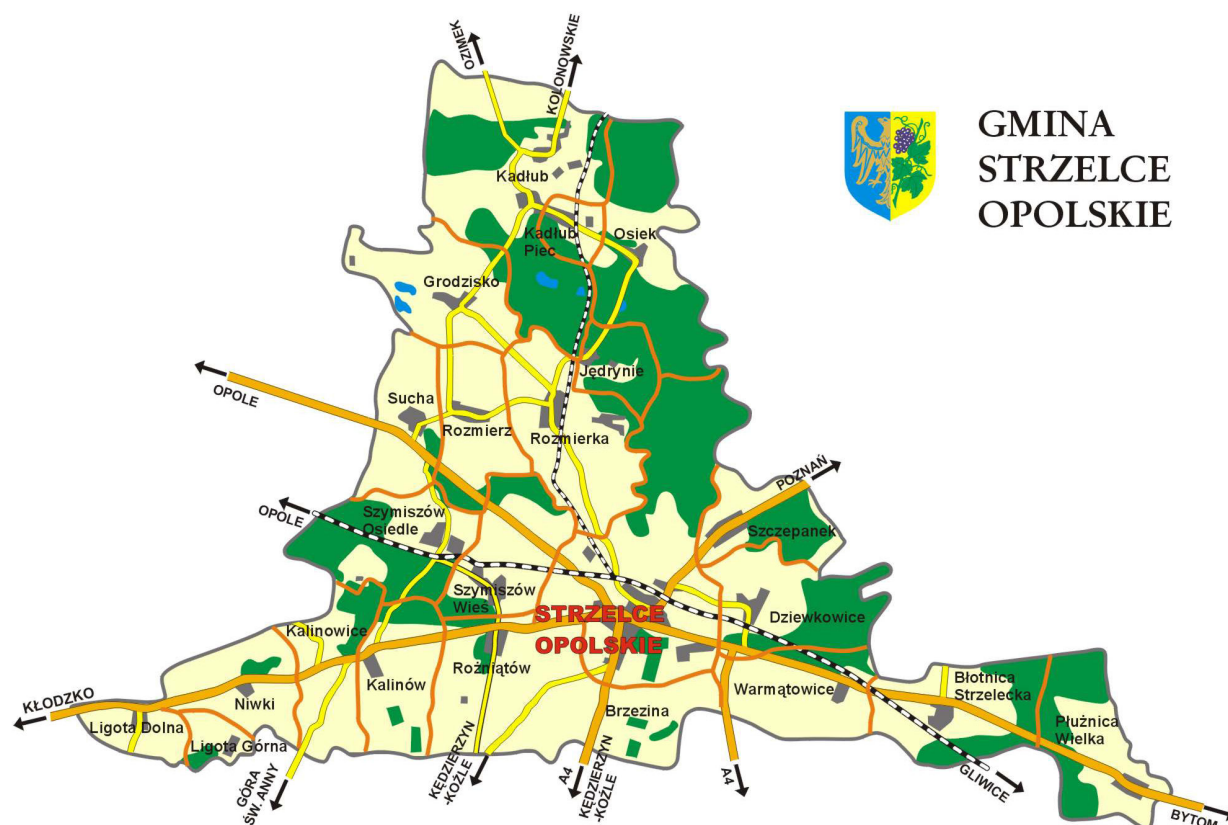
Potrzeby komunikacyjne mieszkańców gminy Strzelce Opolskie zaspokajane są przez dwa znaczące w skali krajowej i międzynarodowej systemy komunikacyjne: kolejowy i drogowy.

System drogowy

Sieć drogowa na terenie gminy jest bardzo dobrze rozwinięta i zapewnia dogodne jej powiązania z ośrodkami wyższego rzędu (Opole, Wrocław, Katowice).

Przez Strzelce Opolskie przebiega droga krajowa nr 94 relacji Zgorzelec – Wrocław – Opole – Strzelce Opolskie – Gliwice – Medyka, z którą krzyżują się drogi wojewódzkie nr 409 (Kłodzko – Dębina – Krapkowice – Strzelce Opolskie) i nr 426 (Kędzierzyn Koźle – Strzelce Opolskie – Zawadzkie). Drogi te mają zasadnicze znaczenie dla powiązań komunikacyjnych miasta z miastami wojewódzkimi i powiatowymi (Krapkowicami i Kędzierzynom Koźle, Olesnem i Lublińcem, Tarnowskimi Górami oraz Gliwicami). Przez gminę przebiega również droga krajowa nr 88 relacji Strzelce Opolskie – autostrada A4.

Mapa 2. Sieć komunikacyjna na obszarze gminy Strzelce Opolskie

Źródło: <http://www.strzelceopolskie.pl/>

W odległości około 5 km od miasta przebiega autostrada A4, która poprzez węzły „Olszowa” i „Nogowczyce” zapewnia powiązania z miastem i wymienionymi wcześniej drogami wojewódzkimi oraz drogą krajową, a także planowaną obwodnicą miasta (której budowa jest niezbędna). Opisany system drogowy przeprowadza przez teren miasta i południową część gminy ruch tranzytowy, co ma duży wpływ na możliwości jej rozwoju gospodarczego.

Drogi będące w zarządzie Gminy obejmują 115,394 km (w tym 27,204 w granicach administracyjnych miasta). Większość z nich – 37,8% ma odpowiedni stan techniczny. Jedynie 6,3% cechuje się stanem zadowalającym. Należy podkreślić, że stan techniczny dróg ulega ciągłym zmianom. W porównaniu do roku 2012 zwiększyła się liczba dróg o stanie zadowalającym, ale również zwiększyła się liczba dróg o złym stanie technicznym.

Tabela 8. Ocena techniczna dróg w gminie Strzelce Opolskie w latach 2012 i 2013

Ocena techniczna	2012	2013
Zadowolający	5,07%	6,3%
Dobry	27,65%	24,9%
Odpowiedni	38,25%	37,8%
Dopuszczalny	20,74%	19,7%
Niedostateczny (zły)	8,29%	11,4%

Źródło: Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich

Transport publiczny

Przez teren gminy i miasta Strzelce Opolskie przebiega dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa I klasy relacji Bytom–Strzelce Opolskie–Opole–Wrocław (obecnie modernizowana⁴), posiadająca istotne znaczenie dla międzynarodowego ruchu osobowego i towarowego, gdyż linia ta jest częścią Transeuropejskiego Korytarza Transportowego Berlin–Wrocław–Kraków–Lwów–Kijów.

Transport publiczny jest prowadzony przez PKS Strzelce Opolskie S.A.

Najbliższe lotniska międzynarodowe znajdują się w Katowicach i Wrocławiu. W Kamieniu Śląskim natomiast, w odległości ok. 20 km od miasta Strzelce Opolskie, znajduje się byłe lotnisko wojskowe.

4.2. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa, energetyczna, telekomunikacyjna

Infrastruktura techniczna w decydujący sposób wpływa na podstawowy standard miejsca zamieszkania i pracy. W gminie Strzelce Opolskie istnieją 164,2 km czynnej sieci wodociągowej, 83,7 km sieci kanalizacyjnej oraz 63,5 km sieci gazowej.

Miasto i wszystkie wsie posiadają systemy zaopatrzenia w wodę (7 wodociągów grupowych i 1 zbiorowy). Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę ze zbiorników wód podziemnych triasu dolnego GZWP nr 335 (Krapkowice–Strzelce Opolskie) i wapienia muszlowego GZWP nr 333 (Opole–Zawadzkie). GZWP nr 333 obejmuje większą część gminy i wykazuje bardzo dużą zasobność. Istniejące źródła wody zaspakajają w pełni potrzeby mieszkańców, a także są w stanie pokryć przyszłe potrzeby wynikające z funkcji gospodarczych (np. przemysł wodochłonny), a także mieszkalnictwa.

W mieście funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych z usuwaniem związków biogenych oraz mechanicznym zagęszczaniem, odwadnianiem i higienizacją osadu, spełniająca wszystkie normy unijne. Osady ściekowe po higienizacji wykorzystywane są do rekultywacji terenów rolnych. Gmina Strzelce Opolskie realizuje projekt pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Strzelce Opolskie”, który dofinansowany jest ze środków unijnych. W ramach projektu jest realizowana budowa sieci kanalizacyjnej w Dziewkowicach, Błotnicy Strzeleckiej, Grodzisku, Rozmierce, Kadłubie, Rozmierzy, Suchej oraz w sołectwie Szymiszów, Szymiszów Osiedle i Osieku oraz przebudowywany jest główny kolektor odpowiadający za odprowadzanie ścieki do oczyszczalni.

Gaz dostarczany jest do 17,4% ludności gminy. Z sieci gazowej korzystają tylko mieszkańcy Strzelce Opolskich. Gaz ziemny wysokometanowy jest rozprowadzany na terenie miasta z gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Szobiszowice–Zdzieszowice siecią średniego i niskiego ciśnienia poprzez stacje redukcyjne. Stan techniczny stacji redukcyjnych jest bardzo dobry. Rezerwa przepustowości stacji (od 30 do 50%) i ich dogodna lokalizacja umożliwiają swobodne zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb mieszkalnych i gospodarczych miasta. Wzdłuż południowej granicy gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Zdzieszowice–Huta Katowice. Modernizacja tego gazociągu umożliwiłaby gazyfikację terenów wsi Warmątowice, Błotnica Strzelecka i Płużnica.

⁴ Stan na kwiecień 2014 r.

System elektroenergetyczny na terenie gminy zasilany jest z dwutorowej napowietrznej sieci 110 kV relacji Blachownia–GPZ Strzelce Opolskie–Ozimek oraz Blachownia–Kronospan–Ozimek.

Odbiorcy energii elektrycznej z miasta i gminy Strzelce Opolskie zasilani są za pośrednictwem Głównego Punktu Zasilania 110/30/15 kV zlokalizowanego w Strzelcach Opolskich. Rezerwa w GPZ-ach w Strzelcach Opolskich w zakresie mocy czynnej po stronie 15 kV dochodzi do 100%. Struktura sieci 15 kV na terenie miasta ukształtowana w układzie pętlowym stwarza możliwości awaryjnego drugostronnego zasilania odbiorców. Sieć na terenie miasta jest w przeważającej części kablowa. Średnie obciążenie stacji transformatorowych SN/nn na poziomie ok. 51% mocy znamionowej wskazuje na możliwość zaspokojenia ewentualnego wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną w dłuższej perspektywie czasowej.

Istniejący scentralizowany system ciepłowniczy na terenie Strzelce Opolskich zaspakaja potrzeby ciepłe miasta w ok. 41% całkowitego zapotrzebowania ciepłego (z uwzględnieniem przemysłu), w tym w zakresie centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej oraz wentylacji.

Ogólny stan sieci ciepłowniczej jest dobry i nie stanowi zagrożenia dla sprawnego przesyłu ciepła (średnia krotkość wymian wody sieciowej w sezonie – 4).

Około 36% rezerw mocy i znaczne rezerwy w systemie umożliwiają podłączanie nowych odbiorców bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów inwestycyjnych na rozbudowę systemu.

Cała gmina objęta jest zasięgiem telefonii sieciowej i komórkowej. Na terenie gminy szybko rozwija się bezprzewodowy dostęp do internetu w standardzie Wi-Fi oraz przewodowy, oferowany przez operatora telewizji kablowej. Część mieszkańców gminy z Dziewkowic, Szczepanka, Kalinowa, Roźniatowa, Szymiszowa, Kalinowic, Warmątowic, Rozmierzy, Rozmierki i Suchej może korzystać z szerokopasmowego, superszybkiego internetu. W Strzelcach Opolskich w obrębie Placu Myśliwca i Ratusza uruchomiono Hotspot – bezprzewodowy dostęp do sieci internetowej.

4.3. Mieszkalnictwo

Mieszkaniowy zasób Gminy według stanu na dzień 31.01.2014 roku obejmował 815 lokali, z czego 727 lokali mieszkalnych i 37 lokali socjalnych, 18 lokali mieszkalnych i 1 socjalny w budynkach znajdujących się w posiadaniu Gminy, 8 lokali mieszkalnych znajdujących się w obiektach placówek oświatowych oraz 24 mieszkania chronione oddane do gospodarowania Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Mieszkania stanowiące mieszkaniowy zasób Gminy wyposażone są:

- w 45% w centralne ogrzewanie;
- w 51% w piece lub ogrzewanie etażowe;
- w 70% w instalację gazową;
- w 88% w instalację wodno-kanalizacyjną;
- w 90% w łazienkę, wc.

W celu poprawy stanu technicznego zasobu mieszkaniowego oraz zapewnienia bezpieczeństwa ludzi, podejmowane są niezbędne prace inwestycyjne i remontowe, na które gmina co roku przeznaczają ok. 1 mln złotych.

Gmina w swoim zasobie nieruchomości posiada działki przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe jedno- i wielorodzinne.

Ogólnie na terenie gminy znajduje się 10 819 mieszkań o średniej powierzchni 77m². Z roku na rok liczba mieszkań, jak i ich średnia powierzchnia wzrasta.

5. Infrastruktura społeczna

5.1. Edukacja

Na terenie gminy Strzelce Opolskie funkcjonuje 10 placówek przedszkolnych. Placówki te oferują łącznie 1140 miejsc, zaspokajając tym samym potrzeby społeczności lokalnej w zakresie opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Lokalizacja placówek przedszkolnych dostosowana jest do potrzeb na danym obszarze gminy.

Na terenie miasta funkcjonują następujące placówki przedszkolne:

- Przedszkole Publiczne nr 4 z Oddziałem Integracyjnym w Strzelcach Opolskich,
- Przedszkole Publiczne nr 5 w Strzelcach Opolskich,
- Przedszkole Publiczne nr 8 w Strzelcach Opolskich,
- Przedszkole Publiczne nr 9 w Strzelcach Opolskich,
- Przedszkole Publiczne nr 10 w Strzelcach Opolskich.

Na pozostałym obszarze gminy funkcjonują:

- Przedszkole Publiczne w Dziewkowicach z oddziałami zamiejscowymi w Warmątowicach oraz Błotnicy Strzeleckiej,
- Przedszkole Publiczne w Kadłubie z oddziałem zamiejscowym w Grodzisku,
- Przedszkole Publiczne w Kalinowicach funkcjonujące w Zespole Placówek Oświatowych w Kalinowicach,
- Przedszkole Publiczne w Rozmierce z oddziałami zamiejscowymi w Suchej i Rozmierzy,
- Przedszkole Publiczne w Osieku funkcjonujące w Zespole Placówek Oświatowych w Kadłubie,
- Oddziały zamiejscowe placówek miejskich funkcjonujące w sołectwach: Szczepanek, Roźniątów, Szymiszów Wieś, Szymiszów Osiedle.

W ostatnich latach (od 2008 do 2012) utworzono 4 dodatkowe oddziały przedszkolne, które udało się stworzyć dzięki pozyskaniu środków unijnych na realizację projektów „Szansa dla najmłodszych” oraz „Mogę spokojnie wrócić do pracy”. Ponadto dzięki środkom gminnym utworzono 1. oddział przedszkolny w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 w Strzelcach Opolskich.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli w poszczególnych latach kształtowała się następująco:

- w 2002/2003 – 848 dzieci w 39 oddziałach,
- w 2013/2014 – 997 dzieci w 43 oddziałach.

Zmiany w systemie edukacji – stopniowe obniżanie wieku rozpoczynania obowiązkowego szkolnego do 6 roku życia dziecka – spowodują znaczący ubytek liczby dzieci, do których adresowana jest opieka przedszkolna.

W gminie Strzelce Opolskie działa 11 szkół podstawowych prowadzonych przez samorząd:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzelcach Opolskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Strzelcach Opolskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Opolskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Opolskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Błotnicy Strzeleckiej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dziewkowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kadłubie funkcjonująca w Zespole Placówek Oświatowych w Kadłubie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kalinowicach funkcjonująca w Zespole Placówek Oświatowych w Kalinowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Rozmierce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Suchej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Szymiszowie.

W jedenastu szkołach podstawowych uczęszczało ogółem:

- w 2002/2003 – 2341 uczniów w 110 oddziałach,
- w 2013/2014 – 1499 uczniów w 88 oddziałach.

W tym:

– w szkołach podstawowych miejskich kształciło się:

- w 2002/2003 – 1553 uczniów w 67 oddziałach,
- w 2013/2014 – 1025 uczniów w 46 oddziałach;

– w szkołach podstawowych wiejskich kształciło się:

- w 2002/2003 – 788 uczniów w 43 oddziałach,
- w 2013/2014 – 474 uczniów w 42 oddziałach.

Porównanie to jednoznacznie wskazuje, że w szkołach podstawowych miejskich liczba uczniów zmniejszyła się aż o 528 uczniów, co w ujęciu procentowym oznacza spadek o 34%, przy jednoczesnym spadku liczby oddziałów. Oznacza to, że obiekty szkolne są w znacznie mniejszym stopniu wykorzystywane niż 11 lat temu.

W szkołach podstawowych wiejskich w analogicznym okresie, liczba uczniów spadła o 314, co w ujęciu procentowym oznacza spadek o blisko 40%. W roku szkolnym 2002/2003 oddział klasowy liczył średnio 21 uczniów, natomiast w chwili obecnej liczba uczniów w oddziale spadła do 17. Wynika to, z systematycznie postępującego niżu demograficznego oraz migracji ludności za pracą.

Jednocześnie w tym czasie liczba oddziałów w placówkach wiejskich zmniejszyła się zaledwie o jeden oddział. Wynika to przede wszystkim z faktu, że obecnie wszystkie szkoły podstawowe wiejskie są szkołami jednociągowymi, gdzie do niezmiennie 6-oddziałowych szkół uczęszcza coraz mniejsza liczba uczniów. Analiza wyników sprawdzianu uczniów klas VI prowadzona od 2002 r. wskazuje, że średni wynik gminny jest corocznie wyższy od średniego wyniku województwa opolskiego.

Jednocześnie na terenie gminy funkcjonują dwie placówki szkolnictwa podstawowego tj:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Grodzisku, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Grodzisko,
- Zespół Niepublicznych Szkół Specjalnych, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Szkoły Specjalnej „Ósemka”.

Na terenie gminy działają również 4 szkoły gimnazjalne (w tym 3 podległe gminie). W trzech gimnazjach gminnych uczęszczało ogółem:

- w 2002/2003 – 1309 uczniów w 52 oddziałach,
- w 2013/2014 – 718 uczniów w 31 oddziałach.

Gimnazjum prowadzone przez samorząd powiatowy utworzono w okresie, kiedy utworzenie tego typu placówki nie wymagało zgody samorządu gminnego. Lokalizacja gimnazjum powiatowego sprawia, że uczniowie wschodniej części miasta chętniej wybierają tę szkołę ze względu na bliskość miejsca zamieszkania. Krótka, bezpieczna droga ucznia do szkoły, jest również ważnym argumentem przy wyborze szkoły. Trzy placówki gimnazjalne zlokalizowane są na terenie miasta, a jedna placówka na terenie wiejskim.

Wyniki egzaminu zewnętrznego uczniów klas III gimnazjalnych są trudne do zdefiniowania jednoznacznego średniego wyniku, ponieważ składają się z trzech części – humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i językowej, a części te dzielą się jeszcze na przedmioty. W związku z tym Centralna Komisja Egzaminacyjna znormalizowała system, stosując skalę staninową. Porównywanie wyników szkół z wykorzystaniem skali staninowej pozwala porównać efekt pracy edukacyjnej z różnych lat w danej części egzaminu, choć należy podkreślić, że uzyskanie przez placówkę takiego samego wyniku punktowego w kolejnych dwóch latach nie oznacza tego samego poziomu osiągnięć.

Poza placówkami oświatowymi na terenie gminy Strzelce Opolskie istnieją również inne organizacje działające w zakresie edukacji i kultury. Są to:

- Strzeleckie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji Lokalnej,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Grodzisko,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kadłub,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji i Kultury w Powiecie Strzeleckim,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Szkoły Specjalnej „Ósemka”,
- Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Menadżerów,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 – Dwójka.

5.2. Kultura i sztuka

Działalnością kulturalną na terenie gminy Strzelce Opolskie zajmuje się Strzelecki Ośrodek Kultury. Podstawowym celem działalności Ośrodka jest organizowanie działalności kulturalnej na terenie gminy Strzelce Opolskie, zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych, informacyjnych i czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury poprzez dwa obszary:

- działalność kulturalną polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury,
- działalność biblioteczną polegającą na zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych.

Strzelecki Ośrodek Kultury tworzą:

- dom kultury,
- kawiarenka internetowa (w 2014 roku zmieniona na literacko-artystyczną),

- 18 świetlic,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna wraz z sześcioma filiami.

W Strzeleckim Ośrodku Kultury (SOK) prowadzone są liczne koła zainteresowań, m.in.: plastyczne, modelarskie, taneczne, gry na instrumentach, muzyczne i teatralne. SOK posiada pracownię filmową, dysponującą profesjonalną kamerą cyfrową oraz komputerem do montażu video. Strzelecki Ośrodek Kultury dysponuje salą widowiskową na 200 miejsc wraz z nagłośnieniem oraz oświetleniem. W SOK działa Internet Klub (w grudniu 2014 planowana jest zmiana jego sposobu funkcjonowania).

W ramach SOK działa też wiele zespołów muzycznych, m.in.:

- Chór „Viva la Musica”, który wykonuje piosenki popularne, patriotyczne, ludowe i biesiadne. Zespół wielokrotnie reprezentował Ziemię Strzelecką podczas licznych tras koncertowych, przeglądów, konkursów. Ma w swoim repertuarze ponad 100 utworów.
- Zespół wokalny „Sen”, utworzony w 1999 roku przy Oddziałowej Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego z grupy emerytowanych nauczycielek.
- Zespół taneczny „Klik”, który powstał w 2002 roku z niewielkiej grupy dzieci w wieku 5–8 lat. Obecnie na zajęcia uczęszcza 68 młodych tancerzy w wieku 6–17 lat. „Klik” uświetnia występami wiele imprez okolicznościowych na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie, jak również na terenie całego województwa.
- Zespół Tańca Nowoczesnego „Freat Beat”.
- Zespół muzyczny (bigband) „Young Brass Elektroband”.

Ponadto na terenie gminy działają amatorskie zespoły rockowe, Zespół Mażorettek AXIS, Suskie Skowronki, kabaret „Ludziska z Grodziska”, Orkiestra Strzelecka, Kółko Szachowe, Klub Skata oraz organizowana jest nauka gry na keyboardzie. Dużymi osiągnięciami może pochwalić się szkolny zespół folklorystyczny „Na chwila” oraz zespół taneczno-wokalny „Silesia”.

W celu dotarcia z ofertą proponowanych imprez kulturalnych do jak największej ilości odbiorców i prowadzenia tym samym edukacji kulturalnej, SOK współpracuje z przedstawicielami mediów ogólnopolskich i lokalnych, m.in. z: „Nową Trybuną Opolską”, tygodnikiem „Strzelec Opolski”, Polskim Radiem „Opole”, Radiem „Plus”, Radiem „Park”, Telewizją Opole, TV City Sat Gordzielik i innymi. Strzelecki Ośrodek Kultury posiada i stale aktualizuje własną stronę internetową: www.sok.strzelceopolskie.pl, stronę na portalu społecznościowym Facebook oraz przy współpracy z Gminą Strzelce Opolskie wydaje bezpłatny dwutygodnik kulturalno-informacyjny „Informator Strzelecki”.

Budynek Strzeleckiego Ośrodka Kultury wymaga nakładów inwestycyjnych, aby zapewnić odpowiednie warunki korzystającym z oferty Ośrodka. Konieczna jest przebudowa i remont patio, remont pracowni tematycznych, doposażenie sali widowiskowej w urządzenia akustyczne, sprzęt nagłośnieniowy i osprzęt peryferyjny, termomodernizacja dachu i kotłowni, likwidacja barier architektonicznych – dostosowanie dla osób niepełnosprawnych, modernizacja i zmiana sposobu użytkowania działalności kawiarenki z zapleczem gastronomicznym i socjalnym oraz przeniesienie biblioteki – wybudowanie nowego obiektu bądź dostosowanie istniejących pomieszczeń SOK na parterze do działalności bibliotecznej.

Na terenie gminy Strzelce Opolskie w ramach struktury SOK działa 18 świetlic:

- dwie na terenie miasta Strzelce Opolskie – w dzielnicach Mokre Łany i Nowa Wieś,
- 16 świetlic wiejskich w miejscowościach: Warmątowice, Roźniątów, Szymiszów Wieś, Szymiszów Osiedle, Sucha, Rozmierz, Grodzisko, Osiek, Szczepanek, Dziewkowice, Błotnica Strzelecka, Kadłub Wieś, Kalinowice, Rozmierka, Kadłub Piec i Jędrynie.

We wszystkich świetlicach (poza Jędryniami) zatrudnieni są instruktorzy. W świetlicach prowadzona jest działalność rozrywkowa, oświatowa, prace z amatorskim ruchem artystycznym oraz najczęściej prace z dziećmi i młodzieżą. W ramach pracy z dziećmi świetlice organizują imprezy: sportowo-rekreacyjne (turnieje tenisa stołowego, turnieje piłki koszykowej, nożnej i siatkowej, wycieczki piesze i rowerowe, rajdy, ogniska), rozrywkowe (dyskoteki, zabawy taneczne, bale karnawałowe, Andrzejki), wystawy prac plastycznych, konkursy rysunkowe, wyjazdy na basen i lodowisko.

SOK organizuje również cykliczne imprezy, do których można zaliczyć:

- Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych „Kolędnicy”,
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Ferie zimowe w mieście – cykl imprez, wyjazdów, wycieczek,
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje miejsko-gminne,
- Otwarty Konkurs Zdobienia Jaj Wielkanocnych „Kroszonki”,
- „Wiosenne prezentacje” Przegląd Amatorskich Zespołów Artystycznych i Solistów,

- Dni Ziemi Strzeleckiej – obchody święta miasta współorganizowane z Gminą Strzelce Opolskie (korowód, prezentacja dzieci przedszkolnych i SOK, prezentacja zespołów miast partnerskich oraz artystów zawodowych),
- Popisy dzieci z kół zainteresowań Strzeleckiego Ośrodka Kultury,
- Plenery malarskie i warsztaty plastyczne dla młodzieży i osób dorosłych,
- Wakacje w mieście – cykl imprez, wyjazdów, wycieczek,
- Dożynki gminne i Pożegnanie Lata,
- Pchli Targ współorganizowany z Gminą Strzelce Opolskie na placu S. Żeromskiego,
- Ogólnopolski przegląd lalkarski pn. „Strzeleckie Spotkania Amatorskich Teatrów Lalek”,
- Mikołajki – spektakle z udziałem Mikołaja,
- Koncert Sylwestrowy.

Ogółem w 2012 roku zorganizowano 1060 imprez, w których udział wzięło 59 922 osób. Wśród imprez przodowały imprezy kulturalne i rozrywkowe. Najwięcej osób wzięło udział w występach artystów i zespołów zawodowych.

W skład struktury Strzeleckiego Ośrodka Kultury wchodzi Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna. Składa się ona z wypożyczalni dla dorosłych, czytelnicy oraz oddziału dla dzieci. Na terenie gminy znajduje się 6 jej filii:

- Biblioteka na Osiedlu Piastów Śląskich w Strzelcach Opolskich,
- Biblioteka w Błotnicy Strzeleckiej,
- Biblioteka w Dziewkowicach,
- Biblioteka w Kadłubie,
- Biblioteka w Suchej,
- Biblioteka w Szymiszowie.

Biblioteka wraz z podległymi filiami posiada 63 601 woluminów oraz 100 audiobooków.

Na miejscu można poczytać wiele ciekawych czasopism (dzienniki, tygodniki, miesięczniki ok. 40 tytułów) oraz skorzystać z fachowej pomocy w rozwiązywaniu wielu kwerend, czemu służy bogato zaopatrzone księgozbiór informacyjny. Dorośli w wypożyczalni mogą znaleźć wiele ciekawych książek o tematyce psychologicznej, obyczajowej, kryminalnej, science fiction oraz książki popularnonaukowe. Dzieci natomiast mogą wypożyczyć wiele bogato ilustrowanych bajek, baśni, opowiadań oraz książek przygodowo-podróżniczych, historycznych i popularnonaukowych.

Oprócz działalności podstawowej biblioteka pełni funkcję edukacyjno-kulturalną w środowisku lokalnym. Systematycznie prowadzone są lekcje i wycieczki biblioteczne z zakresu edukacji czytelniczej, medialnej dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Odbývają się warsztaty edukacyjne czy spotkania autorskie z pisarzami oraz ciekawymi ludźmi. Placówka organizuje cykliczne akcje oraz imprezy biblioteczne, które wpisują się już na stałe w program pracy biblioteki, m.in. zajęcia tematyczne w okresie ferii zimowych oraz wakacji, związane z akcją „Cała Polska Czyta Dzieciom” oraz imprezy związane z obchodami Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.

Przy bibliotece działa Dyskusyjny Klub Książki dla Dorosłych (filia biblioteczna na Osiedlu Piastów Śląskich w Strzelcach Opolskich) oraz dla Dzieci i Młodzieży (Oddział dla Dzieci i Młodzieży przy pl. Żeromskiego), którego celem jest wykreowanie mody na czytanie poprzez akcentowanie przyjemności płynących z lektury – udział w życiu literackim, spotkania z ciekawymi ludźmi, interesujące dyskusje, możliwość twórczego wykorzystania wiedzy płynącej z książek i literatury.

Biblioteki współpracują ze szkołami, przedszkolami, z domami opieki społecznej, organizacjami, stowarzyszeniami oraz innymi instytucjami. Od roku 2009 biblioteka została uczestnikiem (jako biblioteka partnerska biblioteki w Głuchołazach) Programu Rozwoju Bibliotek w Polsce, który wspierany jest przez Global Libraries – przedsięwzięcie prowadzone w ramach Światowego Programu Rozwoju Fundacji Billa i Melindy Gates. Celem Programu jest wzmocnienie roli informacyjnej i społecznej publicznych bibliotek gminnych położonych we wszystkich gminach wiejskich, wszystkich gminach miejsko-wiejskich i w tych gminach miejskich, których liczba mieszkańców nie przekracza 20 tys., poprzez m.in.:

- zaktywizowanie i zintegrowanie społeczności lokalnych wokół bibliotek, jako centrów animacji życia społecznego i kulturalnego,
- umożliwienie poszerzania kompetencji bibliotekarzy, poprawy wizerunku i wzmocnienia ich roli społecznej,
- upowszechnienie dostępu do nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

Na terenie gminy nie funkcjonuje stacjonarne kino. Mieszkańcy oraz turyści mogą skorzystać natomiast z oferty kina objazdowego Orange.

Na terenie miasta Strzelce Opolskie działa od października 2013 roku podobna instytucja kultury – Powiatowe Centrum Kultury – prowadzona przez Powiat Strzelecki.

5.3. Sport i rekreacja⁵

Sport w gminie Strzelce Opolskie oparty jest na wspólnych działaniach trzech głównych sektorów, do których zalicza się sport szkolny, sport organizowany przez referat i jednostki Urzędu Miejskiego oraz sport organizowany przez kluby i stowarzyszenia sportowe. Podmioty koordynujące działania sportowe w gminie to:

- Referat Sportu i Rekreacji Urzędu Miejskiego,
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- Zarząd Miejsko-Gminny Szkolnego Związku Sportowego,
- Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec”.

Baza sportowo-rekreacyjna na terenie gminy Strzelce Opolskie w ciągu ostatnich lat uległa systematycznemu powiększeniu. Szczególny nacisk położono na budowę infrastruktury sportowej, zwłaszcza na terenach wiejskich, co miało na celu stworzenie dobrych warunków do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego, oraz wykorzystywanie jej w godzinach pozalekcyjnych przez miejscową społeczność. Ponadto niezwykle ważne z punktu widzenia poszerzenia oferty sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców gminy stało się budowanie nowych obiektów rekreacyjnych.

Gmina Strzelce Opolskie posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę sportową, w której przeważają boiska do piłki nożnej oraz przyszkolne sale gimnastyczne (11 obiektów, w tym sala przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Grodzisku). Do dyspozycji szkół jest 15 boisk do koszykówki, 8 do piłki ręcznej i 10 do siatkówki (w tym plażowej). Prowadzone są na nich zajęcia wychowania fizycznego, a w godzinach popołudniowych wykorzystywane są przez kluby sportowe, stowarzyszenia i sekcje. Na terenie gminy funkcjonuje 17 placów zabaw, z czego większość administrowana jest przez Referat Sportu i Rekreacji Urzędu Miejskiego. Oprócz tego na terenie gminy znajdują się korty tenisowe, sztuczne lodowisko, basen odkryty, w tym: 2 baseny ze skocznią 3- i 5-metrową, brodzikiem oraz dwoma boiskami do piłki plażowej.

Stan techniczny infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy jest zróżnicowany, w zależności od czasu powstania budynków i obiektów. W dużej mierze stan, szczególnie wiejskich obiektów sportowych, zależy od samych mieszkańców. Często w ramach czynu społecznego, a także dzięki funduszom sołeckim, starają się oni utrzymywać swoje obiekty w należytym stanie.

Od grudnia 2011 roku, jako zakład budżetowy, funkcjonuje Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec”, w skład którego wchodzi 2 baseny (sportowy oraz rekreacyjny wraz z atrakcjami wodnymi), sauna oraz nowoczesna infrastruktura dodatkowa. Odbywają się tam zajęcia nauki pływania indywidualne i grupowe, jest możliwość wynajmu poszczególnych części infrastruktury hali basenowej. Prowadzone są zajęcia ruchowe aquafitness (również dla seniorów), zajęcia rekreacyjne z animatorem. W CRWiS organizowane są zawody sportowe, imprezy okolicznościowe i rekreacyjne, m.in. Dzień Dziecka, festyny wodne itp. Obiekt jest dostosowany do potrzeb i wymogów osób niepełnosprawnych.

Najpopularniejszą dyscypliną uprawianą w gminie jest piłka nożna. Ponadto dzieci i młodzież mają możliwość uczestnictwa w zajęciach sportów walki: teakwondo, aikido, judo, sumo, karate, a także innych dyscyplin, np.: Nordic Walking, badminton, tenis ziemny, tenis stołowy, szachy, brydż, skat, koszykówka, siatkówka. Na terenie gminy funkcjonują następujące sekcje sportowe prowadzone przez Referat Sportu i Rekreacji:

- sekcja skata,
- sekcja szachowa,
- sekcja biegowo-narciarska,
- sekcja tenisa stołowego,
- sekcja Nordic Walking.

Kluby i stowarzyszenia sportowe, które zapewniają dzieciom, młodzieży i dorosłym udział w systematycznym współzawodnictwie sportowym na różnych szczeblach, to:

- Gminny Związek „Ludowe Kluby Sportowe”,
- Uczniowski Klub Sportowy Strzelce Opolskie – piłka siatkowa,
- Międzyszkolny Klub Sportowy MKS Strzelce Opolskie – koszykówka, badminton i brydż sportowy,

⁵ Szczegółowe informacje z zakresu sportu i rekreacji oraz perspektyw ich rozwoju zawiera dokument „Strategia Rozwoju Sportu w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2013–2017” zatwierdzony do realizacji przez Radę Miejską uchwałą Nr XXXVIII/287/2013 z dnia 25 września 2013 r.

- Uczniowski Klub Sportowy „Kusy” – lekka atletyka i pływanie,
- Uczniowski Klub Sportowy „Siódemka” – judo i sumo,
- Stowarzyszenie Klub Sportowy „Piast” – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Tęcza” Szymiszów – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Jedność” Rozmierka – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Rzemiosło” Dziewkowice – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Mokre Łany – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Plon” Błotnica Strzelecka – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Kalinów – Kalinowice – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Rozmierz – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy Rożniątów – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Tempo” Grodzisko – piłka nożna,
- Ludowy Klub Sportowy „Adamietz” – piłka nożna,
- Strzelecki Klub Karate Kyokushin – sporty walki,
- Klub Karate „NIDAN” – sporty walki,
- Opolski Klub Teakwondo – sporty walki.

Oprócz organizacji typowo sportowych, w gminie funkcjonują również stowarzyszenia i kluby o celach rekreacyjnych, do których należą:

- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Aikido „AIKIKAI POLSKA”,
- Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych Sportowo,
- Stowarzyszenie Strzeleckie Rowery,
- Klub Miejski „HUZAR”,
- Opolski Klub Sportowy „Jonak Team”,
- Stowarzyszenie Motocyklowe „Panda Racing”,
- Stowarzyszenie „Eternal Riders”,
- Strzeleckie Towarzystwo Sportowe „Winner”,
- Drużyna Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

5.4. Bezpieczeństwo publiczne

W Strzelcach Opolskich zlokalizowana jest Powiatowa Komenda Policji zajmująca się zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańcom. Gmina Strzelce Opolskie podzielona jest na 8 dzielnic, w tym 6 z nich obejmuje obszar miasta. W Strzelcach Opolskich działa monitoring miejski.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe na terenie gminy Strzelce Opolskie zapewnia Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (z jednostką ratowniczo-gaśniczą) wraz z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi. OSP działają w gminie wyjątkowo prężnie. W gminie działa 12 jednostek OSP (w tym 2 – OSP Kadłub i OSP Kalinowice – funkcjonują w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym):

▪ OSP Błotnica Strzelecka,	▪ OSP Rozmierz,	▪ OSP Osiek,
▪ OSP Grodzisko,	▪ OSP Rożniątów,	▪ OSP Rozmierka,
▪ OSP Kadłub,	▪ OSP Strzelce Opolskie,	▪ OSP Szymiszów,
▪ OSP Kalinowice,	▪ OSP Sucha,	▪ OSP Warmątowice.

Wszystkie jednostki są podłączone do radiowego systemu selektywnego alarmowania, dzięki czemu skrócono około 3-krotnie czas osiągnięcia gotowości bojowej – niezbędny do wyjazdu na szybką akcję ratowniczą. Wszystkie jednostki są wyposażone w sprzęt do udzielania pierwszej pomocy medycznej, a ponadto w każdej z nich co najmniej 2 strażaków jest przeszkolonych z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Przy prawie wszystkich jednostkach straży działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP). Jednostki z miejscowości położonych niedaleko autostrady A4 i drogi krajowej 94 są przeszkolone i posiadają sprzęt niezbędny w ratownictwie drogowym. W gminie podejmowane są działania prewencyjne z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Można do nich zaliczyć Eliminacje M-G Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, Eliminacje M-G Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Zapobiegajmy Pożarom” oraz organizację „dni otwartych remiz”, w czasie których siedziby jednostek OSP odwiedzane są przez dzieci i młodzież przedszkoli i szkół. Co roku organizowane są także Miejsko-Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP. Patronat Burmistrza oraz oprawa

tych zawodów sprawia, że cieszą się one dużym zainteresowaniem ze strony jednostek OSP i MDP. Członkowi OSP mają zapewniony udział w szkoleniach specjalistycznych, dzięki temu stale podnosi się poziom wiedzy fachowej strażaków, a przez to również i bezpieczeństwo mieszkańców. Mimo realizacji wielu przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa podejmowanych przez władze gminy, istnieje jeszcze szereg potrzeb w zakresie doposażenia sprzętowego, budowy (rozbudowy) oraz remontów obiektów – remiz OSP, a także poprawa zaopatrzenia wody dla celów p.poż.

Ochotnicza Straż Pożarna stanowi system, który wielokrotnie już udowodnił swoją przydatność nie tylko przy gaszeniu pożarów, czy likwidacji skutków wicher i powodzi, lecz również przy ratownictwie drogowym.

5.5. Ochrona zdrowia

W gminie działa 25 przychodni. Żadna z nich nie podlega samorządowi terytorialnemu. W 2012 roku w przychodniach udzielono 132 475 porad, a mieszkańcy mieli dostęp do 10 aptek oraz 3 punktów aptecznych. Na jedną aptekę przypadało 3152 osób. Wskaźnik ten w porównaniu do powiatu strzeleckiego (4029 osób), województwa opolskiego (3334 osób) i Polski (3211 osób) jest na zdecydowanie dobrym poziomie.

Poza przychodniami mieszkańcy mogą korzystać z opieki Powiatowego Szpitala zlokalizowanego w Strzelcach Opolskich. Szpital posiada siedem oddziałów oraz poradnie i pracownie diagnostyczne, które wyposażone są w nowoczesny sprzęt. Całodobową pomoc w nagłych i zagrażających życiu przypadkach zapewnia Szpitalny Oddział Ratunkowy wraz z Zespołami Wyjazdowymi Ratownictwa Medycznego.

Na terenie gminy Strzelce Opolskie konieczne jest utworzenie Poradni Endokrynologicznej. Pozostałe placówki zabezpieczają potrzeby mieszkańców z zakresu ochrony zdrowia.

5.6. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna, realizowana w ramach polityki społecznej państwa, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie sami przezwyciężyć. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Organizacją pomocy społecznej na terenie gminy Strzelce Opolskie zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich. Ośrodek jest jednostką organizacyjną gminy, działa na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i jej aktów wykonawczych oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Miejską, Burmistrza Strzelce Opolskich i Kierownika Ośrodka.

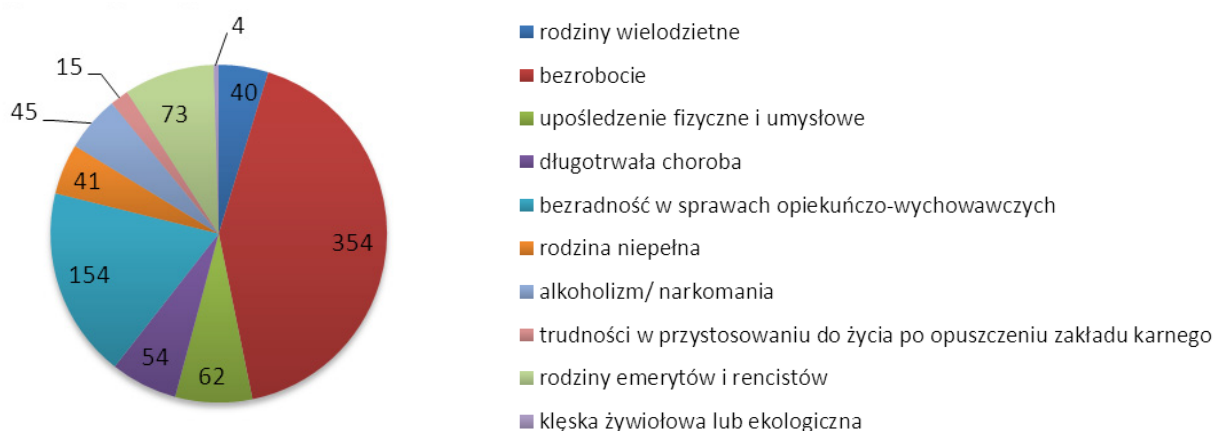
Ośrodek obejmuje wsparciem grupy społeczne szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym. Wszystkie działania prowadzone są w oparciu o diagnozę środowiska prowadzoną przez pracowników Ośrodka. Ośrodek stara się także wprowadzać interdyscyplinarną współpracę w działaniach w obszarze przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2013 roku udzielił wsparcia 842 rodzinom, w których głównymi problemami było bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym wielodzietność. Zauważa się systematyczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy w przedziale powyżej 70 lat. Są to osoby w wieku emerytalnym, które ze względu na stan zdrowia objęte są pomocą w formie usług opiekuńczych.

Ośrodek Pomocy Społecznej na zlecenie Gminy realizuje również zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny, współuczestniczenie w kosztach pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i instytucjonalnej pieczy zastępczej a także zatrudnianie asystenta rodziny. Realizowane są również zadania zgodnie z ustawą: o świadczeniach rodzinnych, postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, o świadczeniach opieki zdrowotnej – finansowanych ze środków publicznych. Od roku 2012 realizowane jest również zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, a mianowicie prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu chronionym. Osoby są kierowane do mieszkania chronionego na podstawie kryteriów ustalonych w rozporządzeniu MPiPS w sprawie mieszkań chronionych.

Wykres 8. Sytuacje życiowe rodzin w gminie Strzelce Opolskie, stan na rok 2013

Źródło: Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 20.04.2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a mianowicie prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne. Narzędzia te są formą aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Celem tych prac jest przede wszystkim przywrócenie do prawidłowego funkcjonowania na rynku pracy osób bezrobotnych oraz realizacja procesu usamodzielniania się osób i rodzin.

W roku 2011 zarządzeniem Burmistrza Strzelce Opolskich został powołany Zespół Interdyscyplinarny zgodnie z ustawą z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół to grupa specjalistów z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmujących współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie. Wsparcia i pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc udziela Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym zatrudnieni są specjaliści różnych dziedzin: psychologowie, terapeuta, prawnik. Działa również Punkt dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Porady i wszelka pomoc udzielana jest bezpłatnie.

Potrzebujący w gminie mogą otrzymać pomoc w formie pobytu w mieszkaniu chronionym. Gmina dysponuje 24 mieszkaniami, które stanowią alternatywną formę wsparcia w stosunku do usług świadczonych w domach pomocy społecznej.

Pomoc potrzebującym jest udzielana również przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”, które prowadzi cztery Domy: „Doryszów”, „Barka – Leopold”, „Kaczorownia” wraz ze Schroniskiem „Stajenka” i „Domem Matki i Dziecka” w Żędowicach.

W ramach Stowarzyszenia działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz Grupa Anonimowych Alkoholików. Stowarzyszenie ma na celu:

- reintegrację zawodową i społeczną osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- edukację środowisk i grup wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym jak i innych osób i instytucji zainteresowanych realizacją programów reintegracji społecznej,
- tworzenie wspólnot mieszkaniowych,
- tworzenie programów pomocy wzajemnej dla tych, którzy nie znajdują miejsca w społeczeństwie,
- zapewnianie schronienia, posiłków i wsparcia potrzebującym,
- wspieranie poszczególnych wspólnot do momentu, w którym stają się one samodzielne,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- współdziałanie w tworzeniu taniego budownictwa socjalnego,
- podejmowanie działań na rzecz rozwijania i umacniania społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o społeczną naukę Kościoła Katolickiego.
- przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka” uruchomiło w 2005 roku Centrum Integracji Społecznej (od 2008 roku stanowi odrębną jednostkę: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej). Centrum realizuje założony zakres programu zatrudnienia socjalnego poprzez reintegrację społeczną i zawodową. Reintegracja zawodowa, czyli odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w Centrum zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy, przebiega w warsztatach zawodowych. Rezultatem działalności Centrum Integracji Społecznej w Strzelcach Opolskich jest, po okresie uczestnictwa w Centrum, podjęcie pracy przez uczestników warsztatów u pracodawcy lub założenie własnej działalności gospodarczej (spółdzielnie socjalne).

Na terenie gminy działają dwie spółdzielnie socjalne:

- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna „SYDORAJ”, uruchomiona przez absolwentów Centrum Integracji Społecznej,
- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna, będąca jedną z pierwszych spółdzielni socjalnych osób prawnych w Polsce.

Osoby bezdomne mogą znaleźć pomoc w Przytulisku dla Osób Dorosłych. Na terenie gminy znajduje się również Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to placówka dziennego pobytu przeznaczona dla osób wykazujących zaburzenia czynności psychicznych. Przedmiotem działania jest świadczenie bezpośredniej i kompleksowej rehabilitacji społecznej. Dom Samopomocy umożliwia osobom niepełnosprawnym przygotowanie do życia w społeczeństwie i pełnienie ról społecznych, a tym samym ograniczenie skutków społecznych (np. kosztów umieszczenia w domach pomocy społecznej, świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, zminimalizowanie skutków stresu i wyizolowania społecznego).

OPS zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, mającego na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie.

Poza opisanymi powyżej jednostkami na terenie gminy Strzelce Opolskie działa Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „OGNIK”. Działalność Stowarzyszenia polega na niesieniu pomocy osobom niepełnosprawnym i oparta jest o zasady wolontariatu. Celem Stowarzyszenia jest reprezentacja środowiska osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, organizowanie wczasów rodzinnych i turnusów rehabilitacyjnych, organizowanie imprez i akcji publicznych dla realizacji celów Stowarzyszenia, a także udzielanie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom bezpośredniej pomocy (medycznej, socjalnej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i innej, wynikającej z potrzeb środowiska niepełnosprawnych).

5.7. Organizacje pozarządowe

Na obszarze gminy Strzelce Opolskie funkcjonuje kilkadziesiąt stowarzyszeń. Ich działalność dotyczy różnych dziedzin: sportu, wspierania organizacji pozarządowych, pomocy społecznej i działalności na rzecz rodziny, osób starszych czy osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia, wspomaganie rozwoju wspólnot lokalnych, bezpieczeństwa publicznego, edukacji, mniejszości narodowych, przeciwdziałania bezrobociu przy rozwoju gospodarczym i turystyki oraz innych.

Każdego roku opracowywany jest program współpracy gminy Strzelce Opolskie z organizacjami pozarządowymi. W programie określa się m.in. zadania do realizacji oraz kwoty dotacji przekazywane organizacjom.

5.8. Społeczeństwo obywatelskie

Mieszkańcy gminy sporadycznie uczestniczą w sesjach Rady Miejskiej – najczęściej bywa to wtedy, gdy jeden z planowanych tematów obrad dotyczy interesów określonej grupy społecznej, bądź konkretnego rejonu gminy. Niezależnie w sołectwach miejskich i wiejskich organizowane są spotkania sołeckie, w których uczestniczą mieszkańcy danego sołectwa.

Należy wspomnieć o tym, że mieszkańcy gminy mają możliwość uczestniczenia w różnych imprezach organizowanych przez Urząd Miejski. Z roku na rok coraz większa grupa mieszkańców odpowiada na zaproszenia Burmistrza do wspólnego świętowania ważnych wydarzeń państwowych czy świąt lokalnych.

Kolejną formą zaangażowania społeczeństwa w życie gminy są konsultacje społeczne. W tej formie konsultowane są z mieszkańcami ważne dokumenty strategiczne, które są podejmowane przez Radę Miejską. Radni również znacząco angażują się w życie gminy: uczestniczą w życiu lokalnym, służą radą i pomocą podczas swoich dyżurów, nie tylko w budynku Ratusza.

6. Zarządzanie

6.1. Administracja gminna

Gmina Strzelce Opolskie działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz na podstawie i w granicach obowiązującego prawa.

Organami Gminy Strzelce Opolskie są:

- Rada Miejska w Strzelcach Opolskich, która jest organem stanowiącym i kontrolnym,
- Burmistrz Strzelec Opolskich będący organem wykonawczym.

Do gminnych jednostek organizacyjnych zalicza się:

- Gminny Zarząd Oświaty i Wychowania w tym z PPP, PSP, PG,
- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych,
- Strzeleckie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.,
- Strzelecki Ośrodek Kultury,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec”,
- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna.

W skład jednostek pomocniczych Gminy Strzelce Opolskie wchodzi 27 sołectw.

6.2. Miasta partnerskie i związki międzygminne

Gmina Strzelce Opolskie współpracuje z kilkoma miastami z zagranicy. Są to:

- Soest – Północna Nadrenia Westfalia – Niemcy (umowa partnerska z 1995 roku),
- Druskininkai (koło Wilna) – Litwa (umowa partnerska z 1997 roku),
- Bandera – USA (umowa partnerska z 2001 roku),
- Rejon Tyśmienica – Ivano-Frankowsk (dawny Stanisławów) – Ukraina (umowa partnerska z 2002 roku),
- Holice – Czechy (umowa partnerska z 2006 roku).

Partnerstwo z powyższymi miastami opiera się m.in. na wymianie młodzieży, wymianie kulturalnej, wymianie doświadczeń, wymianie gospodarczej, wymianie specjalistów, wzajemnych szkoleniach, wymianie doświadczeń samorządowych oraz wymianie sportowej. Głównym celem projektów jest pogłębienie integracji europejskiej i współodpowiedzialności za losy Europy, dostrzeżenie bogactwa wynikającego z różnorodności kulturowej i językowej – jej pozytywnego wpływu na proces jednoczącej się Europy, przygotowanie młodzieży do podejmowania wspólnych działań, ponad podziałami narodowymi, kulturowymi, językowymi.

Ponadto gmina współpracuje z wieloma innymi miastami. Są to m.in.:

▪ Lippstadt – Niemcy,	▪ Andorf – Austria,
▪ Blankenheim – Niemcy,	▪ Panna Maria – USA,
▪ Herzberg – Niemcy,	▪ Chmelnica – Słowacja,
▪ Heringen – Niemcy,	▪ Helsingborg – Szwecja,
▪ Schmölln – Niemcy,	▪ Visby – Szwecja,
▪ Solingen – Niemcy,	▪ Sárospatak – Węgry,
▪ Bremerhaven – Niemcy,	▪ Papa – Węgry,
▪ Altenburg – Austria,	▪ Kampen – Holandia.

Strzelce Opolskie należą od 1998 roku do związku Nowej Hanzы (związek miast partnerskich Europy Północnej) – organizacji, która koncentruje się na współpracy miast na płaszczyźnie kulturalnej, socjalnej i oświatowej. Celem tego związku jest rozwój turystyki i handlu w miastach członkowskich.

OSP Rozmierz należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia Strażackiego, wraz z jednostkami z Republiki Czeskiej, Słowacji, Danii, Niemiec i Austrii.

Gmina Strzelce Opolskie należy do Związku Gmin Śląska Opolskiego, który jest dobrowolnym związkiem międzygminnym. Jego statutowym celem jest rozwój społeczny i gospodarczy gmin oraz regionu Śląska Opolskiego. Związek zrzesza 33 gminy.

Od 2013 r. gmina Strzelce Opolskie należy do subregionu kędzierzyńsko-kozielskiego, do którego należą dwa powiaty: strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski oraz 11 gmin.

Ponadto gmina Strzelce Opolskie należy do Stowarzyszenia Krainy Św. Anny (Lokalna Grupa Działania). Jego celem jest rozwój turystyki w gminach do niego należących, optymalne zagospodarowanie istniejących walorów turystycznych i rekreacyjnych, spójna i bogata oferta turystyczna i rekreacyjna, a także rozwój zintegrowanego, aktywnego oraz edukującego się społeczeństwa informacyjnego.

6.3. Współpraca z sektorem prywatnym

Gmina Strzelce Opolskie współpracuje z przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi podczas organizacji imprez, do których można zaliczyć:

- Strzeleckie Targi Wiosenne,
- Strzelecka Wystawa Psów Ras Polskich,
- Piknik Motocyklistów,
- Dni Ziemi Strzeleckiej,
- Zjazd Starych Samochodów (Podczas Dni Ziemi Strzeleckiej),
- Jarmark Bożonarodzeniowy,
- imprezy sportowe m.in: Bieg Uliczny im. B. Ferta, Zawody Siłaczy, Memoriał Szachowy F. Prochownika,
- imprezy kulturalne współorganizowane przez SOK.

W gminie Strzelce Opolskie dotychczas nie udało się zrealizować projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

ZAŁĄCZNIK NR 2. ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT – PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Położenie w Paśmie Przyspieszonego Rozwoju oraz Strefie Wzmoczonej Aktywności Gospodarczej, co sprzyja lokowaniu inwestycji;▪ Bliskość Opola, Gliwic sprzyjająca podejmowaniu pracy i nauki w tych ośrodkach miejskich;▪ Miasto powiatowe będące siedzibą wielu instytucji;▪ Dobre połączenie drogowe (DK 94, bliskość A4), kolejowe oraz bliskość lotnisk, co w znaczący sposób ułatwia komunikację (mieszkańcom i przedsiębiorcom) z najważniejszymi ośrodkami miejskimi w Polsce i za granicą;▪ Dostęp nieruchomości pod inwestycje sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości;▪ Długi okres wegetacyjny i łagodne warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi rolnictwa;▪ Urozmaicony system hydrologiczny wpływający na walory krajobrazowe gminy;▪ Bliskość Doliny Małej Panwi oraz Góry Św. Anny wpływające na atrakcyjność krajobrazu regionu;▪ Zadowalający poziom lesistości wpływający na stan środowiska naturalnego, jak i walory przyrodnicze gminy;▪ Obszary chroniące cenne elementy środowiska naturalnego;▪ Znaczne zasoby surowców mineralnych umożliwiające zaspokojenie lokalnego popytu.	<ul style="list-style-type: none">▪ Erozja gleb na południu osłabiająca ich jakość;▪ Średnie i słabe jakościowo gleby wpływające na wielkość i jakość osiąganych plonów;▪ Złoża wapienia zlokalizowane na terenie GZWP, co utrudnia ich wydobywanie;▪ Średnio korzystne warunki wiatrowe ograniczające możliwości wykorzystania energii wiatrowej;▪ Słabe wykorzystywanie energii geotermalnej;▪ Niska świadomość proekologiczna mieszkańców gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Edukacja ekologiczna ludności wpływająca na świadomość ekologiczną mieszkańców;▪ Wzrost świadomości ekologicznej ludności wpływający na stan środowiska naturalnego;▪ Potencjał wykorzystywania biomasy i energii słonecznej przyjaznej środowisku;▪ Wzrost popularności odnawialnych źródeł energii pozwalający na wykorzystanie tańszych i przyjaznych środowisku sposobów pozyskania energii;▪ Wzrost popularności terenów inwestycyjnych oraz mieszkalnych gminy powodujący napływ ludności i przedsiębiorców do gminy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Degradacja środowiska wpływająca na jakość zasobów przyrodniczych gminy;▪ Anomalie pogodowe mogące powodować zniszczenia infrastruktury;▪ Wyczerpanie złóż surowców mineralnych warunkujących działalność wydobywczej gałęzi gospodarki;▪ Polityka państwa w zakresie ochrony środowiska określająca normy środowiskowe oraz akty prawne;▪ Migracje ludności;▪ Brak środków finansowych na realizację przedsięwzięć, co uniemożliwi może realizację inwestycji proekologicznych.

ANALIZA SWOT – STREFA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Dobrze rozwinięty system pomocy społecznej zapewniający bezpieczeństwo socjalne mieszkańców;▪ Lokalne programy osłonowe wspierające rodzinę;▪ Infrastruktura społeczna dostosowana do aktualnych potrzeb.	<ul style="list-style-type: none">▪ Niekorzystne tendencje demograficzna (ubytek naturalny, ujemne saldo migracji);▪ Duży odsetek osób pozostających bez prawa do zasiłku;▪ Niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Polityka prorodzinna państwa wpływająca na poprawę warunków życia ludności;▪ Wzrost gospodarczy powodujący spadek bezrobocia;▪ Poprawa jakości życia ludności wpływająca na polepszenie stanu zdrowia oraz wzrost liczby urodzeń;▪ Popularność zdrowego trybu życia wpływająca na polepszenie stanu zdrowia ludności i spadek umieralności.	<ul style="list-style-type: none">▪ Starzenie się społeczeństwa pociągające za sobą liczne konsekwencje, np.: konieczność zmiany polityki społecznej i zdrowotnej;▪ Spadek liczby urodzeń;▪ Brak odpowiedniej polityki państwa wpływającej na jakość życia ludności;▪ Stagnacja gospodarcza wpływająca na poziom życia ludności.

ANALIZA SWOT – STREFA GOSPODARCZA I RYNEK PRACY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Obszary inwestycyjne zachęcające do rozwoju przedsiębiorczości;▪ Doświadczenie w tworzeniu stref gospodarczych i ekonomicznych oraz w pozyskiwaniu inwestorów;▪ Dwa zakłady karne w mieście będące solidnym pracodawcą oraz zleceniodawcą dla lokalnych firm.▪ Spadek bezrobocia wpływający na poziom życia ludności;▪ Korzystna struktura agrarna sprzyjająca czerpaniu wysokich korzyści z produkcji rolnej;▪ Drogi tranzytowe umożliwiające doskonałe połączenie z ważnymi ośrodkami miejskimi;▪ Potencjał do rozwoju agroturystyki wpływający na możliwość zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak fachowej siły roboczej mogący wpływać na lokowanie przedsiębiorstw na terenie gminy;▪ Niechęć do reorganizacji zawodowej mieszkańców;▪ Brak aktywnego stowarzyszenia przedsiębiorców lub filii wojewódzkiej izby gospodarczej;▪ Mała atrakcyjność turystyczna uniemożliwiająca rozwój tego sektora na terenie gminy;▪ Wysokie bezrobocie w grupie 25–34 lat ograniczające rozwój kariery ludzi młodych oraz warunkujące ich emigrację.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozwój rolnictwa ekologicznego wpływający na rozwój tej części gospodarki;▪ Utworzenie Inkubatorów Przedsiębiorczości usprawniających działanie przedsiębiorstw;▪ Dalsze ułatwienia w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej;▪ Rozwój sąsiednich stref turystycznych (Dolina Małej Panwi, Góra Św. Anny, Dinopark);▪ Ulokowanie się inwestorów w pobliskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Ujeździe;▪ Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania wpływających na rozwój przedsiębiorczości w regionie;▪ Odtworzenie działalności spółek wodnych wpływających na wielkość i jakość produkcji rolnej.	<ul style="list-style-type: none">▪ Kryzys gospodarczy wpływający na wzrost bezrobocia;▪ Fiskalizm państwa wpływający na utrudnienia prowadzenia działalności gospodarczej;▪ Depopulacja wpływająca na zasób siły roboczej.

ANALIZA SWOT – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I TRANSPORT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Sieć dróg i autostrada A4, bliskość lotnisk, międzynarodowa trasa kolejowa stanowiąca o doskonałym skomunikowaniu gminy z ośrodkami miejskimi;▪ Rozbudowana sieć wodno-kanalizacyjna wpływająca na stan wód i gleby oraz jakości życia mieszkańców;▪ Wystarczające zasoby wodne umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">▪ Słabe zgazyfikowanie gminy;▪ Stan techniczny dróg obniżający komfort jazdy;▪ Brak obwodnicy wpływający na wzmożony ruch w Strzelcach Opolskich;▪ Zbyt małe uzbrojenie terenów pod mieszkalnictwo (sieci, drogi) wpływające na zmniejszenie ich atrakcyjności.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania pozwalających na rozbudowę infrastruktury;▪ Moda na mieszkanie poza miastem, która może wpłynąć na popularność wiejskich obszarów gminy;▪ Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowania na realizację niezbędnych inwestycji mogąca wpłynąć m.in. na poprawę stanu infrastruktury;▪ Odpowiednia polityka państwa umożliwiająca poprawę i rozbudowę infrastruktury oraz rozwój mieszkalnictwa.	<ul style="list-style-type: none">▪ Zanieczyszczenie wód i gleb wpływające na stan środowiska naturalnego;▪ Migracje ludności w poszukiwaniu lepszego miejsca do życia powodujące spadek liczby ludności;▪ Wzrost zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym mogący powodować wzrost liczby kolizji i wypadków.

ANALIZA SWOT – INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Duży potencjał społeczny i kulturalny mieszkańców;▪ Działalność organizacji w zakresie edukacji wpływająca na rozwój kultury, edukacji i sportu w gminie;▪ Działalność SOK, świetlic i bibliotek wpływająca na rozwój kulturowy społeczności gminnej;▪ Infrastruktura sportowa umożliwiająca mieszkańcom rozwój aktywności sportowej;▪ Działalność OSP wpływająca na poziom bezpieczeństwa pożarowego w gminie;▪ Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka” udzielające pomocy osobom wykluczonym i zagrożonym wykluczeniem społecznym.	<ul style="list-style-type: none">▪ Liczba lokali socjalnych, która nie zaspokaja lokalnych potrzeb;▪ Spadek liczby uczniów w SP i PG mogący warunkować w przyszłości konieczność likwidacji placówek;▪ Stan budynku SOK wymagający podjęcia licznych inwestycji remontowych;▪ Brak odpowiedniego zaplecza dla Miejskiej i Gminnej Biblioteki;▪ Zbyt mała liczba miejsc w żłobkach.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowania na realizację niezbędnych inwestycji;▪ Wzrost aktywności społecznej ludności warunkujący rozwój społeczny gminy;▪ Odpowiednia polityka państwa w zakresie edukacji, kultury i ochrony zdrowia wpływająca na możliwości rozwojowe wymienionych dziedzin;▪ Popularność prowadzenia zdrowego trybu życia wpływająca na stan zdrowia ludności;▪ Poprawa sytuacji na rynku pracy wpływająca na aktywność społeczną mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">▪ Zmiany systemu edukacji zmieniające organizację szkolnictwa;▪ Niż demograficzny warunkujący liczbę uczniów w szkołach;▪ Migracje ludności wpływające na spadek liczby ludności;▪ Wzrost bezrobocia obniżający warunki bytowe ludności oraz rozwój patologii społecznych;▪ Choroby cywilizacyjne wpływające na stan zdrowia i umieralność ludności;▪ Rozwój społeczeństwa internetowego powodujący zmniejszenie aktywności społecznej ludności.

ANALIZA SWOT – ZARZĄDZANIE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Współpraca z sektorem prywatnym i z miastami z zagranicy wpływająca na rozwój różnych dziedzin poprzez wspólne inicjatywy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak skutecznej komunikacji elektronicznej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ Kontynuacja polityki UE w zakresie integracji europejskiej i wzrost znaczenia współpracy między regionami w Europie;▪ Wzrost popularności partnerstwem jednostek samorządów terytorialnych umożliwiający rozwój współpracy z polskimi, jak i zagranicznymi jednostkami;▪ Wzrost potencjału instytucji wsparcia biznesu (np. Inkubatory Przedsiębiorczości)▪ Wzrost popularności PPP umożliwiający realizację wspólnych przedsięwzięć.	<ul style="list-style-type: none">▪ Bariera językowa ograniczająca możliwość realizacji przedsięwzięć z partnerem;▪ Wyczerpujące się możliwości na pozyskania środków na współpracę międzynarodową;▪ Konkurencyjność innych jednostek mogąca ograniczać atrakcyjność gminy Strzelce Opolskie przy wyborze partnera.

ZAŁĄCZNIK NR 3. SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE NA LATA 2014–2020

WSTĘP

Podstawowym celem przeprowadzenia konsultacji społecznych na terenie gminy Strzelce Opolskie było: stworzenie możliwości udziału w pracach nad Strategią Rozwoju Gminy jak najszerszemu kręgowi zainteresowanych podmiotów; możliwie jak najszersze poinformowanie społeczności o budowaniu Strategii Rozwoju; wybór optymalnych, akceptowalnych przez społeczność założeń i kierunków rozwoju do Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie; wsparcie w procesie decyzyjnym związanym z budowaniem Rozwoju Gminy. Proces ten stwarza możliwość przedstawienia uwag, opinii i propozycji zapisów do dokumentów strategicznych partnerom społecznym i gospodarczym, a także wszystkim zainteresowanym obywatelom. Niewątpliwie taka partycypacja przyczynia się do budowania pozytywnego wizerunku administracji publicznej i transparentności podejmowanych przez nią działań oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Spotkanie odbyło się **27 marca 2014 r. na terenie Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich**. Konsultacje miały charakter otwarty dla wszystkich zainteresowanych stron.

Spotkanie odbyło się według następującego porządku:

1. Powitanie gości przez Burmistrza Miasta Strzelce Opolskie;
2. Omówienie problematyki oraz metod pracy podczas konsultacji społecznych;
3. Prezentacja raportu z badań ankietowych (stanowiącego załącznik do niniejszego sprawozdania);
4. **Debata** – wstęp do wypracowania założeń strategicznych Gminy Strzelce Opolskie w ramach perspektywy 2014–2020.
5. Podsumowanie.

KOMUNIKACJA Z UCZESTNIKAMI SPOTKANIA

Mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe, mieli możliwość udziału w badaniu ankietowym przeprowadzonym w lutym oraz marcu 2014 r. Oprócz pytań zamkniętych, ankieta zawierała pytania otwarte, dzięki czemu zainteresowana osoba/jednostka, mogła dodatkowo wskazać obszary rozwojowe w gminie. Ankiety były dystrybuowane zarówno w formie papierowej (dostępne w Urzędzie Miejskim, a także w jednostkach administracji samorządowej na terenie gminy), jak i w formie elektronicznej.

DEBATA

Część pierwsza:

Propozycja wizji Gminy za 10 lat

Gmina Strzelce Opolskie miejscem przyjaznym rodzinie i biznesowi. To atrakcyjne miejsce do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej z rozbudowaną infrastrukturą, która świadczy o wysokiej jakości życia.

Część druga:

Proponowane priorytetowe kierunki rozwoju gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020

I. ROZWÓJ RYNKU PRACY

1. Sprzyjanie inwestorom, którzy chcą rozwinąć działalność na terenie gminy Strzelce Opolskie. Uzbrajanie terenów pod inwestycje.
2. Zagwarantowanie stabilnych warunków rozwoju dla przedsiębiorców na terenie gminy Strzelce Opolskie.
3. Rozwój potencjału położenia gminy Strzelce Opolskie.
4. Rozwój branży logistycznej, magazynowej.
5. Tworzenie ofert pracy zgodnie z kompetencjami, atrakcyjnymi pod względem szans na rozwój oraz wynagrodzenia. Problem z naborem specjalistów – zbyt niskie oferowane wynagrodzenia.

II. MIESZKALNICTWO

1. Rozwój mieszkalnictwa na terenie gminy Strzelce Opolskie.
2. Koncepcja Strzelec Opolskich jako „sypialni” dla strefy gliwickiej.
3. Znalezienie dewelopera do rozwoju mieszkań.
4. Zagwarantowanie tanich mieszkań o dobrym standardzie, wyposażonych m.in. w windę, parking.
5. Budowa mieszkań jako kontraktu z młodymi.

III. INWESTYCJE

1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej.
2. Budowa obwodnicy Strzelec Opolskich. Problem: wyprowadzenie ruchu z miasta spowoduje „śmierć miasta”.
3. Modernizacja chodników. Zagwarantowanie dostępnej infrastruktury dla osób niepełnosprawnych oraz małych dzieci. Zwrócenie uwagi na wysokie chodniki nieprzystosowane do wózków, osób z problemami ruchowymi.
4. Rozwój infrastruktury dostosowanych do potrzeb osób starszych.
5. Budowa spójnego systemu komunikacyjnego m.in. ścieżek rowerowych.
6. Modernizacja połączeń kolejowych. Działania w kierunku organizacji przystanku dla pociągów pospiesznych.
7. Budowa parkingów na terenie gminy.
8. Utworzenie hospicjum dla dorosłych.

PODSUMOWANIE

Przeprowadzone konsultacje społeczne miały na celu otwarcie dyskusji nt. kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie, wytyczenie wizji, celów, a także zaproponowanie konkretnych rozwiązań. Proces ten nie jest zamknięty. W dalszej części prac nad budową Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020 zainteresowane podmioty będą miały możliwość wypowiedzenia się w sprawie, zgłaszania uwag, opinii.

ZAŁĄCZNIK NR 4. RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH

1. WSTĘP

Badanie ankietowe zostało zrealizowane na zlecenie Burmistrza Strzelce Opolskie w ramach opracowywanej Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie. Objęto nim reprezentatywną grupę mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, pochodzących z obszaru gminy.

Raport powstał w oparciu o dane z niniejszego badania ankietowego przeprowadzonego na terenie gminy Strzelce Opolskie w lutym 2014 r., na potrzeby którego przygotowano 3 rodzaje ankiet:

- dla mieszkańców gminy Strzelce Opolskie,
- dla przedsiębiorstw posiadających siedzibę lub działających na obszarze gminy Strzelce Opolskie,
- dla organizacji pozarządowych posiadających siedzibę lub działających na obszarze gminy Strzelce Opolskie.

W tak sformułowanym kształcie badania ankietowego przyjęto możliwość wypełnienia więcej niż jednej ankiety. Dla przykładu, jeśli mieszkaniec jest równocześnie właścicielem firmy oraz członkiem stowarzyszenia, to miał możliwość wypełnienia trzech ankiet. Przyjęto, że inna jest percepcja mieszkańca, przedsiębiorcy oraz organizacji pozarządowej, gdyż podmioty te mają zupełnie inne problemy, cele, zakres działań, potrzeby, oczekiwania, a także relacje z samorządem terytorialnym.

Układ przedstawionych wyników stanowi odzwierciedlenie zrealizowanych ankiet. Opracowanie składa się z uwag metodologicznych, charakterystyki badanej populacji oraz tabel zawierających wyniki udzielonych odpowiedzi na pytania zawarte w arkuszach formularzy.

1.1. CEL I METODA BADAŃ

Realizacja niniejszego projektu badawczego stanowi integralną część prac nad Strategią Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie na lata 2014–2020. Zgodnie z założeniem, dokument ten ma nakreślać najważniejsze cele, do których dążyć będzie Gmina Strzelce Opolskie w perspektywie 2014–2020¹.

Kształt kwestionariuszy użytych do badania ankietowego i problematyka zawarta w poszczególnych formularzach wychodzi naprzeciw problemom istotnym z punktu rozwoju gminy Strzelce Opolskie.

Celem ankiety skierowanej dla mieszkańca było przede wszystkim zbadanie poziomu jakości życia w gminie Strzelce Opolskie. A zatem w szczególności istotne było zebranie informacji o problemach, potrzebach i jakości życia w gminie. Było to badanie ukierunkowane na zgromadzenie danych o subiektywnych odczuciach mieszkańców – z założeniem, że nie chodzi o poznanie indywidualnych potrzeb, lecz o opinie społeczeństwa gminy Strzelce Opolskie w ogóle. Respondenci odpowiadali także na pytania dotyczące m.in. oceny realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy – w podziale na kategorie: edukacja, bezpieczeństwo, rekreacja, kultura. Odpowiadający ponadto mogli wskazać, który obszar rozwoju powinien stanowić ich zdaniem priorytet działań Gminy w latach 2014–2020.

Ankieta dedykowana przedsiębiorcom była narzędziem badawczym do zobrazowania oceny prowadzenia działalności gospodarczej pozarolniczej/rolniczej oraz możliwości jej rozwoju na obszarze gminy Strzelce Opolskie.

Kwestionariusz przeznaczony dla organizacji pozarządowych miał na celu przedstawienie problematyki dotyczącej prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, zebranie informacji o ich sytuacji, możliwościach rozwoju, a także o współpracy z administracją publiczną w gminie Strzelce Opolskie.

Należy przy tym zaznaczyć, że kategorie wyżej wskazanych ankiet nie dotyczyły tylko zadań realizowanych przez samorząd terytorialny na poziomie gminy, ale także poruszały kwestie, za które odpowiedzialność spoczywa na poziomie powiatu czy innych jednostek centralnych realizujących zadania kluczowe dla mieszkańców. Dla

¹ Termin «gmina» rozumiany jest w niniejszym Raporcie jako obszar terytorialny. Nie należy go mylić z organem administracji publicznej jakim jest Urząd Miasta i Gminy, który jest jednostką pomocniczą dla Burmistrza. Z wyjątkiem pytania w ankiecie dla mieszkańca, w którym «Gmina» rozumiana jest jako organ administracji publicznej o przypisanych kompetencjach i obowiązkach, pozostałe terminy odnoszą się do gminy w kontekście geograficznym, wspólnoty celów.

przykładu, zadano pytania o edukację na poziomie zarówno podstawowym, gimnazjalnym jak i ponadgimnazjalnym, mimo że ten ostatni leży w gestii odpowiedzialności Powiatu. Takie podejście związane jest z podstawowym założeniem badania, którego celem było kompleksowe spojrzenie na ogół życia mieszkańców – obywateli w danym regionie zawężonym jego granicami administracyjnymi, a nie ocena stopnia wywiązywania się Gminy z przypisanych jej zadań własnych.

Każda osoba wypełniająca ankietę – niezależnie od tego czy był to mieszkaniec, przedstawiciel przedsiębiorstwa czy organizacji pozarządowej – mogła zaproponować zadanie w swoim odczuciu priorytetowe do realizacji na obszarze objętym badaniem. Było to pytanie otwarte, w którym proszono respondenta o podanie tematu zadania wraz z krótkim opisem oraz wskazaniem miejsca jego realizacji. Celem stawiania pytania była chęć szerszego zaangażowania mieszkańców gminy Strzelce Opolskie w proces uspołeczniania i wspólnego budowania jej strategii rozwoju. Pytanie to miało również na celu zweryfikowanie potrzeb oraz oczekiwań respondentów w zakresie przyszłości gminy, a także nakreślenie ważnych kierunków rozwojowych z poziomu operacyjnego.

Kwestionariusze do przeprowadzenia badania ankietowego w formie cyfrowej zostały przygotowane zarówno jako pliki w formacie *.doc czy *.pdf, jak i w wersji elektronicznego formularza, udostępnionego na portalu www.ebadania.pl. Dokumenty w formacie *.doc miały utworzone i włączone makra, celem ułatwienia i zautomatyzowania wyboru preferowanej przez respondenta odpowiedzi.

Kwestionariusze były dystrybuowane wieloma kanałami komunikacyjnymi, w tym m.in. poprzez:

- Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich,
- mailing z firmy Grupa Ergo Sp. z o.o. skierowany do przedsiębiorstw, sfery budżetowej, organizacji pozarządowych, sołtysów, mediów,
- call center na podstawie bazy danych dostępnych w internecie (np.: bazy.ngo.pl, firmy.net, strony dotyczące turystyki na terenie gminy),
- informację o prowadzeniu badania ankietowego umieszczoną na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Strzelcach Opolskich, a także w regionalnej zakładce ngo.pl,
- umieszczenie w budynku Urzędu pudełka a obok wydrukowanych ankiet, które mogli wypełniać mieszkańcy,
- rozdanie wydrukowanych ankiet pracownikom Urzędu,
- dostarczenie przez Urząd ankiet lokalnym przedsiębiorcom, którzy prowadzą działalność gospodarczą na terenie gminy,
- mailing z Urzędu z linkami ankiet, oraz na skrzynki organizacji pozarządowych,
- udział w rozdysponowaniu ankiet wśród społeczności sołtysów,
- informację do lokalnych mediów.

Do ostatecznej analizy statystycznej zakwalifikowano wszystkie przesłane drogą elektroniczną jak i w wersji papierowej ankiety. W wyniku realizacji badania uzyskano **łącznie 446 ankiet**, z czego w wersji elektronicznej zostało przesłanych: 22 ankiety dla przedsiębiorstw, 11 dla organizacji pozarządowych, 170 dla mieszkańców; w wersji papierowej otrzymano natomiast: 208 ankiet dla mieszkańca, 16 dla organizacji pozarządowych oraz 8 ankiet dla przedsiębiorstw. Dane z kwestionariuszy zostały poddane analizie statystycznej i merytorycznej. Przy realizacji ankiet zachowano anonimowość osób ankietowanych.

Przygotowane ankiety (dla mieszkańca, przedsiębiorstwa, organizacji pozarządowej) przeznaczone były do samodzielnego wypełnienia. Struktura kwestionariuszy uwzględniała zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte, przy czym zdecydowanie przeważał typ pytania zamkniętego. W wybranych pytaniach o charakterze zamkniętym uwzględniono odpowiedź „inne”, z możliwością wyszczególnienia odpowiedzi, która nie znalazła się w zaproponowanym przez autorów badania katalogu. Ponadto w ankietach pojawiły się pytania ze skalą odpowiedzi od 1 do 5 (gdzie „1” oznaczało bardzo źle, a „5” – bardzo dobrze).

Sposób pozyskiwania respondentów warunkował strukturę próby badawczej. Wyłożenie ankiet w Urzędzie, mailing, call center, bezpośrednie dostarczenie wersji papierowych ankiet czy też zamieszczenie ich w internecie spowodowało, że wypełniały je w głównej mierze osoby zainteresowane gminą Strzelce Opolskie, aktywne i dobrze zorientowane w sprawach swojego regionu.

W niżej przedstawionej analizie wypełnionych ankiet, w części pytań odpowiedzi mogą nie sumować się do 100%. Spowodowane jest to występowaniem pytań, w których respondenci mogli nie udzielić odpowiedzi. W przedstawionych tabelach są również takie, w których wynik może przekroczyć wartość 100%, co wiąże się z możliwością udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

Niniejsze opracowanie stanowi raport z przeprowadzonych badań. Przy jego opracowaniu kierowano się zasadą precyzyjnego przedstawienia wyników i unikania ich krzyżowej, głębszej interpretacji statystycznej. Dzięki temu potencjalnie zainteresowany tą problematyką czytelnik będzie miał możliwość dokonania samodzielnej analizy w oparciu o przedstawione dane ilościowe i jakościowe.

2. GMINA STRZELCE OPOLSKIE W PERCEPCJI MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

2.1. ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA MIESZKAŃCÓW

Ankieta dla mieszkańca zawiera 8 pytań oraz metryczkę. Autorzy ankiety sformułowali 6 pytań zamkniętych oraz 2 pytania otwarte.

Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie.
2. Ogólna ocena życia w gminie.
3. Ocena sytuacji w gminie.
4. Ocena poczucia przynależności do gminy.
5. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy.
6. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2020.
7. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy w okresie 2014–2020 z punktu widzenia respondenta.
8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat.
9. Metryczka – informacje o respondentach.

METRYCZKA – INFORMACJE O RESPONDENTACH

Istotne jest, aby scharakteryzować grupę docelową, która wzięła udział w badaniu ankietowym skierowanym do mieszkańców. W tej części ankiety należało odpowiedzieć na pytania o to, jaka jest struktura płci, wieku, wykształcenia oraz zatrudnienia respondentów.

Tabela 1. Struktura płci respondentów

PŁEĆ RESPONDENTÓW	LICZBA WYPEŁNIONYCH ANKIET
Kobieta	198
Mężczyzna	178
Brak danych	2
Razem	378

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość respondentów, która wzięła udział w badaniu, stanowiły kobiety, jednak ich przewaga jest nieznaczna, gdyż udział kobiet w badaniu wyniósł 53%, a mężczyzn 47%. Oznacza to, że zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne Gminy Strzelce Opolskie rozkłada się równomiernie z punktu widzenia struktury płci.

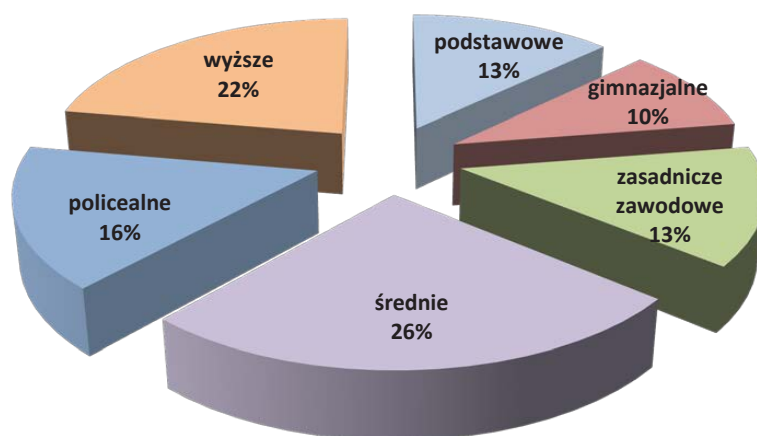
Tabela 2. Struktura wiekowa respondentów

WIEK	LICZBA WYPEŁNIONYCH ANKIET
15–20	17
21–30	94
31–40	88
41–50	74
51–60	66
Powyżej 60	33
Brak danych	6
Razem	378

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wśród zrealizowanych ankiet najczęściej należało do osób w wieku między 21 a 30 rokiem życia, którzy stanowią 25% wszystkich respondentów badania oraz pomiędzy 31 a 40 rokiem życia, którzy z kolei stanowią 24% wszystkich ankietowanych. Znaczący jest także udział w badaniu osób w wieku 41–50 lat, tj. 20% respondentów oraz w wieku 51–60 lat – 18%. Odsetek procentowy dwóch skrajnych grup wiekowych, tj.: powyżej 60 lat oraz między 15 a 20 rokiem życia jest najmniejszy i wynosi odpowiednio 9 i 5%. Jest to ważna informacja z perspektywy aktywizowania osób najmłodszych oraz najstarszych do zaangażowania w życie społeczne gminy. Należałoby się zastanowić przy okazji tej informacji m.in. nad poszukiwaniem innych kanałów informacyjnych dla tych grup wiekowych, a także nad diagnozą problemów w zakresie kapitału społecznego gminy. Tym bardziej że sytuację w tym zakresie w Gminie Strzelce Opolskie odzwierciedla badanie realizowane w skali ogólnopolskiej przez Instytut Spraw Publicznych dotyczące społeczeństwa obywatelskiego oraz kapitału społecznego w Polsce, które wskazuje, że udział osób w wieku 15–20 oraz powyżej 60 roku w miejscowościach poza aglomeracjami miejskimi ma tendencję do utrzymywania się na stosunkowo niskim poziomie².

Wykres 1. Struktura wykształcenia respondentów

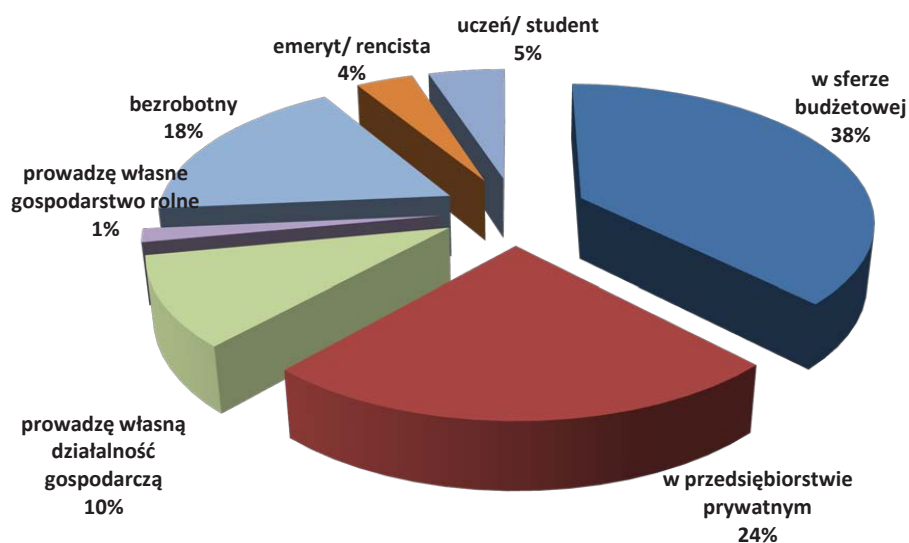
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej wśród osób ankietowanych deklarowało posiadanie wykształcenia średniego (26%). Reprezentatywna była także grupa osób z wykształceniem wyższym (22%).

² Zob. szerzej: *Partycypacja publiczna w praktyce*, red. Anna Olech, Warszawa 2013; *Przepis na uczestnictwo. Diagnoza partycypacji publicznej w Polsce*, red. Anna Olech, Warszawa 2013. Raporty dostępne są: <http://www.isp.org.pl/publikacje,25.html>.

Wykres 2. Struktura zatrudnienia

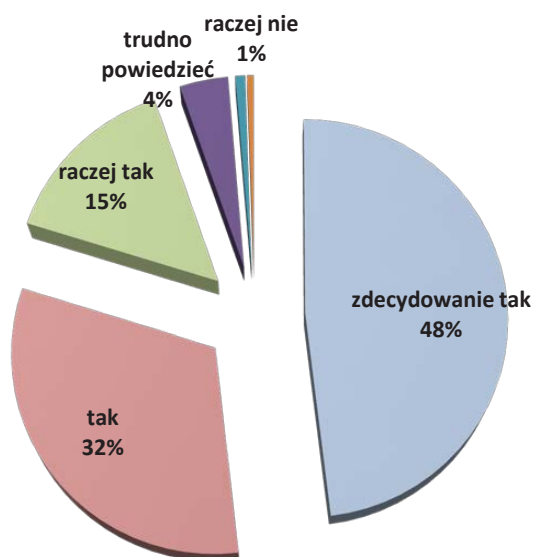
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej osób ankietowanych deklaruowało zatrudnienie w sferze budżetowej (38%). Reprezentatywna była także grupa osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach prywatnych (24%), a także bezrobotnych, których udział w badaniu stanowił aż 18% wszystkich jego respondentów. Znaczącą liczbę w przeprowadzonym badaniu stanowią również osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, gdyż ich udział wyniósł 10%. Udział uczniów/studentów oraz emerytów/rencistów jest nieznaczny, gdyż kształtuje się on pomiędzy 4 a 5%. Najmniej liczną grupę pod kątem struktury zatrudnienia stanowią osoby prowadzące własne gospodarstwo rolne, gdyż udział takich osób w badaniu wyniósł raptem 1%, co dziwi z uwagi na fakt, że gmina Strzelce Opolskie cechuje się dobrymi warunkami do uprawy i produkcji rolnej.

OCENA POTRZEBY POSIADANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Autorzy badania uznali za zasadne zapytanie respondentów o opinię, czy uważają oni za konieczne budowanie Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie. Ważny jest aspekt akceptacji procesu tworzenia Strategii Rozwoju, stąd istotnym jest zbadanie na samym wstępie jakie jest podejście do tego tematu samego społeczeństwa, a także czy występuje wśród niego i jaka jest ewentualna skala niezadowolenia.

Wykres 3. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

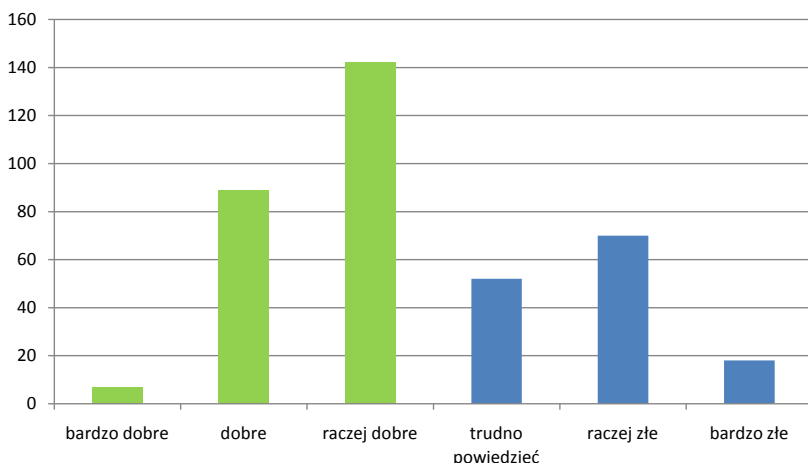

Zdecydowana większość, bo aż 95% respondentów, uznała proces budowania Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie za zasadny, w tym 48% ankietowanych uważa, że taka Strategia jest zdecydowanie potrzebna, 32% uważa, że jest potrzebna, a 15%, że jest raczej potrzebna. Zaledwie 1% ankietowanych nie widzi potrzeby posiadania takiego dokumentu planistycznego, a 4% respondentów stwierdziło, że „trudno powiedzieć”. Taka struktura odpowiedzi oznacza, że mieszkańcy gminy Strzelce Opolskie widzą potrzebę planowania strategicznego przez Urząd Miejski w oparciu o dokument Strategii Rozwoju, co może stanowić odzwierciedlenie ich niezadowolonia w stosunku do dotychczasowej polityki rozwoju regionalnego gminy.

OGÓLNA OCENA ŻYCIA W GMINIE STRZELCE OPOLSKIE

Celem pytania była próba zaprezentowania ogólnego poziomu jakości życia w gminie Strzelce Opolskie. Jest to ważna informacja w szczególności przy diagnozowaniu problemów, celów oraz kierunków rozwoju gminy, które mają na celu podwyższenie poziomu jakości życia mieszkańców w gminie Strzelce Opolskie.

Wykres 4. Ogólna ocena życia w gminie Strzelce Opolskie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Należy zwrócić uwagę na odpowiedź respondentów w pytaniu o ogólną ocenę poziomu życia w gminie Strzelce Opolskie. Większość osób, bo aż 63%, zadeklarowało, że jakość ich życia jest zadowalająca, w tym: 2% oceniło ją bardzo dobrze, 24% dobrze, a 38% raczej dobrze. Negatywnie jakość życia w gminie Strzelce Opolskie oceniło około 24% respondentów, w tym: 5% z nich oceniło tę jakość bardzo źle, a 19% raczej źle. Natomiast 14% osób biorących udział w badaniu wskazało na trudność w zweryfikowaniu ich jakości życia w gminie. Analizując otrzymane odpowiedzi warto podkreślić, że mimo iż zdecydowanej większości respondentów żyje się dobrze w granicach gminy Strzelce Opolskie, to niestety w społeczeństwie tym funkcjonuje również spora grupa osób, które są niezadowolone z warunków życia, co należy wziąć pod uwagę przy planowaniu kolejnych kierunków rozwoju gminy w najbliższym okresie.

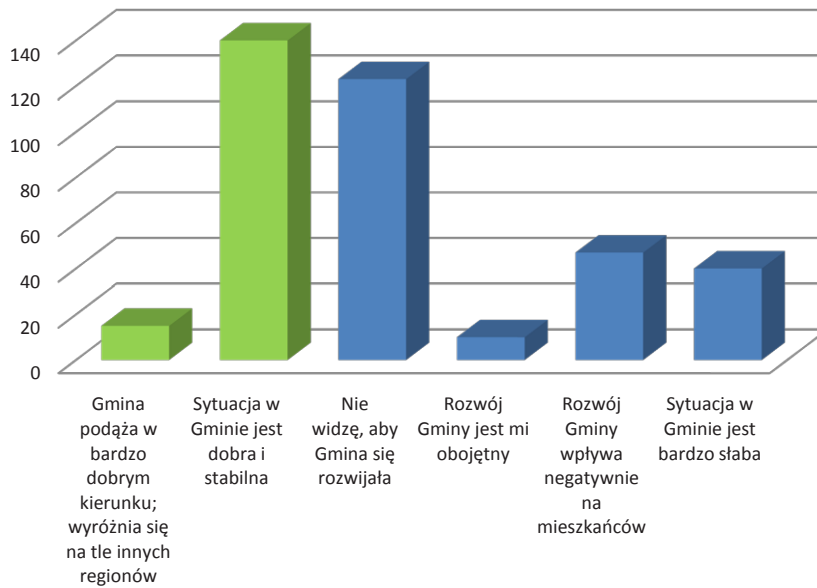
OCENA SYTUACJI W GMINIE STRZELCE OPOLSKIE

Zdecydowana większość badanych twierdzi, że sytuacja w gminie Strzelce Opolskie jest dobra i stabilna (37%), a 4% uważa, że gmina podąża w bardzo dobrym kierunku i wyróżnia się na tle innych regionów. Z drugiej jednak strony, aż 33% ogółu badanych nie widzi, aby gmina ta rozwijała się.

Jedynie 3% respondentów wskazało, że rozwój gminy jest im obojętny. Wśród odpowiedzi pojawiły się również głosy mieszkańców negatywnie oceniających kierunki rozwoju gminy, które stanowią 13% ogółu, a także wskazania, że sytuacja w gminie jest bardzo słaba, które z kolei stanowią 11% wszystkich odpowiedzi. Oznacza to, iż mimo sporego odsetka mieszkańców gminy Strzelce Opolskie pozytywnie oceniających sytuację gminy, większość społeczeństwa nie dostrzega jej rozwoju, lub wręcz jednoznacznie stwierdza, że sytuacja w gminie jest zła i niekorzystnie oddziałuje na mieszkańców.

Wykres 5. Ocena sytuacji w gminie Strzelce Opolskie

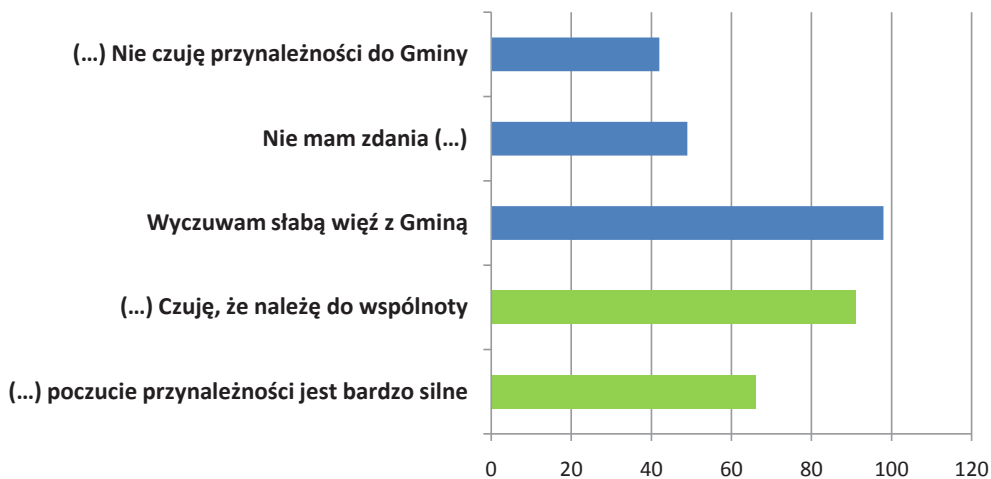

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

OCENA POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Problematyka poruszona w pytaniu opiera się na dwóch zagadnieniach. Pierwsze to: opinia o współpracy, relacjach Gminy z mieszkańcami. Drugie to poczucie przynależności do Gminy. Intencją tak sformułowanego pytania było badanie krzyżowe, z jednej strony opinii o współpracy, komunikacji Gminy z mieszkańcami, a z drugiej poczucia przynależności do wspólnoty Gminy. Należy to pytanie potraktować jako otwierające dyskusję, a nie jako podsumowanie dotyczące interakcji pomiędzy mieszkańcem, a samorządem terytorialnym, władzą w gminie.

Wykres 6. Ocena poczucia przynależności do Gminy

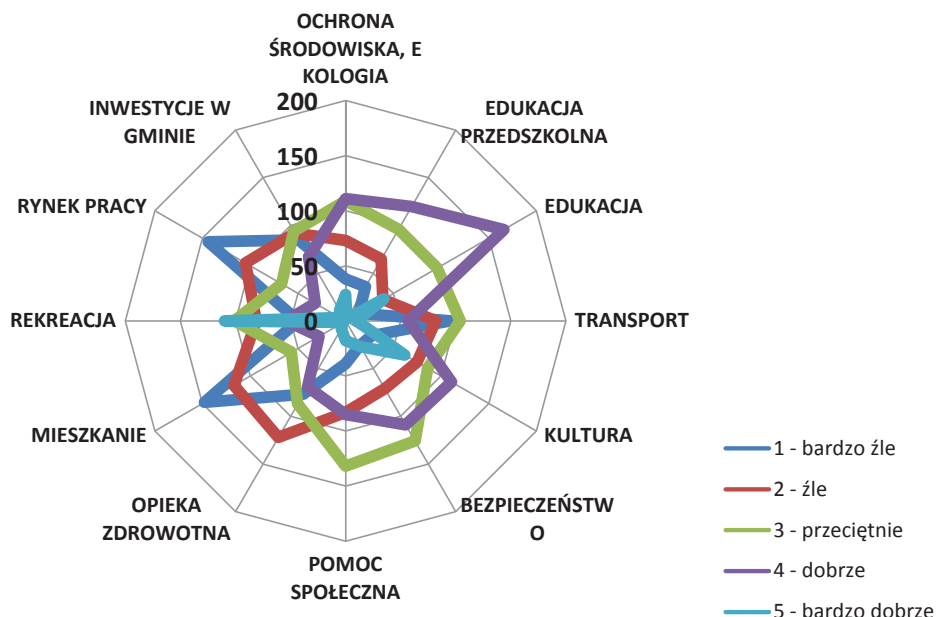
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów zakreśliło odpowiedź: Wyczuwam słabą więź z Gminą (28%). Druga duża grupa ankietowanych (26%) odpowiedziała, że czuje, iż należy do wspólnoty. Z kolei trzecia co do wielkości grupa respondentów (19%) wskazała, że ich poczucie przynależności jest bardzo silne. Oznacza to, iż około 73% ankietowanych wyczuwa jakąkolwiek przynależność do Gminy Strzelce Opolskie, z naciskiem na pozytywny aspekt tego uczucia. Niemniej jednak, należy wziąć pod uwagę, iż wśród odpowiedzi, 14% wskazań było na stwierdzenie „nie mam zdania”, a 12% respondentów nie czuje w ogóle przynależności do Gminy.

OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI NA TERENIE GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Wykres 7. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres radarowy przedstawia linie, która odzwierciedla skalę oceny od 1 do 5 (1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze) poszczególnych kategorii. Obszary zadań, które były oceniane w tym pytaniu to:

1. Ochrona środowiska, ekologia
2. Edukacja przedszkolna
3. Edukacja
4. Transport
5. Kultura
6. Bezpieczeństwo
7. Pomoc społeczna
8. Opieka zdrowotna
9. Mieszkanie
10. Rekreacja
11. Rynek pracy
12. Inwestycje w gminie

Liczyby 0, 50... aż do 200 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii.

Spośród kategorii najstąbiej zostały ocenione: rynek pracy, mieszkanie, inwestycje w gminie oraz transport. Rynek pracy 144 osoby oceniło na bardzo źle (1), zaś 105 osób jako źle (2). Z kolei zadania realizowane na terenie gminy Strzelce Opolskie w ramach budownictwa mieszkaniowego zostały określone przez 148 mieszkańców bardzo źle (1), a 117 ankietowanych – źle (2). Nieco lepiej jest postrzegany transport publiczny (95 osób oceniło transport bardzo źle, 82 – źle, 104 – przeciętnie) oraz inwestycje w gminie (85 osób oceniło transport bardzo źle, 92 – źle, 94 – przeciętnie). Jest to bardzo znaczący sygnał, że muszą to być kluczowe obszary w diagnozowaniu problematyki, celów, kierunków rozwojowych, a także zadań operacyjnych.

PRIORYTETOWE OBSZARY ROZWOJU NA TERENIE GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Kolejne pytanie bezpośrednio wynika z poprzedniego tj. oceny zadań oraz inwestycji na terenie gminy. Respondenci mieli tutaj za zadanie przedstawić, które obszary są według nich priorytetowymi w okresie 2014–2020.

Tabela 3. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2020

LP.	NAZWA OBSZARU ROZWOJU	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
1.	OCHRONA ŚRODOWISKA, EKOLOGIA	41
2.	EDUKACJA PRZEDSZKOLNA	28
3.	DOSTĘPNOŚĆ DO EDUKACJI SZKOLNEJ I PRZEDSZKOLNEJ	32
4.	TRANSPORT	47
5.	KULTURA	14
6.	BEZPIECZEŃSTWO	26
7.	OSOBY STARSZE	2
8.	OPIEKA ZDROWOTNA	60
9.	MIESZKANIE	73
10.	REKREACJA	49
11.	RYNEK PRACY	185
12.	INWESTYCJE W GMINIE	60

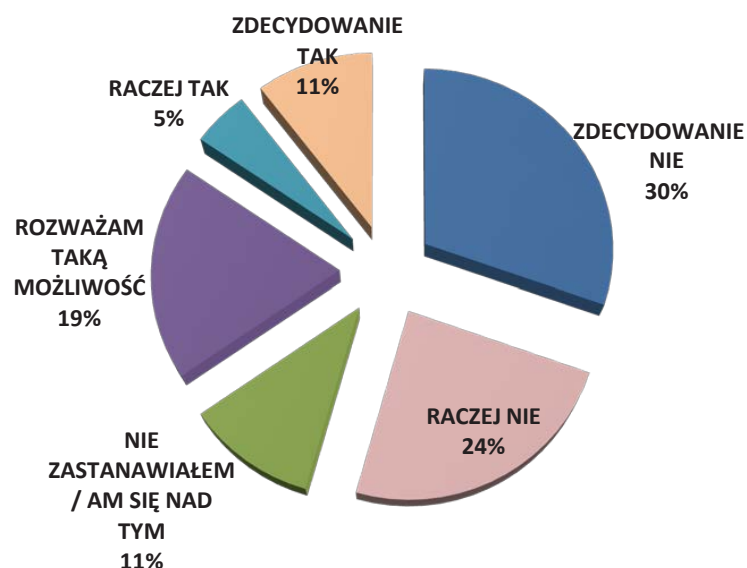
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wyróżnione zostały obszary, które według mieszkańców stanowią priorytet do rozwoju w okresie 2014–2020. Najwięcej wskazań w zakresie konieczności skoncentrowania się na szukaniu rozwiązań otrzymały takie obszary jak: rynku pracy, mieszkalnictwo, opieka zdrowotna oraz inwestycje w gminie.

PLANY RELOKACYJNE MIESZKAŃCÓW GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Badani odpowiadali na pytania dotyczące planów związanych ze zmianą miejsca zamieszkania poza obszar gminy. Jest to istotne pytanie w kontekście odczuć, opinii społeczeństwa o ogólnym poziomie życia, warunków, możliwości rozwoju na terenie gminy.

Wykres 8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość ankietowanych (30% udzielonych odpowiedzi) zdecydowanie nie zamierza zmienić swojego miejsca zamieszkania poza obszar gminy, ponadto 24% respondentów raczej nie zamierza tego robić. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że 19% osób biorących udział w badaniu rozważa możliwość przeprowadzki, a 16% zdecydowanie lub raczej chce to uczynić. Taki rozkład odpowiedzi oznacza, iż zdecydowana większość respondentów uważa, że ich życie w gminie jest na takim poziomie, że nie zamierzają oni zmienić miejsca zamieszkania poza jej obszar. Przy wytyczaniu kolejnych kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie należy jednak zwrócić uwagę na głosy tej części społeczeństwa, która na chwilę obecną nie widzą szans dalszego prosperowania w jej granicach i rozważa, albo w ogóle podjęła już decyzję o zmianie miejsca zamieszkania.

2.2. ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA PRZEDSIĘBIORSTW

Kolejną grupą docelową badania ankietowego byli przedstawiciele przedsiębiorstw. Ankietyzacji poddano nie tylko firmy, które mają swoje siedziby na terenie gminy Strzelce Opolskie, ale także te, które prowadzą w jej granicach działalność. Ważne było wydzielenie tematu rynek pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, gdyż już na etapie diagnozy społeczno-gospodarczej ten obszar pojawił się jako problematyczny. Ponadto przedstawiciele przedsiębiorstw mają inną perspektywę oceny Gminy niż pozostałe grupy interesariuszy.

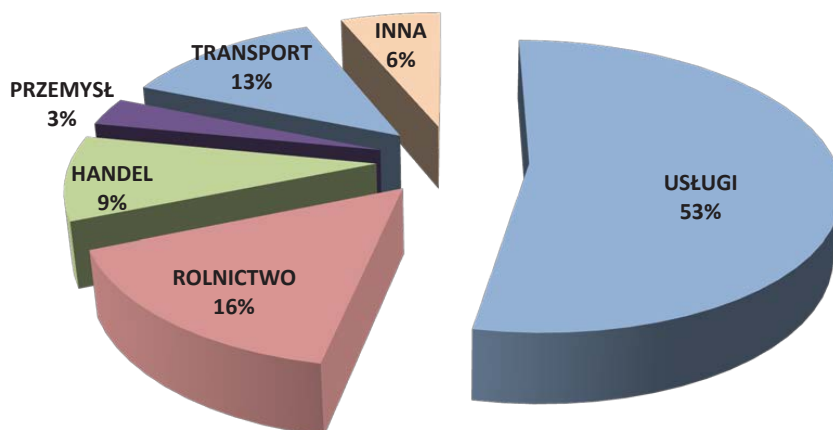
Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Dane o firmie: branża, rok rozpoczęcia działalności, wielkość zatrudnienia, siedziba firmy, miejsce wykonywania działalności.
2. Ocena rozwoju prowadzonej działalności.
3. Ocena bieżącej sytuacji finansowej.
4. Korzystanie z zewnętrznych form wsparcia finansowego.
5. Warunki prowadzenia działalności.
6. Wsparcie lokalnej działalności.
7. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy w okresie 2014–2020 z punktu widzenia respondenta.
8. Podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do przedsiębiorstwa.

DANE O FIRMIE

Na początku należy scharakteryzować grupę przedstawicieli przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu ankietowym.

Wykres 9. Rodzaje branż

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość przedstawicieli przedsiębiorstw, która wzięła udział w badaniu ankietowym, reprezentuje branże usługowe (53% ankietowanych). Wśród kolejnych wskazań znalazły się: rolnictwo (16%), transport (13%), handel (9%), przemysł (3%).

Tabela 4. Rok rozpoczęcia działalności

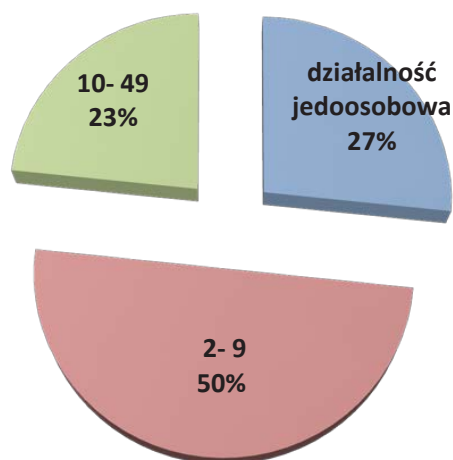
ROK ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI	LICZBA WYPEŁNIONYCH ANKIET
Do 1989 r.	14%
1990–2004	59%
2005–2013	24%
2014	3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość firm (59%), która wzięła udział w badaniu ankietowym, powstała lub też prowadzi działalność na terenie gminy w okresie między 1990–2004. Z kolei 24% ankietowanych reprezentuje firmy powstałe w okresie między 2005–2013, 14% w okresie do 1989 r., a 3% zostało założonych w 2014 r.

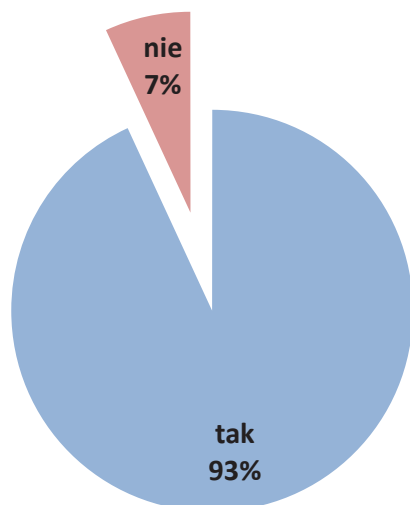
Wykres 10. Struktura wielkości zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Spośród wszystkich przedstawicieli firm, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, 50% pracuje w mikroprzedsiębiorstwach (do 9 pracowników), 27% reprezentuje firmy jednoosobowe, tj. zarejestrowane w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, a 23% pracuje w firmach małych (do 49 pracowników).

Wykres 11. Pierwsza siedziba firmy/pierwsze miejsce wykonywania działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

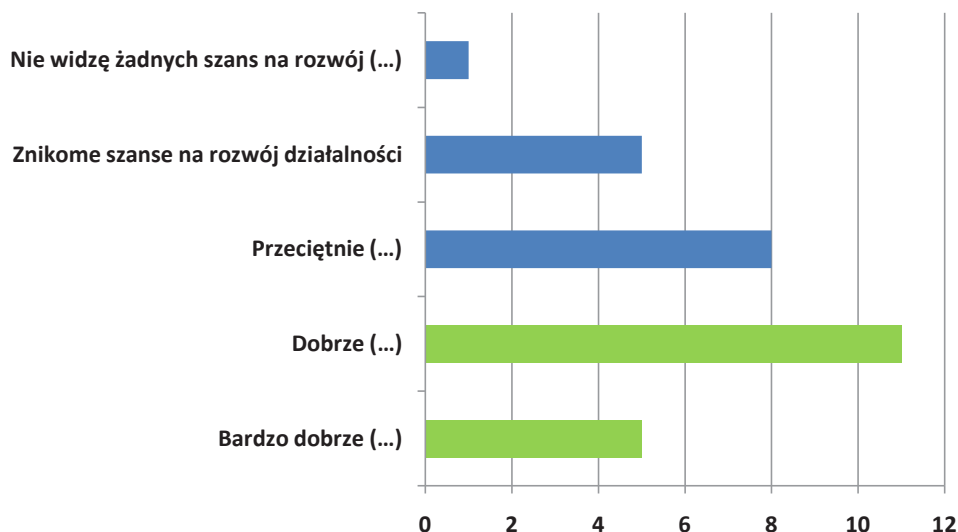
Z danych wynika, że zdecydowana większość (93%) przedstawicieli firm, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, reprezentuje firmy, które działają lub posiadają siedzibę od początku na terenie gminy Strzelce Opolskie. Należałoby w dalszym procesie uspołeczniania zastanowić się nad zagadnieniem, co przyciąga firmy, a co je z kolei zniechęca do działania na terenie niniejszej gminy. A zatem co jest jej słabą, a co mocną stroną w pozyskiwaniu firm, w konkurowaniu z gminami ościennymi o nowe miejsca pracy, nowych przedsiębiorców.

OCENA ROZWOJU PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Pytanie dotyczyło zarówno możliwości rozwoju samej działalności gospodarczej na terenie gminy jak i elementu współpracy, relacji przedsiębiorca – samorząd terytorialny.

Wykres 12. Jak ocenia Pan/Pani możliwość rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy?

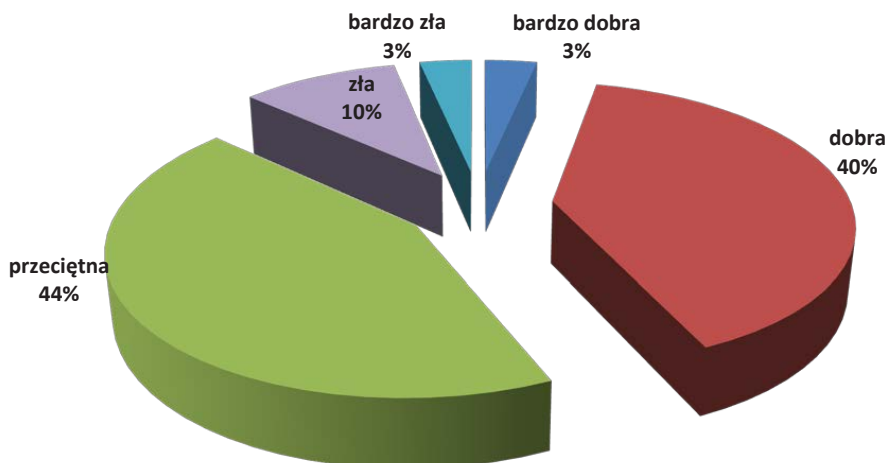

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów (37%) uznało, że ma dobre możliwości rozwoju na terenie gminy. Z kolei 27% respondentów oceniło te warunki jako przeciętne. Ten sam procent respondentów, tj. 17%, oceniło możliwości rozwoju na terenie gminy jako bardzo dobre oraz wskazało na znikome szanse rozwoju działalności. Zatem ogólna ocena możliwości rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy jest pozytywna jeśli chodzi o dostrzeganie silnych stron działalności gospodarczej, jak i wzajemnego pola oddziaływania w relacjach firma – samorząd terytorialny. Nie należy jednak traktować tego pytania jako podsumowania analizy, a wstęp do dialogu przedsiębiorstw, samorządu terytorialnego oraz instytucji otoczenia biznesu, tym bardziej, że 3% respondentów w niniejszym pytaniu udzieliło odpowiedzi, iż nie widzą oni szans na dalszy rozwój na terenie gminy prowadzonej przez siebie działalności.

OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI FINANSOWEJ

Wykres 13. Jak oceniają Państwo bieżącą sytuację finansową gospodarstwa/firmy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ocena sytuacji finansowej firmy jest ogólnie pozytywna. Zaledwie 3% firm deklaruje, że ich sytuacja finansowa jest na bardzo złym poziomie, a 10%, że na złym. Najwięcej osób uznaje, że obraz ich finansów jest przeciętny (44%) oraz dobry (40%).

KORZYSTANIE Z ZEWNĘTRZNYCH FORM WSPARCIA FINANSOWEGO

Tabela 5. Czy korzystali Państwo w ramach prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej z zewnętrznych źródeł finansowania?

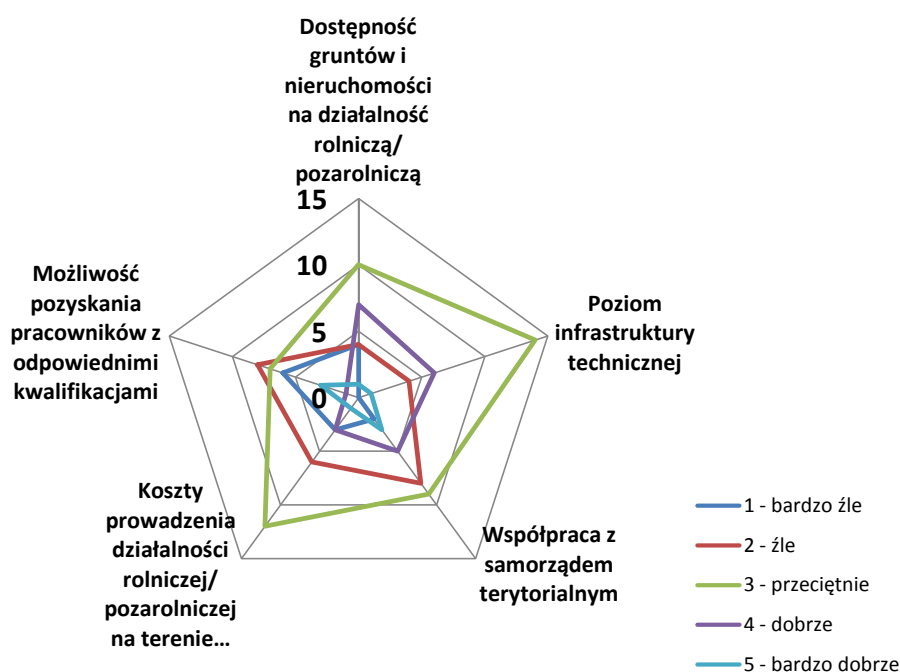
KATEGORIA	TAK	NIE
Instrumenty finansowe o charakterze komercyjnym (pożyczki, kredyty, inne)	12	4
Finansowanie ze środków europejskich (np. POKL, PO IG, pożyczki Jeremie)	7	7
Dotacje z budżetu Skarbu Państwa (np. Funduszu Pracy, PFRON, inne)	3	6
Inne – jakie, wymień	2	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów deklaruje, że korzystało z instrumentów finansowych o charakterze komercyjnym (pożyczek, kredytów). Nieco mniejsza grupa starała się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej oraz z instrumentów finansowych budżetowych. W dalszym etapie uspołeczniania Strategii Rozwoju należałoby poruszyć kwestie dotyczące możliwości pozyskiwania środków finansowych.

WARUNKI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Wykres 14. Jak ocenia Pan/Pani warunki prowadzenia działalności rolniczej/pozarolniczej na terenie gminy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość respondentów wskazuje, że jest problem z możliwością pozyskania pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami. 62 ankietowanych twierdzi, że w tym zakresie jest bardzo źle. Pozostałe kategorie związane z warunkami prowadzenia działalności gospodarczej zostały ocenione jako przeciętne.

WSPARCIE LOKALNEJ DZIAŁALNOŚCI

Tabela 6. Które z niżej przedstawionych propozycji wsparcia lokalnej działalności są realizowane na terenie gminy?

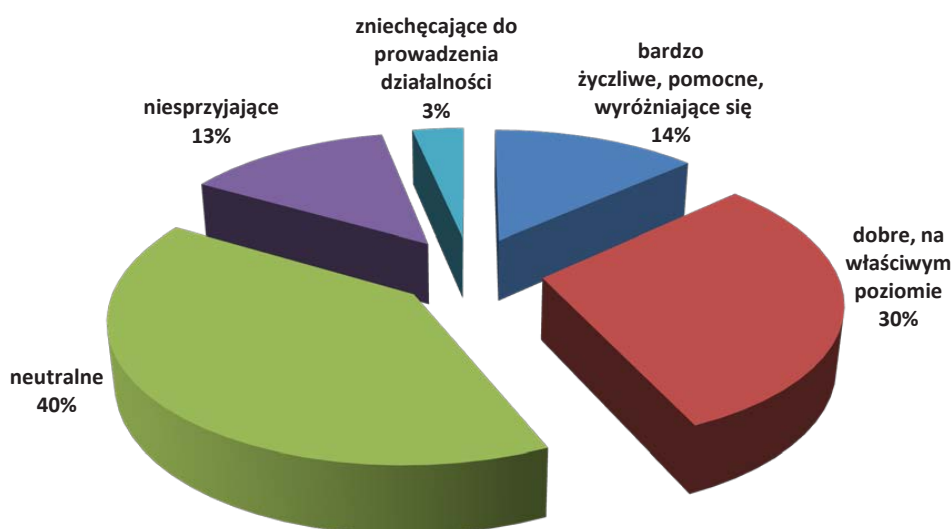
KATEGORIA	TAK	NIE
Tworzenie stref ekonomicznych	17	10
Zrzeszanie przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	10	12
Wsparcie finansowe przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	5	17
Poziom infrastruktury technicznej	12	10
Poziom infrastruktury logistycznej	5	15
Pomoc formalna przy zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej	8	14
Promocja przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	7	16
Pomoc w znalezieniu lub wyszkoleniu kadry	6	17
Wsparcie w zatrudnianiu pracowników, doposażeniu stanowisk pracy	4	19
Pomoc w znalezieniu odpowiednich nieruchomości	4	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci stwierdzili, że nie mają wsparcia w zatrudnianiu pracowników, doposażaniu stanowisk pracy, a także nie mają pomocy w znalezieniu lub wyszkoleniu kadry czy brakuje im wsparcia finansowego. Badani pozytywnie oceniają tworzenie stref ekonomicznych, poziom infrastruktury technicznej i logistycznej, a także zrzeszanie przedsiębiorców, rolników, rzemieślników.

PODEJŚCIE PRZEDSTAWICIELI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO PRZEDSIĘBIORSTWA

Wykres 15. Jak oceniają Państwo podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność rolniczą/pozarolniczą?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów uznało, że podejście, relacje przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność gospodarczą jest neutralne (40% wskazań). Natomiast 30% badanych twierdzi, że jest ono dobre, na właściwym poziomie, a 14% uważa, że jest ono wręcz wyróżniające się. Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że 13% ankietowanych uważa podejście to za niesprzyjające, a w 3% przypadków nawet za zniechęcające do prowadzenia działalności gospodarczej.

2.3. ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Ostatnia grupa docelowa, która poddana została badaniom ankietowym, to przedstawiciele organizacji pozarządowych. Środowiska organizacji pozarządowych są ważnym **źródłem informacji o funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego, zrzeszania mieszkańców, poziomu rozwoju kapitału społecznego** w gminie.

Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Obszar działalności organizacji pozarządowej.
2. Ocena kondycji organizacji pozarządowej.
3. Mocne strony organizacji pozarządowej.
4. Słabe strony organizacji pozarządowej.
5. Rozwój region, a fundusze pozyskiwane przez organizacje pozarządowe.
6. Współpraca z samorządem terytorialnym.
7. Formy współpracy organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym.
8. Rada działalności organizacji pozarządowej.
9. Potrzeby organizacji pozarządowych.
10. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy Strzelce Opolskie w okresie 2014–2020 z punktu widzenia respondenta.

Na początku należy określić do jakich organizacji pozarządowych należą respondenci niniejszego badania ankietowego oraz jaki jest ogólny obraz środowiska NGO w gminie Strzelce Opolskie. A zatem należy odpowiedzieć na pytania dotyczące obszaru działań (tutaj można wskazać więcej niż jeden), kondycji trzeciego sektora, jego słabych i mocnych stron.

OBSZAR DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 7. Proszę zaznaczyć właściwy obszar działalności Państwa organizacji pozarządowej.

KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ
Pomoc społeczna	5
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	5
Upowszechnienie kultury fizycznej i sportu	12
Edukacja i wychowanie	15
Ekologia i ochrona zwierząt, ochrona dziedzictwa przyrodniczego	2
Ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich	1
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji	5
Ochrona i promocja zdrowia	4
Profilaktyka uzależnień	5
Wspomaganie i/lub zrzeszanie organizacji	2
Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości	4
Wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych	5
Inne	3

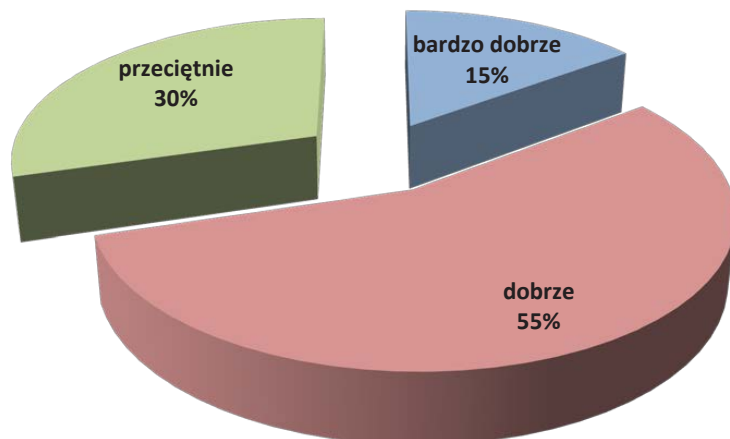
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wskazywane działania, realizowane przez środowisko pozarządowe z gminy Strzelce Opolskie, to przede wszystkim: upowszechnienie kultury fizycznej i sportu, a także edukacja i wychowanie. Osoby reprezentujące organizacje pozarządowe działają w zdecydowanej większości w tych dwóch obszarach.

OCENA KONDYCJI ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Wykres 16. Jak ocenia Pan/Pani kondycję swojej organizacji pozarządowej?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawiciele organizacji pozarządowych deklarują w 55%, że ich kondycja jest dobra, a w 15% nawet bardzo dobra. Zatem wizerunek środowiska organizacji pozarządowych w ogóle, jego sytuacja, ogólne warunki działalności jest pozytywny.

MOCNE STRONY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 8. Jakie są mocne strony Państwa organizacji pozarządowej?

KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
Wysokie przychody	2
Duża liczba członków/pracowników	6
Rozpoznawalność organizacji w otoczeniu	15
Owocna współpraca ze społecznością lokalną	15
Wysokie kwalifikacje pracowników	11
Zaangażowanie członków/pracowników	11
Realizacja ciekawych projektów	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Jako mocne strony przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu gminy Strzelce Opolskie wskazali przede wszystkim: rozpoznawalność organizacji w otoczeniu, owocna współpraca ze społecznością lokalną, wysokie kwalifikacje pracowników oraz zaangażowanie członków/pracowników, a także realizacja ciekawych projektów. Głównymi zaletami środowiska NGO jest zatem społeczność lokalna, jej kapitał społeczny, chęć do angażowania się w sprawy społeczne, kulturalne.

SŁABE STRONY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 9. Jakie są słabe strony Państwa organizacji pozarządowej?

KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
Niskie przychody	17
Mała liczba członków/pracowników	5
Niska rozpoznawalność organizacji w otoczeniu	1
Słaba współpraca ze społecznością lokalną	0
Niskie kwalifikacje pracowników	0
Niskie zaangażowanie członków/pracowników	8
Brak realizacji ciekawych projektów	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani wskazali, że głównymi słabymi stronami organizacji pozarządowych funkcjonujących w granicach gminy Strzelce Opolskie są przede wszystkim: niskie przychody, niskie zaangażowanie członków/pracowników, a także mała liczba członków/pracowników.

ROZWÓJ REGION, A FUNDUSZE POZYSKIWANE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Wykres 17. Czy widzą Państwo szansę na rozwój regionu dzięki funduszom pozyskiwanym przez organizacje pozarządowe?

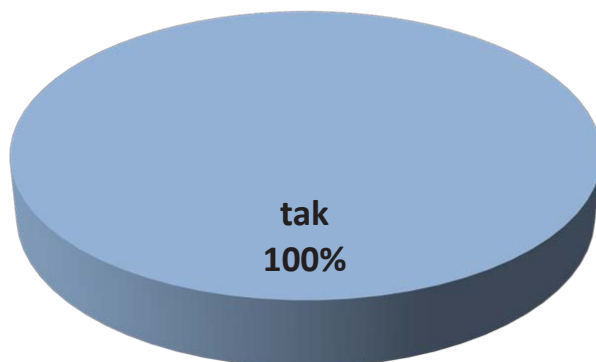
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci w zdecydowanej większości (96% wskazań) zadeklarowali, że fundusze pozyskiwane przez organizacje pozarządowe są szansą na rozwój regionu. Jest to istotne w kontekście także silnych i słabych stron organizacji pozarządowych. Ocena, że fundusze mają ważny wpływ na rozwój regionu, świadczy o tym, że należy ten proces wspierać w ramach współpracy samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. Środki te nie są postrzegane jako pozyskiwane na własne cele organizacji, ale dla dobra ogółu społeczności lokalnej, która będzie korzystała z produktów realizowanych działań.

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Wykres 18. Czy Państwa organizacja pozarządowa dąży do współpracy z samorządem terytorialnym?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pytanie dotyczyło postrzegania samorządu terytorialnego jako partnera w realizowanych działaniach, w którym respondenci jednoznacznie wskazali na chęć współpracy z samorządem, nawiązanie lub też kontynuowanie współpracy. Warto by w takim razie przemyśleć, w jaki sposób do tej pory była prowadzona współpraca jednostek samorządu gminnego ze środowiskiem NGO i na odwrót, a także – jak poprawić te relacje, jak rozwinąć działania partnerskie.

FORMY WSPÓŁPRACY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Tabela 10. Zaznacz formy współpracy dotyczące Państwa organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym, które są stosowane w gminie. Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

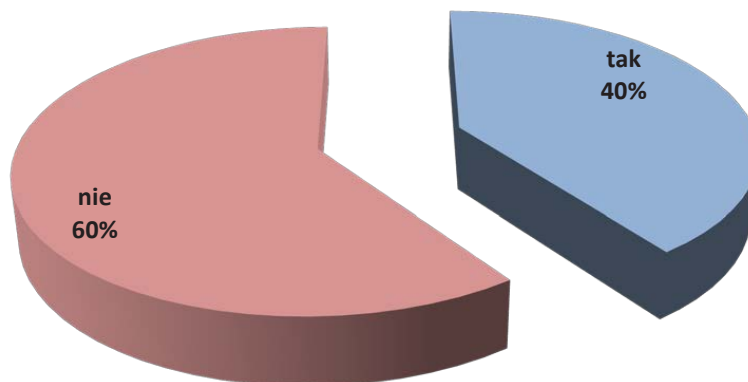
KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ
Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych	12
Tworzenie wspólnych zespołów – doradczych, opiniujących, inicjatywnych	5
Doradztwo i udzielanie organizacjom pomocy merytorycznej w przygotowywaniu projektów i pisaniu wniosków	13
Wspieranie akcji promującej przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego	8
Prowadzenie i udostępnianie bazy danych o organizacjach pozarządowych	6
Popularyzacja działalności organizacji pozarządowych	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawiciele organizacji pozarządowych najczęściej wskazywali, że w Gminie Strzelce Opolskie prowadzone jest doradztwo w zakresie przygotowywania projektów i pisania wniosków o dofinansowanie. Jest to istotna informacja ze względu na wskazane słabe strony przez respondentów, tj. przede wszystkim niskie dochody organizacji, a co za tym idzie trudności związane z realizacją ciekawych, potrzebnych projektów na terenie gminy. Respondenci wskazali także na popularyzację działalności organizacji pozarządowych przez samorząd, a co za tym idzie możliwość szerszego dotarcia do społeczności lokalnych, a także potencjalnych partnerów, wolontariuszy, członków. Ponadto ankietowani wskazali na współpracę w ramach konsultowania aktów prawnych, wspieranie akcji promującej przekazanie 1% podatku, prowadzenie i udostępnianie bazy danych o NGO oraz tworzenie wspólnych zespołów – doradczych, opiniujących, inicjatywnych.

RADA DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Wykres 19. Czy w Państwa gminie działa Rada Działalności Pożytku Publicznego?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość (60%) respondentów odpowiedziała, iż na terenie gminy Strzelce Opolskie nie działa rada pożytku publicznego. Odpowiedź taka może wskazywać na faktyczny brak tego typu działalności, może jednak oznaczać brak danych o działaniach Rady na terenie gminy lub na słaby przepływ informacji między radą a członkami organizacji pozarządowych.

POTRZEBY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Tabela 11. Jakie są zgłaszane potrzeby organizacji pozarządowych z Państwa gminy?

KATEGORIE	LICZBA WSKAZAŃ
Brak odpowiedniej liczby członków/pracowników/wolontariuszy lub niedostateczne ich kwalifikacje	5
Trudności we współpracy, angażowaniu społeczności lokalnej, w nawiązywaniu partnerstw z innymi podmiotami z gminy/spoza gminy	7
Trudności we współpracy z samorządem terytorialnym	
Brak środków finansowych na działalność statutową	9
Trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym	2
Niewystarczająca liczba szkoleń, doradztwa dla organizacji pozarządowych	4
Braki lokalowe lub w wyposażeniu	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najczęściej zgłaszane potrzeby przez organizacje pozarządowe, które deklarują respondenci, to: braki lokalowe lub w wyposażeniu, brak środków finansowych na działalność statutową, trudności we współpracy, angażowaniu społeczności lokalnej, w nawiązywaniu partnerstw z innymi podmiotami z gminy lub spoza jej obszaru.

3. SUGEROWANE KIERUNKI ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Każda ankieta – zarówno skierowana do mieszkańców, przedsiębiorstw jak i organizacji pozarządowych – zawierała tzw. kartę zadania, w której poproszono respondentów o zaproponowanie priorytetowego zadania do realizacji na terenie gminy Strzelce Opolskie w okresie programowania na lata 2014–2020. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie nazwy zadania, krótkiego opisu oraz miejsca jego realizacji.

Zamieszczenie pytania w każdej ankiecie do wszystkich grup docelowych badania ankietowego, miało na celu zbadanie potrzeb w zakresie zadań o charakterze inwestycyjnym lub nieinwestycyjnym (miękkim). Uwzględniono indywidualną perspektywę spojrzenia na potrzeby na terenie gminy Strzelce Opolskie. Ponadto uwzględniono zróżnicowanie potrzeb u różnych grup docelowych. Inne potrzeby ma przedsiębiorstwo, które działa na terenie gminy Strzelce Opolskie, inne zaś mieszkańiec, a jeszcze inne organizacja pozarządowa. Jest to także ważna informacja dla władz lokalnych, powiatowych oraz wojewódzkich odnośnie potrzeb gminy.

Celem karty zadań było także wytyczenie przykładowych kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie.

Z pewnością propozycje zawarte w karcie zadania należy traktować jak pewną próbę wskazania kierunku rozwoju dla Gminy Strzelce Opolskie. Elementem uzupełniającym będą m.in. konsultacje społeczne, na które zaproszeni zostaną wszyscy zainteresowani. Sam sposób dotarcia do respondentów sprawia, że katalog zadań na lata 2014–2020 należy potraktować jako otwarty. Informację podawały osoby, które są aktywne, zainteresowane sprawami regionu, uczestniczą w sprawach swojego regionu, mają kontakt z administracją publiczną.

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA MIESZKAŃCÓW

Respondenci wskazali, że ich zdaniem priorytetowe do realizacji w okresie 2014–2020 są zadania:

- Modernizacja stanu dróg na terenie gminy Strzelce Opolskie.
- Budowa parkingów w szczególności w Centrum w Strzelcach Opolskich.
- Zadbanie o infrastrukturę rekreacyjną.
- Zakładanie centralnego ogrzewania w blokach.
- Renowacja elewacji starych bloków.
- Więcej oświetlenia w parku.
- Budowa obiektu rekreacyjnego na świeżym powietrzu.
- Urzędy przyjazne dla petenta.
- Segregacja śmieci przez mieszkańców.
- Małe mieszkania dla seniorów.
- Renowacja zamku w parku.
- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa.
- Budowa kina.
- Więcej mieszkań socjalnych.
- Wysypisko śmieci, punkt segregacji śmieci na terenie miasta.
- Poprawa rynku pracy w zachodniej części gminy.
- Zwiększenie inwestycji w rejonie Kalinów, Kalinowice, Niwki, Ligoty.
- Mieszkania dla młodych.
- Zapewnienie transportu na terenie miasta.
- Remonty ulic wraz z miejscami parkingowymi.
- Rynek pracy konkurencyjny, koordynacja działań w kierunku wspomagania nowo powstających firm.
- Rozwój wiejski w kierunku zachodnim.
- Komunikacja zbiorowa między wsiami a miastem.
- Budowa kanalizacji.
- Poprawa infrastruktury drogowej.
- Budowa skate-parku.
- Budowa ścieżek rowerowych.
- Melioracja wsi, naprawa rowów i przepustów wodnych, zbiorników retencyjnych i stawów.
- Konserwacja parku Kalinowice.
- Utworzenie ścieżek spacerowych.

- Promocja miasta poprzez estetyczny wygląd rynku.
- Możliwość rozwoju i lokalizacji placówek bankowych.
- Likwidacja głównej drogi przez centrum.
- Rozwój kultury, stworzenie nowoczesnego centrum kulturalnego.
- Rozwój dzieci – ułatwienie rozwoju, dostęp do możliwości rozwoju ich zainteresowań.
- Atrakcje wodne na basenie.
- Budowa drogi oraz chodników i ścieżek rowerowych.
- Rozbudowa krytej pływalni.
- Generalny remont odkrytych basenów letnich.
- Polepszenie komunikacji na terenie gminy.
- Modernizacja dworca PKP i terenu wokół dworca.
- Utworzenie kanalizacji.
- Odbudowa szkoły na mieszkania dla samotnych matek.
- Zadbanie i wysprzątanie terenu koło Rybaczówki, wysprzątanie lasu.
- Więcej ścieżek rowerowych.
- Zapewnienie młodzieży miejsca spotkań.
- Poprawa drogi i chodników na wsiach.
- Opieka zdrowotna – większy nacisk na profilaktykę.
- Dokończenie hali do segregacji śmieci.
- Opieka żłobkowa.
- Zapewnienie bezpieczeństwa – straż miejska.
- Rozbudowa pływalni o basen solankowy.
- Zwiększyć aktywność policji, szczególnie drogówka.
- Budowa aquaparku.
- Organizacja atrakcji na świeżym powietrzu, zabawy, pikniki, wystawy, konkursy dla całych rodzin.
- Kultura organizowana w przystępnych godzinach, kino, teatryki, więcej imprez na stadionie.
- Ochrona środowiska.
- Konsekwencja w egzekwowaniu przepisów.
- Opieka zdrowotna, dostęp do lekarzy specjalistów.
- Renowacja zamku.
- Czyste rowy i pobocza.
- Kosze na śmieci wzdłuż chodnika.
- Zagospodarowanie budynku i terenu po byłej szkole zawodowej.
- Obniżenie poziomu hałasu.
- Ukierunkowanie edukacji młodych ludzi tak, by mogli znaleźć dobra prace na terenie gminy.
- Uruchomić zniszczone zakłady pracy.
- Przyjazny urząd.
- Dostęp do żłobka i przedszkoli dla maluchów.
- Ulgi dla chroniących środowisko.
- Budowa obwodnicy.
- Poszerzyć ofertę mieszkaniową dla młodych.
- Kontynuacja budowy CRWiS.
- Wyeliminowanie ruchu tranzytowego ciężarówek przez centrum miasta.
- Budowa parkingów w mieście, ul. Parkowa, plac targowy, ul. Kościuszki.
- Edukacja szkolna – wieś – brak kompetentnej kadry nauczycielskiej, niski poziom nauczania w wiejskich szkołach.
- Park miejski – zwiększenie liczby ławek, rozbudowa placu zabaw, zwiększenie liczby koszy na śmieci, stworzenie zadaszonych miejsca spotkań i pikników.
- Budowa placu zabaw w rejonie Mokrych Łan, Suchych Łan.
- Budowa miasteczka rowerowego/miasteczka ruchu.
- Budowa chodnika wzdłuż ul. Ujazdowskiej i na ulicach os. Piastów Śl.
- Progi spowalniające na ul. Ujazdowskiej, Habryki.

- Remont boiska i zaplecza socjalnego na Mokrych Łanach.
- Budowa ścieżek do jazdy na łyżworolkach.
- Stworzenie klubu dla młodzieży.
- Zadaszenie lodowiska.
- Wydłużenie czasu pracy przedszkoli wiejskich.
- Doposażenie placów zabaw przedszkoli miejskich i wiejskich.
- Stworzenie sekcji tenisa ziemnego z bezpłatnymi kartami.
- Adaptacja terenów zielonych w pobliżu mieszkań chronionych.
- Budowa domu dziennego pobytu dla osób starszych,
- Rozmierka – odbudowa chodników i wykonanie asfaltu na ulicy Polnej (połączenie z drogą asfaltową transportu rolnego Rozmierka- ozmierz), remont chodników na pozostałych ulicach.
- Powołanie animatora osób starszych dla seniorów w Rozmierce.
- Wszystkie realizowane zadania powinny być dostosowane dla niepełnosprawnych mieszkańców naszej gminy.
- Ścieżki rowerowe.
- Budownictwo mieszkaniowe dostępne dla ludzi młodych oraz pozyskiwanie inwestorów gwarantujących nowe miejsca pracy.
- Pozyskiwanie nowych inwestorów. Mimo że w obrębie gminy jest stosunkowo dużo zakładów pracy, to są to zakłady proponujące pracę za najniższą krajową
- Aktywizacja dzieci i młodzieży, pozyskiwanie sponsorów spośród lokalnych przedsiębiorców na rzecz aktywizacji młodzieży w gminie.
- Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym w gminie.
- Budownictwo mieszkaniowe w tym socjalne.
- Połączenie Strzelec Opolskich węzłem komunikacyjnym (PKS, inni przewoźnicy) z atrakcyjnymi miejscami turystycznymi w regionie i kraju.
- Miejsca parkingowe – miejsce: centrum miasta, osiedle Piastów.
- Budowa kanalizacji na terenach, które w planie zagospodarowania przestrzennego są przewidziane pod budownictwo jednorodzinne, zabudowę szeregową itp.
- Budowa wielorodzinnego budynku dla młodych ludzi (kredyt + środki własne + udział gminy).
- Odnowienie klatek schodowych w zasobach komunalnych.
- Obwodnica Strzelec Opolskich.
- Przywrócenie połączenia kolejowego z Kędzierzynom-Koźlem.
- Duży nacisk powinno się kłaść na Inkubatory Przedsiębiorczości.
- Likwidacja domowych kotłowni na węgiel i zmiana ich na bardziej ekologiczne (ludzie palą w piecach w centrum miasta domowymi śmieciami).
- Jest za mało żłobków, przedszkoli.
- Budownictwo mieszkaniowe – mieszkania dostępne dla młodych rodzin.
- Pomysł na opiekę nad dziećmi do lat 3 – brak miejsc w żłobku, trudności z dostaniem się do żłobka.
- Brak ścieżek rowerowych.
- Tańsza ziemia – przyciąganie inwestorów przy autostradzie, ulgi podatkowe dla inwestorów nie tylko zagranicznych, przede wszystkim ulgi i zwolnienia podatkowe dla miejscowych firm – miejsca pracy.
- Kino! Strzelczanie jeżdżą do kin w Opolu, Gliwicach.
- Budowa żłobków, by wspierać politykę prorodzinną – jeden na całe Strzelce to mało.
- Poprawa jakości dróg: chodniki dostosowane do wózków dziecięcych i inwalidzkich; parkingi.
- Osiedle Piastów Śl. – budowa parkingów przed blokami.
- Południowa obwodnica miasta.
- Odbudowa placu zabaw i boiska w miejscowości Rozmierz; następnie budowa ścieżek rowerowych.
- Renowacja i odnowa infrastruktury przy placu Żeromskiego – odrestaurowanie i zaaranżowanie na nowo tzw. „piramid” – zadbanie o zieleni – stworzenie miejsc aktywnego wypoczynku.
- Budownictwo wielorodzinne (od 1989 roku nie wybudowano ani jednego budynku tego typu).
- Remont drogi prowadzącej ze Strzelec Opolskich do Dziewkowic. Remont powinien obejmować nie tylko naprawę nawierzchni, ale również usunięcie starych drzew rosnących wzdłuż trasy, które zagrażają bezpieczeństwu ze względu na ich zły stan.

- Drogi, poprawa jakości dróg i bezpieczeństwa poruszania się po nich. Chodzi o drogę Rozmierka Grodzisko (zniszczone od lat pobocza i liczne wypadki spowodowane złą nawierzchnią).
- Połączenie komunikacyjne (chodnik i droga rowerowa) od Strzelce Op. do Roźniątowa i od Strzelce Op. do Rozmierki (trakt po trasie byłej cementowni).
- Nowe ośrodki rekreacyjne i kulturowe, które pomogą młodym ludziom w kształceniu, ale również osobom starszym, by zapewnić im miejsca do spędzania czasu – w gminie jest wiele pustych, zaniedbanych miejsc, które mogą zostać wykorzystane do tego celu.
- Wymiana azbestowych rur sieci wodociągowej w sołectwie Nowa Wieś.
- Zrobienie porządku z centrum osiedla Piastów, chodniki deptaki itd.
- Remonty dróg i poprawa bezpieczeństwa na nich – w mieście powinny powstać na terenach zamieszkałych mijanki, kwietniki na drogach utrudniające szybką jazdę, podwyższone skrzyżowania na wzór niemieckich osiedli. Budowa małych rond. Monitoring miasta.
- Zwiększenie atrakcji na pływalni – jacuzzi.
- Wyposażenie ogródków przedszkolnych.
- Budownictwo mieszkaniowe – mieszkania dwupokojowe zamiast nowych miejsc na budownictwo jednorodzinne; ścieżki rowerowe; remonty dróg; place zabaw dla dzieci.
- Uporządkowanie przestrzeni komunikacyjnej – utworzenie miejsc parkingowych.
- Postawienie tablic dwujęzycznych w całej gminie.
- Nowe miejsca pracy w przedszkolach! Brak nianiek oraz pomocy nauczyciela. A dzieci są coraz młodsze. Zbyt krótkie otwarte są przedszkola na wsiach.
- Budowa mieszkań o niskim czynszu średniego standardu za pomocą partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Zwiększanie atrakcyjności i promowanie terenów na budowę zakładów przemysłu lekkiego i przemysłu wysokich technologii.
- Ścieżki rowerowe lub pasy oddzielające pieszych od rowerzystów na chodnikach (bez bezsensownych przerw jakie istnieją na ulicy Bocznicy, z powodu których rowerzyści muszą jechać ulicą).
- Kanalizacja sołectwa Szymiszów.
- Zburzyć lub wyremontować zamek w parku i zagospodarować teren.
- Tanie budowanie dla młodych – gmina powinna wydzielić tereny pod budownictwo domków jednorodzinnych, które będą uzbrojone i w pełni gotowe by postawić na nich dom.
- Ekologia i czystość zwłaszcza na osiedlu Piastów.
- Pobudzanie, wspieranie powstawania małych lokalnych firm.
- Budowa i modernizacja dróg oraz budowa mieszkaniowa.
- Budowa nowych mieszkań socjalnych oraz dla młodych.
- Budowa drogi między miejscowościami Rozmierz i Grodzisko, droga ta nie tylko ułatwiłaby dojazd rolnikom, ale mogłaby być wykorzystywana jako miejsce rekreacji dla mieszkańców.
- Dalsza rewitalizacja parku miejskiego, budowanie nowych mieszkań (i wsparcie przy ich zakupie dla młodych osób).
- Rozbudowa parkingów na osiedlu Piastów Śląskich przy bloku nr 7. (Przy każdym innym budynku jest duża liczba miejsc do parkowania jednak u nas wciąż ich brakuje trzeba cisnąć się w wąską uliczkę przy czym rysuje się samochód gałęziami).
- Budowa osiedlowych parkingów – np. przy ul. Rychła, gdzie (w związku z niedoborem miejsc parkingowych) samochody parkują gdzie tylko można, nawet w miejscach, które uniemożliwiają przejazd samochodom uprzywilejowanym (pogotowie ratunkowe, straż).
- Umożliwienie pracy przedszkoli (oddziałów przedszkolnych) w godzinach adekwatnych do godzin pracy rodziców, a nie rodziców/matek niepracujących – do 13 godz.
- Przebudowa infrastruktury drogowo-chodnikowej na osiedlu (centrum osiedla).
- Budowa chodników, dróg, usprawnienia osobom starszym i niepełnosprawnym.
- Utworzenie działającej strony internetowej z dostępem do lekarzy ich dyżurów w gabinetach prywatnych, jak i w placówkach służby zdrowia z uwzględnieniem ceny za wizyty.
- Utworzenie ścianki wspinaczkowej.
- Zagospodarowanie terenu wokół byłego stadionu Budowlani na market. Brak w tym rejonie miasta sklepu.
- Wysypisko śmieci spełniające standardy europejskie.
- Budowa ścieżki rowerowej do Roźniątowa, wyłączenie z ul. Marka Prawego samochodów ciężarowych, tworzenie nowych miejsc pracy, zbywanie działek pod usługi przemysłowe, budowa nowych mieszkań.

- Naprawa początku ulicy Nowowiejskiej od strony Małego Mostu, która jest w kiepskim stanie, oraz koniec tej drogi przy wyjeździe z Nowej Wsi na obwodnicę miasta od strony Opola. (Strach tam jechać autem, buja gorzej niż na morzu).
- Wyposażenie placów zabaw w przedszkolach, w mieście i na wsi.
- Budowa kolejnych etapów krytej pływalni oraz remont odkrytej; monitoring w parku oraz na dworcu PKP i okolic; uporządkowanie terenów koło PKP i PKS, jak również wloty i wyloty z miasta.
- Siłownia zewnętrzna na osiedlu Piastów Śląskich; dalsza rozbudowa basenu – atrakcje dla dzieci i osób starszych; SPA; Biały Orlik – skate park w letnich miesiącach; polepszenie jakości wody płynącej.
- Stworzenie miejsc, w których młodzi mogliby spędzać wolny czas (kino, lokal o charakterze rozrywkowym).
- Wyznaczenie strefy przemysłowej dla nowych inwestorów (strategicznych).
- Modernizacja dróg m.in. ul. Karola Miarki przy wyjeździe na ulicę dworcową.
- Zagospodarowanie stadionu Budowlanych i resztę terenu po agromecie

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

- Drogi na terenie gminy.
- Parkingi w centrum miasta.
- Gazyfikacja wsi.
- Instalacja oświetlenia, lamp.
- Tworzenie żłobków i przedszkoli – przyciągnie to młode rodziny i zachęci je do zamieszkania w mieście, co zaś zwiększy popyt na usługi i konsumpcję.
- Remont dróg powiatowych.
- Nowe zakłady produkcyjne.
- Renowacja elewacji.
- Poprawa stanu wodociągów i wody na terenie miasta Strzelce Opolskie.
- Parking na rynku.
- Potrzeba powiązań transportowych z Opolem, Gliwicami i Kędzierzynom-Koźle.
- Remont chodnika, wiaduktu na ul. Chabryki.
- Parkingi w centrum miasta, najlepiej za dużą apteką.
- Miejsca parkingowe.
- Poprawa w oznakowaniu kierunków, gdzie mieszczą się firmy; budowa miejsc parkingowych w centrum miasta.
- Postawienie tablic dwujęzycznych miejscowości w naszej gminie.

ZADANIA NIEINWESTYCYJNE

- Szkolenia np. dla spawaczy.
- Najważniejsze to obniżyć koszty funkcjonowania firmy oraz prowadzić prawidłową politykę związaną ze szkoleniem kadr.
- Zwiększenie kooperacji z większymi ośrodkami miejskimi, w których jest kadra pracownicza.

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- Plac rekreacyjny z postojem samochodów.
- Zakup busa w celu dowożenia osób niepełnosprawnych do środowiskowego domu samopomocy w Strzelcach Opolskich.
- Tworzenie ścieżek rowerowych.
- Budowa budynku przy boisku, w którym mieściłyby się m.in. szatnie wraz z zapleczem, sala konferencyjna, magazyny na sprzęt itp. (Budynek tego typu jest nieodzowny w funkcjonowaniu klubu na poziomie rozgrywek krajowych, aktualnie brak dostępu do takich urządzeń).
- Remont drogi dojazdowej do centrum integracji społecznej.

ZADANIA NIEINWESTYCYJNE

- Utworzenie Domu Dziennego Pobytu – organizacja różnych form zajęć, integracja osób niepełnosprawnych i samotnych; aktywizacja tych osób.
- Przeszkolenie pracowników Urzędu Miejskiego – wypełnianie i rozliczanie wniosków i projektów.
- Szkolenia za zakresu tworzenia produktów o zasięgu ponadlokalnym we współpracy z innymi organizacjami.
- Szkolenie z obowiązujących zasad prowadzenia stowarzyszenia.
- Szkolenie z księgowości.
- Szkolenie z pisania projektów do grantodawców zewnętrznych.
- Stworzenie kompleksowego programu pomocy osobom w podeszłym wieku.
- Sieciowy projekt angażujący kilka NGO, kilka samorządów i sferę biznesową.

4. WNIOSKI

W wyniku realizacji badania ankietowego otrzymaliśmy 446 ankiet. Wśród mieszkańców szczególnie aktywną grupą były kobiety. Nie zdominowały one jednak badania, gdyż ich udział stanowi 53%. Oznacza to, iż zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne gminy Strzelce Opolskie rozkłada się równomiernie z punktu widzenia struktury płci.

Z kolei struktura wiekowa jest stosunkowo zróżnicowana. Największą reprezentację mają osoby w wieku 21–30. Odsetek procentowy dwóch skrajnych grup wiekowych, tj.: powyżej 60 lat oraz między 15 a 20 rokiem życia, jest najmniejszy i wynosi odpowiednio 9 i 5%. Jest to ważna informacja z perspektywy aktywizowania osób najmłodszych oraz najstarszych do zaangażowania w życie społeczne gminy.

Struktura wykształcenia mieszkańców jest również zróżnicowana. Największa grupa uczestników to osoby z wykształceniem wyższym i średnim. Pozostałe osoby stanowią procentowy udział poniżej 20%. Największa grupa respondentów deklaruje zatrudnienie w strefie budżetowej. Nieco mniejsza zaś w przedsiębiorstwach prywatnych. Najmniej liczni są uczniowie, studenci, emeryci, renciści oraz bezrobotni.

Mieszkańcy w większości (63%) są zadowoleni z jakości życia na terenie gminy Strzelce Opolskie. Z kolei 5% badanych orzekło, że poziom życia jest bardzo zły, a niecałe 19%, że jest raczej zły. Stosunkowo wyrównana jest wielkość grupy, która deklaruje poczucie przynależności do Gminy oraz tych, którzy deklarują słabą więź. Oznacza to, iż około 73% ankietowanych wyczuwa jakąkolwiek przynależność do Gminy Strzelce Opolskie, z naciskiem na pozytywny aspekt tego uczucia. Udział osób, które deklarują chęć zmiany zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat wynosi około 30%. Przy wytyczaniu kolejnych kierunków rozwoju gminy Strzelce Opolskie należy jednak zwrócić uwagę na głosy tej części społeczeństwa, która na chwilę obecną nie widzi szans dalszego prosperowania w jej granicach i rozważa, albo w ogóle podjęła już decyzję o zmianie miejsca zamieszkania.

Na poziomie prawie 45% jest odsetek osób pozytywnie rozpatrujących sytuację w gminie Strzelce Opolskie. Uczestnicy, którzy deklarują, że nie dostrzegają rozwoju gminy, stanowią 33% ogółu. Mimo sporej grupy mieszkańców pozytywnie oceniających sytuację w gminie, większość społeczeństwa nie dostrzega jej rozwoju, lub wręcz jednoznacznie stwierdza, że sytuacja w gminie jest zła i niekorzystnie oddziałuje na mieszkańców.

Respondenci niemal jednogłośnie orzekli, że Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie jest potrzebna. Negatywne odpowiedzi stanowią zaledwie 1% odpowiedzi. Mieszkańcy widzą dużą potrzebę w rozwoju obszaru związanego z rynkiem pracy, transportem, budownictwem mieszkaniowym, inwestycjami w infrastrukturę drogową. Są to kategorie, które pojawiają się zarówno w tzw. Karcie zadań priorytetowych do realizacji w okresie 2014–2020, a także w pytaniach zamkniętych, w oparciu o skalę odpowiedzi 1–5 (1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze).

PRZEDSIĘBIORSTWA

Zdecydowana większość przedstawicieli przedsiębiorstw, która wzięła udział w badaniu ankietowym, reprezentuje branżę usługowe (53% ankietowanych). Większość firm (59%), która wzięła udział w badaniu ankietowym, powstała lub też prowadzi działalność na terenie gminy w okresie między 1990–2004. Ankiety nie wypełnili przedstawiciele firm założonych do 1989 r. Spośród wszystkich przedstawicieli firm, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, 50% pracuje w mikroprzedsiębiorstwach (do 9 pracowników), 27% reprezentuje firmy jednoosobowe, tj. zarejestrowane w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, a 23% pracuje w firmach małych (do 49 pracowników).

W badaniu wzięli udział przedsiębiorcy przede wszystkim posiadające siedzibę na terenie gminy pierwotnie, od momentu założenia działalności. Najwięcej respondentów (37%) uznało, że ma dobre możliwości rozwoju na terenie gminy. Z kolei 27% respondentów oceniło te warunki jako przeciętne. Zatem ogólna ocena możliwości rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy jest pozytywna jeśli chodzi o dostrzeganie silnych stron działalności gospodarczej, jak i wzajemnego pola oddziaływania w relacjach firma – samorząd terytorialny. Ocena sytuacji finansowej firmy jest ogólnie pozytywna. Zaledwie 3% firm deklaruje, że ich sytuacja finansowa jest na bardzo złym poziomie, a 10%, że na złym. Najwięcej osób uznaje, że obraz ich finansów jest przeciętny (44%) oraz dobry (40%).

Najwięcej respondentów deklaruje, że korzystało z instrumentów finansowych o charakterze komercyjnym (pożyczek, kredytów). Nieco mniejsza grupa starała się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej oraz z instrumentów finansowych budżetowych. W dalszym etapie uspołeczniania Strategii Rozwoju należałoby poruszyć kwestie dotyczące możliwości pozyskiwania środków finansowych. Najwięcej respondentów uznało, że podejście, relacje przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność gospodarczą jest neutralne (40% wskazań).

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Najwięcej osób reprezentujących organizacje pozarządowe z terenu gminy Strzelce Opolskie działa na rzecz upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz edukacji i wychowania. Większość respondentów (70%) ocenia kondycję organizacji pozytywnie: 55% dobrze, 15% bardzo dobrze. Mocne strony zostały przez nich określone jako potencjał społeczny, zaangażowanie członków, ich kompetencje. Jako główną przeszkodę wskazano niskie dochody organizacji pozarządowych, co też ma swoje przełożenie na angażowanie członków czy realizację ciekawych projektów.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
METODOLOGIA	3
WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE	5
KIERUNKI ROZWOJU, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	5
ZADANIA I WSKAŹNIKI DO REALIZACJI	11
FINANSOWANIE	20
KOHERENTNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	21
SYSTEM MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII	23
ZAKOŃCZENIE	24
ZAŁĄCZNIK NR 1.	
SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY STRZELCE OPOLSKIE	25
1. Przestrzeń i środowisko	25
1.1. Położenie	25
1.2. Zasoby naturalne	27
2. Sfera społeczna – mieszkańcy i kapitał społeczny gminy Strzelce Opolskie	31
2.1. Procesy demograficzne	31
3. Sfera gospodarcza i rynek pracy	34
3.1. Podmioty gospodarcze	34
3.2. Otoczenie biznesu	35
3.3. Rolnictwo	36
3.4. Bezrobocie	37
3.5. Turystyka	38
3.6. Polityka informacyjna	40
4. Infrastruktura techniczna i transport	41
4.1. Sieć komunikacyjna	41
4.2. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa, energetyczna, telekomunikacyjna	42
4.3. Mieszkalnictwo	43
5. Infrastruktura społeczna	44
5.1. Edukacja	44
5.2. Kultura i sztuka	45
5.3. Sport i rekreacja	48
5.4. Bezpieczeństwo publiczne	49
5.5. Ochrona zdrowia	50
5.6. Pomoc społeczna	50
5.7. Organizacje pozarządowe	52
5.8. Społeczeństwo obywatelskie	52
6. Zarządzanie	53
6.1. Administracja gminna	53
6.2. Miasta partnerskie i związki międzygminne	53
6.3. Współpraca z sektorem prywatnym	54

ZAŁĄCZNIK NR 2.	
ANALIZA SWOT	55
ZAŁĄCZNIK NR 3.	
SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY STRZELCE OPOLSKIE NA LATA 2014–2020	59
WSTĘP	59
KOMUNIKACJA Z UCZESTNIKAMI SPOTKANIA	59
DEBATA	59
PODSUMOWANIE	60
ZAŁĄCZNIK NR 4.	
RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH	61
1. Wstęp	61
1.1. Cel i metoda badań	61
2. Gmina Strzelce Opolskie w percepcji mieszkańców, przedsiębiorstw i organizacji pozarządowych	63
2.1. Analiza na podstawie ankiet dla mieszkańców	63
2.2. Analiza na podstawie ankiet dla przedsiębiorstw	71
2.3. Analiza na podstawie ankiet dla organizacji pozarządowych	77
3. Sugerowane kierunki rozwoju gminy Strzelce Opolskie	82
4. Wnioski	88

SPIS ILUSTRACJI I MAP

Rysunek 1. Harmonogram prac	4
ZAŁĄCZNIK NR 1.	
Rysunek 1. Herb, flaga i barwy gminy Strzelce Opolskie	25
Mapa 1. Położenie gminy Strzelce Opolskie w powiecie strzeleckim	25
Mapa 2. Sieć komunikacyjna na obszarze gminy Strzelce Opolskie	41

SPIS TABEL

Tabela 1. Matryca kierunków rozwoju oraz celów strategicznych i operacyjnych	5
Tabela 2. Wskaźniki ogólne	11
Tabela 3. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Konkurencyjna gospodarka”	13
Tabela 4. Wskaźniki realizacji kierunku „Kapitał społeczny”	16
Tabela 5. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Inwestycje w zasoby”	18
Tabela 6. Wskaźniki realizacji kierunku rozwoju „Współpraca z otoczeniem”	20
ZAŁĄCZNIK NR 1.	
Tabela 1. Klasy bonitacji gruntów ornych w gminie Strzelce Opolskie	28
Tabela 2. Ludność gminy Strzelce Opolskie ze względu na płeć w latach 2008–2012	31
Tabela 3. Porównanie gminy Strzelce Opolskie z powiatem strzeleckim, województwem opolskim i Polską (stan na rok 2012)	32
Tabela 4. Liczba zgonów i urodzeń na terenie gminy Strzelce Opolskie w latach 2008–2012	32

Tabela 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla gminy Strzelce Opolskie (stan na rok 2012)	33
Tabela 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)	36
Tabela 7. Liczba osób pracujących (w zakładach zatrudniających powyżej 9 osób) w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012 w podziale na płeć	38
Tabela 8. Ocena techniczna dróg w gminie Strzelce Opolskie w latach 2012 i 2013	42
ZAŁĄCZNIK NR 4.	
Tabela 1. Struktura płci respondentów	63
Tabela 2. Struktura wiekowa respondentów	64
Tabela 3. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2020	69
Tabela 4. Rok rozpoczęcia działalności	71
Tabela 5. Czy korzystali Państwo w ramach prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej z zewnętrznych źródeł finansowania?	74
Tabela 6. Które z niżej przedstawionych propozycji wsparcia lokalnej działalności są realizowane na terenie gminy?	75
Tabela 7. Proszę zaznaczyć właściwy obszar działalności Państwa organizacji pozarządowej.	77
Tabela 8. Jakie są mocne strony Państwa organizacji pozarządowej?	78
Tabela 9. Jakie są słabe strony Państwa organizacji pozarządowej?	79
Tabela 10. Zaznacz formy współpracy dotyczące Państwa organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym, które są stosowane w gminie. Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.	80
Tabela 11. Jakie są zgłaszane potrzeby organizacji pozarządowych z Państwa gminy?	81

SPIS WYKRESÓW

ZAŁĄCZNIK NR 1.	
Wykres 1. Liczba mieszkańców w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012	31
Wykres 2. Przyrost naturalny w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012	32
Wykres 3. Struktura wiekowa ludności w gminie Strzelce Opolskie w latach 2008–2012	33
Wykres 4. Liczba gospodarstw rolnych według wielkości w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)	36
Wykres 5. Łączna powierzchnia (w ha) gospodarstw rolnych wg ich wielkości w gminie Strzelce Opolskie (stan na rok 2010)	36
Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych w gminie Strzelce Opolskie w latach 2009–2013	37
Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie strzeleckim, województwie opolskim i Polsce w latach 2008–2013 ...	38
Wykres 8. Sytuacje życiowe rodzin w gminie Strzelce Opolskie, stan na rok 2013	51
ZAŁĄCZNIK NR 4.	
Wykres 1. Struktura wykształcenia respondentów	64
Wykres 2. Struktura zatrudnienia	65
Wykres 3. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju	65
Wykres 4. Ogólna ocena życia w gminie Strzelce Opolskie	66
Wykres 5. Ocena sytuacji w gminie Strzelce Opolskie	67
Wykres 6. Ocena poczucia przynależności do Gminy	67
Wykres 7. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy	68
Wykres 8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat	69
Wykres 9. Rodzaje branż	71
Wykres 10. Struktura wielkości zatrudnienia	72
Wykres 11. Pierwsza siedziba firmy/pierwsze miejsce wykonywania działalności	72

Wykres 12. Jak ocenia Pan/Pani możliwość rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy?	73
Wykres 13. Jak oceniają Państwo bieżącą sytuację finansową gospodarstwa/firmy?	73
Wykres 14. Jak ocenia Pan/Pani warunki prowadzenia działalności rolniczej/pozarolniczej na terenie gminy?	74
Wykres 15. Jak oceniają Państwo podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność rolniczą/pozarolniczą?	75
Wykres 16. Jak ocenia Pan/Pani kondycję swojej organizacji pozarządowej?	78
Wykres 17. Czy widzą Państwo szansę na rozwój regionu dzięki funduszom pozyskiwanym przez organizacje pozarządowe?	79
Wykres 18. Czy Państwa organizacja pozarządowa dąży do współpracy z samorządem terytorialnym?	80
Wykres 19. Czy w Państwa gminie działa Rada Działalności Pożytku Publicznego?	81